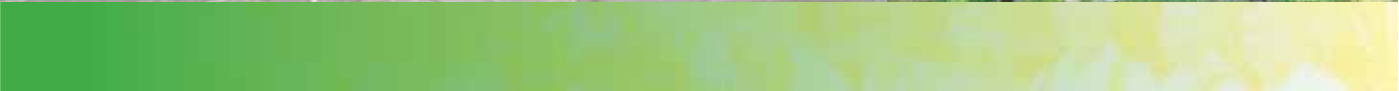

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

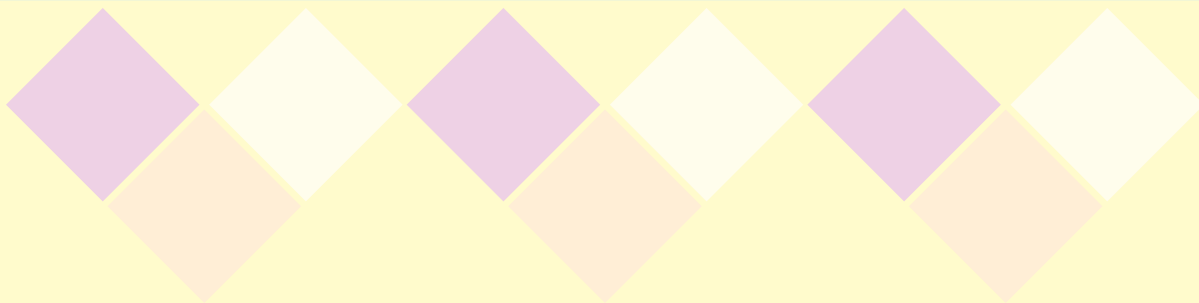

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

- **ผู้จัดพิมพ์** สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
- **ปีที่พิมพ์** กรกฎาคม ๒๕๕๙
- **จำนวน** ๒,๐๐๐ เล่ม
- **พิมพ์ที่** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐ - ๒๕๖๑ - ๔๕๖๗ โทรสาร ๐ - ๒๕๗๙ - ๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
-

คำนำ

การเปิดห้องเรียนพิเศษ สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพที่ถูกต้อง เหมาะสม เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรา ๑๐ ที่กำหนดว่า “...การจัด การศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึง ความสามารถของบุคคลนั้น...” ซึ่งการเปิดห้องเรียนพิเศษดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดห้องเรียนพิเศษ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จำนวนมาก

เมื่อปีการศึกษา ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำ หนังสือแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็น แนวทางในการดำเนินงาน ต่อมาได้มีการปรับปรุงครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้เหมาะสม กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ เป็นสังคมที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ สถานศึกษาทุกแห่งต้องยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลโลก ที่มีการแข่งขันสูงขึ้น การเปิดห้องเรียนพิเศษ จึงเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ได้รับความสนใจ จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้น ประกอบกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการปรับปรุง โครงสร้างอีกครั้ง โดยยกเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่สองเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและกฎหมายใหม่ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙ เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ขอขอบคุณคณะทำงานและทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
บทที่ ๓ การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๕๗
บทที่ ๔ การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๙๑
บทที่ ๕ การเก็บค่าใช้จ่ายและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	๑๓๗
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๔๕
บรรณานุกรม	๑๔๗
ภาคผนวก	๑๕๑
ระเบียบ หนังสือราชการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๑๕๓
คณะทำงาน	๒๑๒

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรา ๑๐ กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น มาตรา ๒๒ กำหนดว่า การจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงส่งเสริมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยแยกการดำเนินการออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ICT การงานอาชีพ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

- กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และ
- สิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
- ห้องเรียนพิเศษ พัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตาม
- โครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

- ซึ่งแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษต่าง ๆ ข้างต้น สถานศึกษาจะต้องมีค่าเฉลี่ย
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O - NET) ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก
- ในระดับที่ขอเปิดสอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปี ย้อนหลัง และหากเป็นการเปิด
- ห้องเรียนพิเศษด้านวิชาการ จะต้องมียุทธศาสตร์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน
- (O - NET) เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ขอเปิดนั้น สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปี ย้อนหลังด้วย
- รวมทั้งมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแต่ละประเภท และดำเนินการตามขั้นตอน
- อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกำหนดการที่สถานศึกษาจะต้องเสนอโครงการและเอกสารประกอบ
- การพิจารณาต่อต้านสังกัดล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา หลังจากได้รับอนุมัติให้เปิด
- ห้องเรียนพิเศษแล้ว ต้องดำเนินการรับนักเรียนให้เป็นไปตามกำหนดเวลาการรับนักเรียน
- ห้องเรียนพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการเก็บเงินบำรุงการศึกษา
- และการระดมทรัพยากร ก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินบำรุงการศึกษาด้วย

บทที่ ๑

บทนำ

- กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔ กำหนดจุดมุ่งหมายของ
- การจัดการศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเป็นพลเมือง (สำนักงาน
- เลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๙) นั่นคือเป็นคนดีมีวินัย เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของสังคม
- ประเทศ และของโลก มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ที่ตอบสนอง
- ต่อความต้องการแรงงานและการพัฒนาประเทศ ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การสร้างระบบ
- การศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจึงเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและ
- ขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษาการเรียนรู้และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลก
- ศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ มุ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในทุกมิติและ
- ทุกช่วงอายุ เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงช่วงผู้สูงอายุ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการ ตัวชี้วัด และ
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ ๙ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบข้อมูลและ
- สารสนเทศเพื่อการศึกษา ๒) ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระดับสถานศึกษา
- ๓) ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา ๔) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- จากทุกภาคส่วนของสังคม ๕) ยุทธศาสตร์การปรับระบบและกลไกการบริหารงานบุคคล
- ๖) ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบบริหารทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ๗) ยุทธศาสตร์การพัฒนา
- หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียน ๘) ยุทธศาสตร์การผลิต
- และพัฒนากำลังคนเพื่อสนองต่อตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ และ ๙) ยุทธศาสตร์
- การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตที่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีของรัฐบาล และ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๙)
- และในร่างแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ได้กำหนด
- คุณลักษณะของกำลังคนที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๗)
- มีการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็น มีความรู้รอบด้านทั้งด้านทักษะความรู้พื้นฐาน ทักษะชีวิตและ
- การทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านการวางแผนการเงินและทักษะด้านสารสนเทศ
- สื่อและเทคโนโลยี เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
- ของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สังคมและประเทศ
- มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย (Multi - skills) มีความสามารถสร้างสรรค์คุณค่าหรือมูลค่าเพิ่ม
- (Value - creation) มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความเป็นมืออาชีพ และมีความรักดี
- ต่อองค์กร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ทุกฉบับให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ มาตรฐาน ๑๐
วรรค ๔ กล่าว่าให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบ
ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น และมาตรา ๒๒ กำหนดว่า
การจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้และถือว่า
ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ
พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ
ได้แก่ ๑) ความสามารถในการสื่อสาร ๒) ความสามารถในการคิด ๓) ความสามารถ
ในการแก้ปัญหา ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ๕) ความสามารถในการใช้
เทคโนโลยี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด
เปิดห้องเรียนพิเศษ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓
ต่อมาได้กำหนดไว้ในนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา
๒๕๔๗ เป็นต้นมา ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนัก
นโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓ และกำหนดค่านายมห้องเรียนพิเศษไว้ดังนี้ (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๘)

ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ห้องเรียน EP ห้องเรียนพิเศษ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ICT ฯลฯ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ปัจจุบันมีสถานศึกษาเปิดห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งห้องเรียนพิเศษโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงการสำคัญ ดังนี้ ๑) ห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) รับผิดชอบโดยสถาบันภาษาอังกฤษ ๒) ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และ ๓) ห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) รับผิดชอบโดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย

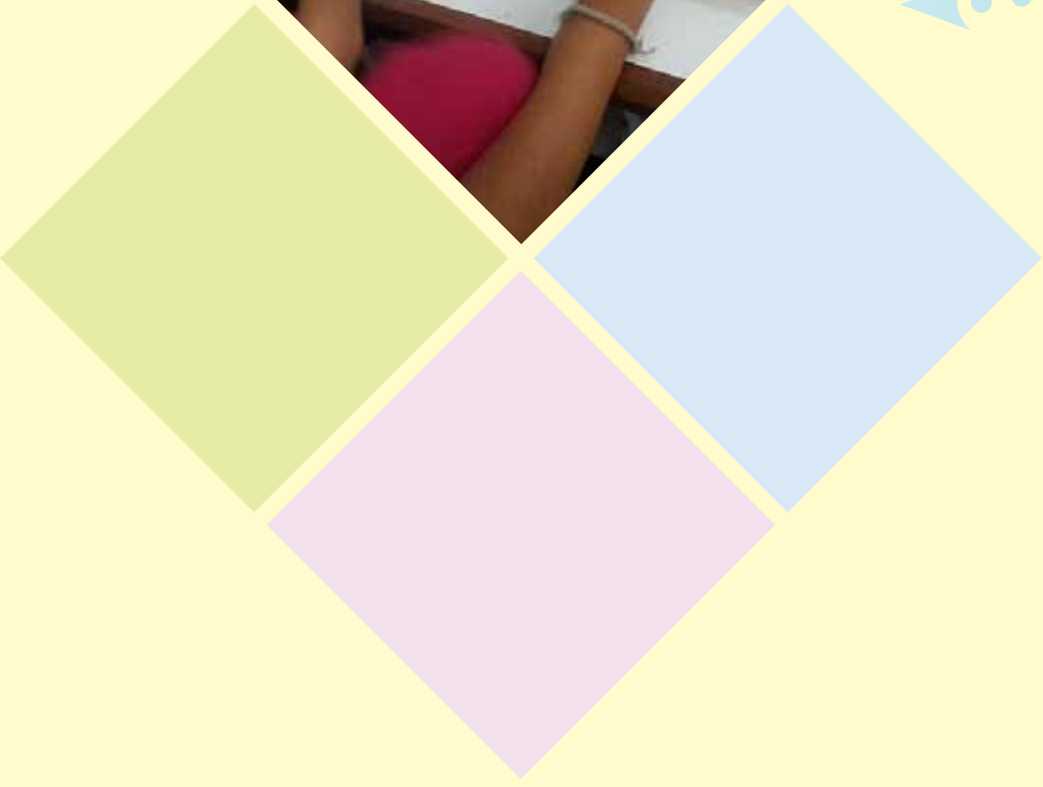

ในส่วนของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีก็ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยกำหนดไว้ในนโยบายของรัฐบาล ซึ่งแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ดังนี้ ๑) จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ๒) ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ๓) ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมจัดการศึกษาและเน้นการกระจายอำนาจ ๔) พัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองดี ๕) ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน ๖) พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ๗) ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น ๆ ๘) อนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ๙) สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ และ ๑๐) ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนการศึกษา (ซูเปอร์บอร์ดด้านการศึกษา) ซึ่งได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาศึกษาของไทย ๖ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๙) ได้แก่ ๑) เด็กจบ ป.๑ ต้องอ่านออกเขียนได้และต้องมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม ๒) เด็กชั้น ม.๑ - ม.๖ ต้องเลือกเรียนวิชาเสริมเป็นสาขาวิชาชีพเพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคตได้ ๓) เชื่อมโยงการศึกษากับการส่งเสริมวิชาชีพให้ตรงความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ ๔) ในระดับอุดมศึกษาให้เป็นการวิจัยเพื่อเชื่อมต่อกับงานวิจัยกับภาคเอกชน ๕) ให้นักเรียนมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่มาจากประเทศต้นทาง เคยชินกับเจ้าของภาษา และ ๖) ผลิตครูที่มีความเข้มข้น อาทิ ครูทายาทที่มีความสามารถตอบรับการสอนของเด็กได้อย่างแท้จริง

ด้านกระทรวงศึกษาธิการ พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ๑๐ ยุทธศาสตร์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๘) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ระบบงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ระบบการวิจัยและประเมินคุณภาพการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ระบบสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : พัฒนาระบบการผลิตการสรรหาและการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : ระบบการบริหารจัดการ ยุทธศาสตร์ที่ ๘ : สร้างโอกาสทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๙ : พัฒนาการศึกษจังหวัดชายแดนภาคใต้ และยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ : การวิจัยเพื่อพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและกำหนดจุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ๒) การผลิตและพัฒนาครู ๓) ตรวจสอบการประเมินการประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ๔) ผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ๕) ICT เพื่อการศึกษาและ ๖) การบริหารจัดการ ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลถึงคุณภาพของนักเรียนทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ที่ผ่านมาสถาบันศึกษาชั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ใช้กรอบแนวทางการดำเนินงานเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓ มาโดยตลอด แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่องให้จัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ และสำนักต่าง ๆ ได้มีโครงการส่งเสริมให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษอย่างหลากหลายมากขึ้นโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาตามศักยภาพความสนใจและความถนัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นสมควรปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา ตลอดจนให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความพิเศษ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- คักยภาพของมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันเป็นลักษณะธรรมชาติ และเป็น
- ปรากฎการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ในทุกประเทศจึงมีกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพสูงโดดเด่นเหนือกว่าบุคคล
- ในวัยเดียวกันอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งจะมีประมาณร้อยละ ๓ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระดับ
- สูงมาก (Highly Gifted) มีประมาณอย่างน้อย ร้อยละ ๐.๐๑ ของเด็กทั้งหมด หรือประมาณ
- ๑:๑๐,๐๐๐ ของแต่ละสาขา การสำรวจและเสาะหาแววความสามารถของเด็กและเยาวชน จึงเป็น
- กระบวนการที่ทำให้เด็กทุกคน มีโอกาสที่จะแสดงออก ซึ่งความสามารถหรือความถนัดของ
- ตนเองมากขึ้น ดังนั้น การสำรวจหาแววเด็กต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ ถึงวิธีการเรียนรู้ของเด็ก
- และความสามารถในด้านต่าง ๆ ซึ่งเด็กแต่ละคนล้วนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้ และขึ้นอยู่กับแต่ละคน
- จะมีศักยภาพใดแฝงอยู่มากน้อยเพียงใด และมีหนทางใดที่จะดึงเอาความสามารถนั้นออกมา
- เราจึงควรทำความเข้าใจกับความหมายและลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

๑. ความหมายของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

- นักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยาม ของคำว่า “เด็กที่มีความสามารถพิเศษ” หมายถึง
- เด็กที่มีความสามารถพิเศษ (Talentedchild) หรือเด็กที่มีสติปัญญาเลิศ (Giftedchild) ดังนี้
- Abraham, W. (๑๙๕๘) กล่าวว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีลักษณะดังนี้
- ๑. เด็กที่มีความสามารถสูง เรียนจบบทได้เร็วกว่า เวลาที่กำหนดให้
- ๒. เด็กที่มีความสามารถสูงในด้านการคิดสร้างสรรค์ การให้เหตุผล
- ๓. เป็นเด็กที่มีความสนใจกว้างขวาง และผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง
- ๔. เด็กที่มีความสามารถทางศิลปะและเครื่องกล
- ๕. เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง
- ๖. เด็กที่มีความสามารถทางสมองสูง มีผลการเรียนดีเด่น มีผลงานดีเด่นแก่สังคม
- ๗. เด็กที่มีอายุสมองสูงกว่าอายุจริง เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กทั่วไป

Brodley (๑๙๗๐) กล่าวว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษ คือ เด็กที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูง ในการแสวงหาความจริง ความคิดและความสัมพันธ์ รวมทั้งความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่น ศิลปะ ดนตรี ความเป็นผู้นำ โดยทั่วไปแล้วเด็กเหล่านี้จะมี IQ อยู่ระหว่าง ๑๓๐ - ๑๖๐

Department of Education (๑๙๙๓) ได้แบ่งลักษณะเด็กที่มีความสามารถพิเศษออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้ คือ

๑. ความสามารถทางสติปัญญา
๒. ความสามารถทางวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง
๓. ความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์
๔. ความสามารถทางการเป็นผู้นำ และ
๕. ความสามารถทางศิลปะหรือดนตรี

Howard Gardner (๑๙๘๕) ที่มีชื่อเสียงด้านทฤษฎีพหุปัญญาหรือความสามารถพิเศษของเด็ก ได้ให้ความหมายของปัญญาว่าเป็นความสามารถทางชีวจิตวิทยา (Biopsychological Potential) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของแต่ละบุคคล ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและได้แบ่งลักษณะเด็กที่มีความสามารถพิเศษไว้ ๙ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
๒. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Intelligence)
๓. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)
๔. ด้านร่างกาย - การเคลื่อนไหว (Bodily - Kinesthetic Intelligence)
๕. ด้านมิติ (Spatial Intelligence)
๖. ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล - มนุษย์สัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence)
๗. ด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
๘. ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)
๙. ด้านจิตนิยมหรือการดำรงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)

Renzulli (๑๙๘๖) ได้ให้ความหมายของคำว่า สติปัญญาเลิศ หมายถึง เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ประกอบด้วย คุณลักษณะ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) เป็นผู้ที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ ๒) เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูง และ ๓) เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

Silverman (๑๙๘๓) ได้ให้ความหมายของเด็กสติปัญญาเลิศ คือ เด็กที่มีพัฒนาการล้ำหน้าผู้อื่นในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องจัดโปรแกรม เพื่อช่วยพัฒนาเด็กในอัตราที่เร็วและแตกต่างจากเด็กทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับได้ให้ความหมายของผู้มีความสามารถพิเศษว่า “ผู้มีความสามารถพิเศษ หมายถึง บุคคลที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่น ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เช่น ด้านสติปัญญา (ทักษะการคิด) ความสามารถทางวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือหลายสาขา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถทางดนตรี ความสามารถทางกีฬา เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่มีระดับอายุ สภาพสิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์ใกล้เคียงกัน”

- สำหรับคำนิยามของประเทศไทย ที่ได้รับการเสนอไว้เป็นครั้งแรก ในแผน
- พิจารณาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ และได้ผ่าน
- ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

- “เด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ หมายถึง เด็กที่แสดงออก
- ซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ในด้านสติปัญญา
- ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางด้านทัศนศิลป์และ
- ศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านกีฬา และความสามารถ
- ทางวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขา อย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเปรียบเทียบกับ
- เด็กอื่น ที่มีอายุอยู่ในระดับเดียวกัน สภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน”

๒. ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

การพิจารณาว่า เด็กคนใดคนหนึ่งมีความสามารถพิเศษหรือไม่เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน เนื่องจากความสามารถพิเศษมีความหลากหลาย เด็กแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะด้านและมีแบบแผนการพัฒนาเป็นของแต่ละคน เป็นความเข้าใจผิดอย่างมากที่ว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องรอบรู้ทุกด้าน ความสามารถพิเศษอาจครอบคลุมหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ เชาวน์ปัญญา ศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางร่างกายและทางสังคม หรืออาจจะจำกัดอยู่ด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจผิดอย่างมากว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือมีพรสวรรค์ เป็นเพราะพันธุกรรมเพียงอย่างเดียว และความสามารถพิเศษนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดชีวิต แต่ผลการศึกษาวิจัยจากนักวิชาการทั่วโลกเห็นตรงกันว่า สถานการณ์ไม่ได้เป็นเช่นนั้น เด็กเหล่านั้นยังจำเป็นต้องได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านจนถึงระดับสูงกว่าปกติ ในสภาพแวดล้อมที่มีการจัดสรรทรัพยากรและในการที่จะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มิฉะนั้นความสามารถพิเศษที่เด็กเคยมีอาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นเด็กที่มีศักยภาพเช่นเดียวกับเด็กธรรมดาทั่ว ๆ ไปได้ เด็กอาจเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนไม่ตั้งใจเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจต่ำกว่าความเป็นจริง การที่เด็กมีความสามารถพิเศษมีการพัฒนาการทางอารมณ์ที่รุนแรงที่ผิดปกติไปจากเด็กปกติทั่วไป สาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กมากกว่าเป็นลักษณะเฉพาะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษเอง

จากการศึกษาวิจัยของนักวิชาการทั่วโลกได้บ่งชี้ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีความฉลาดปราดเปรื่องซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากเด็กอื่นในวัยเดียวกันในหลายทางในเรื่องต่อไปนี้

๑. มีความอยากรู้อยากเห็น เด็กกลุ่มที่มีความอยากรู้อยากเห็นแบบสุดขีดเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ
๒. มีความจำดี สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตมาเป็นเวลายาวนาน และมีความสุขกับเรื่องที่ตนสนใจ
๓. มีการเรียนรู้เร็ว สามารถเรียนรู้วิธีคิดต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและสามารถใช้ความรู้ที่เรียนรู้มาปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ
๔. มีความตั้งใจสูง สามารถมุ่งอยู่กับสิ่งที่ตนสนใจได้เป็นเวลานาน ๆ
๕. รู้จักใช้เหตุผล สามารถจะเข้าใจเหตุผล และมองเห็นความสัมพันธ์ของกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๖. มีความคล่องแคล่ว มีความคิดและมีวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีมาก
๗. จำศัพท์ได้มาก สามารถจะใช้คำและวลีต่าง ๆ ได้มากกว่าและเร็วกว่าเด็กคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกัน
๘. มีอารมณ์ขัน สามารถจะเข้าใจเรื่องขำขัน และคำถามปริศนาได้รวดเร็ว
๙. ขอบจินตนาการ มีจินตนาการที่กว้างไกล แตกต่างจากเด็กทั่วไป
๑๐. มีอารมณ์อ่อนไหว อาจมีอารมณ์อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น โกรธง่าย หรือให้ความสำคัญต่อบางสิ่งบางอย่าง ขณะที่คนอื่นไม่เป็นเช่นนั้น
๑๑. ต้องการแสวงหาเพื่อน อาจชอบเล่นกับเพื่อนที่มีอายุมากกว่า หรือแสวงหาเพื่อนที่มีสติปัญญาใกล้เคียงกัน
๑๒. มีความรู้สึกไม่สบายใจกับพัฒนาการของตนเอง เนื่องจากพัฒนาการทางร่างกายตนตามไม่ทันระดับสติปัญญา

๓. ภาพในอนาคตเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๕๑) ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการของแผนพัฒนาดังกล่าว ในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดความหมาย วิสัยทัศน์ และปรัชญาไว้อย่างชัดเจนว่า

๓.๑ ความหมายของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ

เด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ หมายถึง เด็กที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ในด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬา และความสามารถทางวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือหลายสาขา อย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นที่มีอายุระดับเดียวกัน สภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียว

๓.๒ วิสัยทัศน์ของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ

เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษต้องได้รับการพัฒนาความสามารถพิเศษของตนเองอย่างเต็มที่ ให้เป็นผู้นำที่มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ สามารถนำประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงอย่างต่อเนืองและถาวร โดยได้รับการสนับสนุนและเสริมพลังจากครอบครัวและสังคม และมีโอกาสได้นำความสามารถนี้ไปปรับใช้ในครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลกอย่างมีความสุขและอย่างมีคุณธรรม

๓.๓ ปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

๓.๓.๑ การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน การศึกษาในที่นี้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาของบุคคลซึ่งเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รูปแบบของการศึกษาครอบคลุมทั้งการศึกษาตามแนวในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย อันเป็นการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการและสภาพแวดล้อมที่อยู่โดยรอบตัวคน

๓.๓.๒ เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับระดับและประเภทของความสามารถ ความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาศักยภาพให้บรรลุขีดสูงสุด และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมในสังคมที่ทวีความซับซ้อนและมีความเป็นพลวัตมากขึ้น

๓.๓.๓ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัว ซึ่งเป็นบุคคลแรก ๆ ในชีวิตของเด็กและเยาวชน มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีการพัฒนาการที่รอบด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม นอกจากนี้ สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวก็มีบทบาทพิเศษที่จะต้องเอาใจใส่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านี้

๓.๓.๔ สังคมต้องให้การยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และความหลากหลายของเด็กและเยาวชน ทั้งทางด้านความคิด ความสนใจ บุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษเฉพาะทางของบุคคล และอื่น ๆ

๓.๓.๕ รัฐและสังคมพึงพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถด้านอื่น ๆ โดยรอบด้านด้วย เพื่อให้เป็นคนที่มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งด้านสมอง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถพิเศษที่มีอยู่ ทั้งนี้ พึงระมัดระวังว่าการพัฒนาบุคคลโดยองค์รวมนั้น จะต้องไม่ลดทอนหรือสกัดกั้นความสามารถพิเศษของบุคคล

๓.๓.๖ รัฐต้องไม่สร้างระบบการศึกษาที่ปิดกั้นการพัฒนาความสามารถพิเศษในทุกด้านด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง หรือสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องสร้างระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้แสดงความสามารถทุกด้านที่มี และได้รับการพัฒนาความสามารถเหล่านั้นไปพร้อม ๆ กัน

๓.๓.๗ การจัดกระบวนการเรียนรู้อาจต้องมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนแสดงออกซึ่งความสามารถพิเศษได้ตลอดชีวิตของการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้นั้นต้องเอื้อต่อการสร้างสรรค์ คิดค้น ริเริ่ม การเป็นตัวของตัวเองการสร้างจินตนาการที่แหวกแนว ฯลฯ โดยที่ผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้จะต้องเข้าใจว่า ผู้เรียนรู้ที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นค่อนข้างมาก

๓.๓.๘ รูปแบบการบริการสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษควรคำนึงการบริการพิเศษหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการเรียนรู้พิเศษหรือการรับรู้เฉพาะทางการจัดกิจกรรมเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) ในระบบโรงเรียนปกติ ฯลฯ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้รู้ศักยภาพและเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่นั้น ให้บรรลุถึงจุดสูงสุดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๓.๔ นโยบาย

รัฐและสังคมมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถพัฒนาจนบรรลุศักยภาพของแต่ละคน พร้อมทั้งมีคุณธรรมและเจตคติที่จะรับใช้สังคม

๓.๕ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม และสามารถพัฒนาจนบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล ตามทิศทางหรือสาขาศาสตร์ที่สนใจ และมีความสามารถพิเศษ

๒) เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจเพื่อนมนุษย์ เข้าใจสังคมและโลกอย่างถ่องแท้ รวมทั้งเกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อการคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ มีความสุข และพร้อมที่จะสร้างผลงานที่เป็นเลิศ ซึ่งเป็นคุณประโยชน์แก่สังคมต่อไป

๓) เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษในสาขาต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานความคิด ฐานการดำเนินงานและการจัดทำรายละเอียดให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน อันจะทำให้ทุก ๆ คน ในกลุ่มดังกล่าวสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ และเต็มตามศักยภาพ

๔) เพื่อสร้างสรรค์กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถพิเศษให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ในประเทศไทย เพื่อเป็นแกนนำของสังคมในการพัฒนา การประดิษฐ์ การประยุกต์ศาสตร์ / องค์ความรู้และทักษะ ในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ปรัชญาในการจัดการศึกษา และนโยบายตามที่กำหนดไว้

๓.๖ ยุทธศาสตร์หลัก

- ๑) ส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ
- ๒) เร่งสร้างผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรในด้านการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษให้มากขึ้นโดยเร็ว เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ และการสร้างความเข้าใจแก่สังคมอย่างกว้างขวาง
- ๓) ปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้ที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ตามความสามารถ ความสนใจและความถนัด จัดให้มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในเรื่องการเรียนรู้ การสอนและการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
 - ๔) ให้องค์กรของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรชุมชน ประชาคมจังหวัด สถาบันทางสังคมต่าง ๆ และสื่อมวลชน มีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งมีความรู้ในการสังเกตแววความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ ตลอดจนจัดหาและจัดสรรปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้พัฒนาตนจนบรรลุศักยภาพสูงสุด
 - ๕) สร้างกลไกเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ และจัดให้มีระบบการบริหารและจัดการแบบพิเศษ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผน รวมทั้งมีระบบติดตามและประเมินผลงานด้านนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๙)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๔๘) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๙) ขึ้นเพื่อเป็นทิศทางให้หน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นระบบและครบวงจร เกิดความเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรมแก่เด็กเยาวชนกลุ่มนี้ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยกำหนดออกเป็น ๗ ยุทธศาสตร์ ในที่นี้ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง (Highly Gifted) ซึ่งจากปกติจะมีอยู่ร้อยละ ๐.๐๑ คนนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่แตกต่างไปจากคนปกติทั่วไปอย่างมาก จนบางครั้งดูเหมือนเป็นความมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้น เช่น เด็กอายุ ๖ ขวบ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ระดับปริญญาโท เด็ก ๔ ขวบ มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศถึง ๕ - ๖ ภาษา หรือมีความเก่งด้านอื่น ๆ อย่างสูงผิดปกติมากได้อย่างเป็นที่น่าอัศจรรย์ เช่น ดนตรี กีฬา ตั้งแต่วัยเยาว์ รวมถึงกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถด้านสติปัญญาที่อาจวัดด้วยการทดสอบ IQ ซึ่งจะอยู่ในระดับประมาณ ๑๔๐ ขึ้นไป

ด้วยความแตกต่างอย่างมากเหล่านี้ การอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาจำเป็นต้องจัดให้เป็นรายบุคคล เฉพาะตัว ซึ่งต้องการความยืดหยุ่น หลากหลายอย่างเพียงพอและต้องการระบบที่ให้การเอาใจใส่ดูแลอย่างครบวงจร จากประสบการณ์ที่พบทั่วไปเด็กกลุ่มนี้จะมีความเป็นเลิศ ขณะเดียวกันอาจมีความบกพร่องด้านอื่นด้วยซึ่งหากได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม จะเป็นผู้ให้คุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ และสังคมโลกอย่างมหาศาล

มาตรการ

๑) สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมให้บริการปรึกษา ดูแลเด็กและเยาวชนที่พบว่ามีความสามารถพิเศษระดับสูง โดยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ อย่างครบวงจร

๒) ให้เด็กที่มีแววความสามารถพิเศษระดับสูงได้รับการตรวจสอบหรือบ่งชี้โดยสถาบันต่าง ๆ ที่มีผู้เชี่ยวชาญ โดยมีกลไกการส่งต่อเพื่อให้การดูแลและพัฒนา

๓) ให้สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ดูแลเด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง จัดแผนการเรียนรายบุคคลที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละบุคคล

๔) ให้หน่วยงานส่วนกลางเร่งแก้ไขหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะการวัดผลการเรียนข้ามชั้นเรียนเป็นรายวิชาหรือทั้งระดับ เพื่อให้ระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายและผู้เรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมผสานได้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การเทียบโอนผลการเรียนรู้การวัดและประเมินผลตามศักยภาพของผู้เรียน

๕) สนับสนุนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง ไม่ว่าจะเรียนรู้อยู่ในสถานศึกษาประเภทใด รวมถึงเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูงที่พ่อแม่จัดการศึกษาให้ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ที่อยู่ในระบบโรงเรียน

๖) ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษระดับสูงได้รับการดูแลให้ได้รับการศึกษาสูงสุด และเตรียมการรองรับเรื่องการประกอบอาชีพให้เป็นไปตามศักยภาพของเยาวชนและความต้องการของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การสร้างความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ให้กับประเทศ ได้กำหนดเป้าหมายของการเสาะหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษนั้น นอกจากจะเพื่อสิทธิของบุคคลอันพึงมีพึงได้แล้วประเทศชาติต้องการให้กลุ่มคนเหล่านี้ นำความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน ประเทศชาติและจนถึงสังคมโลก จึงมีความจำเป็นให้เขาเหล่านั้นพร้อมที่จะรับใช้สังคม นอกจากการให้การศึกษาแล้ว การสร้างเสริมประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม พร้อมทั้งจะก้าวสู่อาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ ความสนใจ และสร้างเสริมความเจริญให้กับประเทศชาติได้อย่างก้าวกระโดด จำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

มาตรการ

๑) วางนโยบายและแผนปฏิบัติงานให้เกิดความต่อเนื่องเชื่อมโยงของการดำเนินงาน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับสูงสุดของการศึกษาให้กับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งต้องมีแผนรองรับด้านอาชีพที่เหมาะสมและใช้ความสามารถที่มีอยู่เต็มตามศักยภาพของคนกลุ่มนี้ให้ชัดเจนด้วย

๒) สนับสนุนการจัดส่งเด็กและเยาวชนไทยที่มีความสามารถพิเศษโดยให้ทุนการศึกษา ศึกษาดูงาน เข้าค่ายหรืออื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเสมอภาค เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์และได้มีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

๓) สนับสนุนให้หน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รับผิดชอบและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้ร่วมเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย เพื่อให้การเรียนรู้ การพัฒนาที่เชื่อมโยงกันระหว่างสาขาต่าง ๆ

๔) สนับสนุนการจัดตั้งชมรม สมาคม ของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมพลังในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

๕) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้เข้าร่วมเป็นกรรมการ คณะทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๔๘) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๕) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษต้องได้รับสิทธิในการพัฒนาความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่ ให้เป็นผู้มีความเป็นเลิศที่มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์สามารถนำประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงและมั่งคั่งอย่างต่อเนื่องและถาวร โดยได้รับการสนับสนุนและเสริมพลังจากรัฐ ครอบครัวและสังคม และมีโอกาสได้นำความสามารถนี้ไปปรับใช้ในครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลกอย่างมีความสุขและอย่างมีคุณธรรม”

ดังนั้นการคัดเลือกเสาะหาและสำรวจความสามารถพิเศษของเด็กเพื่อตรวจสอบศักยภาพพื้นฐานในอันที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละคน โดยทั่วไปเด็กแต่ละคนมีทั้งจุดดีและจุดเด่นอยู่ในตัว และในเด็กบางคนก็มีจุดเด่นที่โดดเด่นกว่าเด็กอื่น ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันบ้างน้อยบ้าง แล้วแต่ศักยภาพพื้นฐานและการบ่มเพาะภายหลัง อย่างไรก็ตาม พบว่าความสามารถพิเศษที่แฝงอยู่ในตัวเด็กที่มีความสามารถสูงกว่าเด็กอื่นนั้น อาจไม่แสดงออกอย่างชัดเจนอย่างเช่นคนทั่วไปคาดคิดเด็กที่มีศักยภาพโดดเด่นพบที่จะเป็นอัจฉริยะบุคคลในอนาคตได้อย่างสบาย ๆ อาจไม่แสดงความสามารถใด ๆ ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการศึกษาที่ปิดกั้นความสามารถของเด็กทั่วไปเช่นนี้

กระบวนการสำรวจหรือเสาะหาเด็กกลุ่มนี้จึงต้องมีการศึกษา และทำความเข้าใจกับธรรมชาติอันหลากหลาย ตลอดจนปัจจัยที่อาจปิดกั้นความสามารถอันแท้จริงของเด็กได้ อาทิ การเลี้ยงดู ระบบการศึกษา ประสบการณ์ชีวิต ปัญหาทางครอบครัว ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ การกำหนดขั้นตอน วิธีการ ตลอดจนการใช้เครื่องมือในการสำรวจและเสาะหาจึงต้องทำอย่างระมัดระวัง และไม่ปิดกั้นเด็กที่อาจไม่ได้รับการเลือกหรือเสนอชื่อในอนาคต

ในอดีตที่ผ่านมา การสำรวจและเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษยึดอยู่กับการสอบแข่งขัน การใช้ข้อสอบคัดเลือก การใช้ผลจากคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบทางสติปัญญา หลังจากที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กกลุ่มนี้มานานสิบปี จึงได้พบว่าความผิดพลาดในการคัดเลือกเด็กเข้าโครงการนั้นมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ความไม่กระจ่างชัดในเรื่องคุณลักษณะของเด็กแต่ละประเภท ความเข้าใจผิดพลาดในเรื่องความสามารถทางสติปัญญา การยึดถือแบบทดสอบข้อเขียนอย่างเอาจริงเอาจัง โดยไม่ใช้เกณฑ์อื่นเข้าร่วมตัดสิน ความไม่รอบคอบระหว่างการดำเนินการคัดเลือก รวมถึงการคัดเลือกไม่ตรงกับเป้าประสงค์ที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมีเด็กหลายประเภทที่ต้องใช้วิธีหรือเครื่องมือพิเศษในการสำรวจ เช่น เด็กที่มีความสามารถต่ำกว่าความเป็นจริงหรือเด็กที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ

อุษณีย์ โพธิสุข (๒๕๒๔) เสนอแนวทางในการเสาะหาอัจฉริยภาพของเด็ก ๆ ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติปัจจุบันซึ่งปรับมาจาก Model ของ Clark คือ

๑. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอน
๒. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่ใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับแนวของเด็ก
๓. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่ไม่ลำเอียงกับเด็กกลุ่มใดเป็นพิเศษ

๔. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอนมีข้อมูลหลายด้านประกอบกัน ดังนี้
- ขั้นที่ ๑ เด็กทั้งหมด ๑๐๐%**
- ๑) เสนอชื่อโดยครู พ่อแม่ เพื่อน นักจิตวิทยา ตนเอง
 - ๒) รายงานจากครู
 - ๓) ประวัติครอบครัว
 - ๔) ผลงานที่โดดเด่น ผลการเรียน
 - ๕) แบบประเมินความสามารถ
 - ๖) ทดสอบสติปัญญา (กลุ่ม)
 - ๗) แบบสำรวจความสนใจ ฯลฯ
- ขั้นที่ ๒ เหลือ ๑๐% ของเด็กทั้งหมด**
- ๑) สรุปลงจากข้อมูลขั้นต้น
 - ๒) ทดสอบสติปัญญา (เดี่ยว)
 - ๓) ทดสอบความคิดสร้างสรรค์
 - ๔) สัมภาษณ์พ่อแม่ ครู
- ขั้นที่ ๓ เหลือ ๑ - ๕% ของเด็กทั้งหมดที่เข้าโครงการ**
- ๑) ผู้เชี่ยวชาญตัดสินใจ

๑. หลักการและรูปแบบในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ

โดยทั่วไปการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดเนื้อหายากและท้าทายกว่าหลักสูตรสำหรับเด็กทั่วไป
๒. มีการเชื่อมโยงและบูรณาการกันในหลาย ๆ วิชา
๓. ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกสิ่งที่ตนเองจะเรียน
๔. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สลับซับซ้อน ลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ
๕. เน้นกระบวนการทางความคิดระดับสูง
๖. มีกิจกรรมที่ตอบสนองความหลากหลายของกระบวนการเรียนรู้
๗. ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานหรือผลการเรียนรู้ของเด็กให้ชัดเจน
๘. ให้ความสนใจกับความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ความกระตือรือร้นและการเปลี่ยนแปลงภายในที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของเด็กที่ส่งผลดีต่อสังคม
๙. เน้นพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นแกนนำ
๑๐. เน้นการพัฒนาสมองทุกส่วน (Whole Brain Approach)

สำหรับการพิจารณาการจัดรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษนั้น แนวทางหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การพิจารณาระดับความสามารถหรือความต้องการว่ามีมากอยู่ในระดับใดแล้วจัดกลุ่มตามลำดับอาการ ดังนี้ คือ

น้อย	อยู่ในชั้นเรียนปกติ แต่ให้คำแนะนำเป็นระยะ ๆ
	อยู่ในชั้นเรียนปกติ แต่ดึงออกจากห้องเรียนเป็นบางครั้ง
ปานกลาง	จัดตารางเรียน ในห้องเรียน Resource Centre
	ชั้นเรียนพิเศษ
มาก	โรงเรียนพิเศษ
	Mentoring

๒. การจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

วิธีการจัดหลักสูตรที่สำคัญ ๆ มี ๔ วิธี คือ

๑. วิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment)
๒. วิธีขยายหลักสูตร (Extension)
๓. วิธีลดระยะเวลาเรียน (Acceleration)
๔. การใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentoring) ดังมีรายละเอียดในแต่ละวิธีการ ดังนี้

๓. การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment)

เป็นวิธีการจัดการศึกษาแบบขยายกิจกรรมในหลักสูตรให้กว้างและลึกซึ้งกว่าที่มีอยู่ในหลักสูตรปกติ ที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาและเด็กอาจใช้เวลามากกว่าหรือน้อยกว่าเด็กอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน สามารถวางแผนในการจัดการศึกษาที่ให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับอายุต่างกัน แต่มีความสนใจและมีความสามารถด้านเดียวกันมาเรียนด้วยกันเป็นบางชั่วโมง โดยปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้มข้นและกว้างขวางขึ้น การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ช่วยให้เด็กพัฒนาสิ่งที่สนใจได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในการปูพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ สืบสวน สอบสวน หาความรู้ความจริง และสนับสนุนให้เด็กศึกษาหาความรู้ที่นอกเหนือจากจุดมุ่งหมายในการเรียนสำหรับเด็กปกติเหมาะสำหรับเด็กที่ก้าวหน้ากว่าเพื่อน ๆ และอาจเป็นผู้อำนวยการเรียน

๓.๑ ลักษณะการจัดกิจกรรมในการเรียนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์

- ๓.๑.๑ ชุดการเรียนการสอนแบบรายบุคคล
- ๓.๑.๒ โครงงาน
- ๓.๑.๓ ทักษะศึกษา

๓.๒ การเรียนการสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ ในชั้นเรียนสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ๓.๒.๑ กิจกรรม แบบฝึกหัดต่าง ๆ จัดให้เปิดกว้าง เป็นคำถามในลักษณะปลายเปิดให้มากที่สุด
- ๓.๒.๒ ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา กิจกรรม หรือเสนอแนะรูปแบบหรือการเรียน

การสอน

- ๓.๒.๓ ฝึกให้เด็กได้ศึกษาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลึกและชัดเจน
- ๓.๒.๔ ปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ (Learning Styles)

ของเด็กแต่ละคน

- ๓.๒.๕ ฝึกการทำโครงสร้างการเรียนรู้ แผนที่ความรู้ตนเอง
- ๓.๒.๖ จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กในสิ่งที่เขาสนใจ พัฒนาทักษะกระบวนการทางความคิด

ระดับสูง และสามารถบูรณาการหลาย ๆ สาขาเข้าด้วยกัน มีความสามารถในหลักสูตรได้ดีขึ้น

๓.๓ การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ สามารถจัดกับกลุ่มเด็กได้ดังนี้

๓.๓.๑ จัดชั้นพิเศษให้กับเด็กที่มีความสนใจ มีความสามารถในเฉพาะวิชาการจัดห้องเรียนพิเศษที่นักเรียนมีระดับความสามารถพอ ๆ กันมาเรียนร่วมกันเฉพาะวิชา (ไม่ใช่แยกห้องเด็กเก่ง เด็กอ่อนและไม่แยกวิชา) ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความสามารถได้ตามศักยภาพยิ่งขึ้น และได้ทำงานที่เหมาะสมมากขึ้น และครูก็จัดกิจกรรมง่ายขึ้น ได้ทำงานที่ท้าทายทั้งครูและนักเรียน

๓.๓.๒ จัดชั้นเรียนพิเศษบางเวลา เช่น เด็กเก่งคณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ นอกเวลาเรียนในวันเสาร์ - อาทิตย์ ปิดเทอม อาจทำได้กับทั้งเด็กในโรงเรียนเดียวกัน ต่างชั้นเรียนและเด็กต่างโรงเรียนกัน

๓.๓.๓ จัดกิจกรรมพิเศษในชั้นเรียนปกติ เป็นการจัดให้เด็กทุกระดับไว้ในกลุ่มเดียวกันในบางครั้ง เพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดพัฒนาการทางสังคมขึ้น แต่บางครั้งก็ควรจัดเด็กมีระดับการเรียนเดียวกันไว้กลุ่มเดียวกัน เพื่อโอกาสในการใช้กิจกรรมเสริมที่ยากกว่าปกติ

ในปัจจุบันวิธีนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายมาก สามารถจัดได้หลากหลายตามความสามารถพิเศษของเด็ก โดยไม่จำกัดเฉพาะวิชาในหลักสูตรเท่านั้น และมีผลกระทบทางจิตใจ อารมณ์ สังคม และกระบวนการเรียนรู้ในระยะยาวของเด็ก สำหรับประเทศไทย อาจมีข้อจำกัดในเรื่องวิธีสอนที่หลากหลาย

๔. วิธีการขยายหลักสูตร (Extension)

เป็นการจัดโปรแกรมการศึกษานอกหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถเป็นรายบุคคล สามารถทำเป็นงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้ เด็กสามารถเรียนเกินกว่าหลักสูตร กิจกรรมและการดำเนินการจัดความสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น

๑. การทำโครงการพิเศษ
๒. การเรียนรู้ในห้องศูนย์วิทย์พัฒนา
๓. ทำศูนย์วิทยาการที่เป็นแหล่งกระตุ้นการเรียนรู้ตามความสนใจที่มีสื่อรูปแบบต่าง ๆ
๔. การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
๕. เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร
๖. ทำการกำหนดโครงการร่วมกัน
๗. การเริ่มโครงการที่แปลกใหม่ร่วมกับนักเรียน
๘. แคมป์วิชาการ หรือแคมป์ตามความสนใจของเด็ก
๙. สร้างเครือข่ายกลุ่มที่มีความสนใจ หรือมีความพยายามแบบเดียวกันเข้าด้วยกันโดยเฉพาะเด็ก

ที่มีความสามารถพิเศษระดับสูง

๑๐. จัดการแข่งขัน ในบางครั้งการแข่งขันทำให้เกิดการกระตุ้น เกิดมีการท้าทายทางความคิด และทำให้เกิดการปรับคุณภาพการเรียนการสอนการเปรียบเทียบและแข่งขัน เช่น โครงการโอลิมปิกวิชาการ การแข่งขันคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

๑๑. การฝึกทักษะการเรียนรู้ เช่น การหาข้อมูล การใช้ข้อมูล การวินิจฉัยวิเคราะห์ใช้วิจารณญาณ กับข้อมูล การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ เป็นต้น

๕. วิธีลดระยะเวลาเรียน (Acceleration)

การจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน (Acceleration) เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นทางการศึกษาได้มากขึ้นวิธีหนึ่ง แต่ต้องมีกระบวนการที่ถูกต้องรัดกุมจึงจะเป็นผลดีกับเด็ก การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่สามารถเรียนร่วมกับผู้อื่นได้สูงกว่าวัยของตนเองเรียกว่า การสอนแบบลดระยะเวลาทั้งสิ้น วิธีนี้ใช้กันมานานในทุก ๆ ประเทศ ซึ่งกลยุทธ์ในการจัดการมีมากมายหลากหลาย แต่ที่เรามักจะพบ คือ การให้เด็กข้ามชั้นเรียนโดยขาดกระบวนการที่ครบถ้วน ทำให้เด็กมีผลเสียทางด้านอื่นได้ในภายหลัง

๕.๑ หลักการจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน

๕.๑.๑ ให้เข้าเรียนเร็วกว่าวัยของเด็กปกติมาก ในกรณีที่เด็กมีความพร้อมสูงมากได้รับการตรวจสอบจากนักจิตวิทยาที่เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความสามารถ มีความมั่นคง ทางอารมณ์ สังคม และมีวุฒิภาวะมากกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน และไม่ใช่เป็นสิ่งที่พ่อแม่ต้องการให้เลื่อน

๕.๑.๒ ข้ามชั้นเรียน ต้องมีการกลับกรองตามกระบวนการที่ดี ดังที่กล่าวข้างต้น โดยพิจารณาจากเด็กที่ชอบทำงานที่ยาก ๆ สลับซับซ้อน

๕.๑.๓ ให้เรียนในชั้นสูงกว่าบางวิชา วิธีนี้ได้ผลดีมากและเด็กไม่ถูกเพ่งเล็งมากนัก

๕.๑.๔ ให้ทำงานในชั้นสูงกว่าแต่เด็กยังอยู่ในชั้นเดียวกับเพื่อน

๕.๑.๕ ย่นหลักสูตรให้เด็กจบเร็วขึ้น โดยที่มีเนื้อหาเท่าเดิม

๕.๑.๖ จัดกลุ่มเด็กที่มีความสามารถเรื่องเดียวกัน แต่ต่างชั้นกันมาเรียนด้วยกัน

๕.๒ ลักษณะเด็กที่จะพิจารณาให้ได้รับการจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน

๕.๒.๑ มีความสามารถมากกว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเห็นได้ชัดเจน

๕.๒.๒ มีความกระหายที่จะเรียนรู้ โดยไม่เครียด

๕.๒.๓ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมเหมาะกับอายุ

๕.๒.๔ เด็กมีความพร้อมที่แยกจากเพื่อน

๕.๒.๕ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และโรงเรียนมีความเห็นตรงกันว่าควรใช้กระบวนการจัดการศึกษาแบบนี้กับเด็ก

๕.๒.๖ ต้องมีความแน่ใจว่า ไม่เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่ที่อาจเป็นพ่อแม่หรือครู ที่ตั้งความคาดหวังกับเด็กสูงเกินจริง

๕.๒.๗ ต้องมีคนดูแลและรับผิดชอบในการจัดครั้งนี้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีเกณฑ์ความสามารถ สติปัญญา IQ เกิน ๑๓๐ ขึ้นไป (ในกรณีเด็กที่มีความสามารถทางการเรียน) ได้รับการตรวจสอบจากนักจิตวิทยาที่เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความสามารถของเด็ก

๕.๓ ประโยชน์ของการจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน คือ

๕.๓.๑ สามารถเรียนตามศักยภาพของตัวเอง

๕.๓.๒ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนสิ่งที่ยากขึ้นให้เหมาะกับความสามารถของตัวเอง

๕.๓.๓ ลดทัศนคติทางลบกับการเรียนรู้ ลดความทะนงตัว ช่วยเด็กเก่งไม่ให้เบื่อหน่ายการเรียนในวิชาปกติที่เขาไปได้เร็วกว่าเพื่อน ๆ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการถดถอยทางศักยภาพของเด็ก หรือทำลายศักยภาพตนเอง

๖. การใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentoring)

เป็นการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาช่วยเด็กที่มีความสามารถโดดเด่น มักจะทำในระดับมัธยมศึกษา กับเด็กที่มีความสนใจอย่างเด่นชัด และมีทักษะพื้นฐานทางสังคมดีจัดระบบวิธีเรียนของตนเองได้ดีแล้ว ซึ่งเด็กสามารถทำงานภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ นักประวัติศาสตร์ สถาปนิก และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

การใช้วิธีการทางการศึกษาที่ดีไม่ควรยึดวิธีการเดียวเพราะทำให้เกิดสภาพการศึกษาที่ไม่ยืดหยุ่น ตามความต้องการหรือสภาพความสามารถของเด็ก การกำหนดและเลือกใช้วิธีการจัดการศึกษาจะไม่ตายตัว มีการปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา (Dynamic Process) และควรใช้วิธีหลายอย่างในโครงการเดียวกัน เช่น อาจใช้ ทั้งแบบ Enrichment, Extension, Acceleration และ Mentoring โดยมีแนวพิจารณาจากความต้องการและ ความสามารถของเด็กควบคู่ไปกับความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน

ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง นั้น จะต้องดัดแปลงตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแต่ละโรงเรียนที่สามารถจัดให้เหมาะสมกับเด็ก แต่ละคน การให้ความช่วยเหลือเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องสร้างระบบโครงสร้างทางการศึกษาที่จะสามารถรองรับ ความต้องการในส่วนนี้

การดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในต่างประเทศ

การดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในต่างประเทศ ได้ให้การส่งเสริม สนับสนุนเด็กและเยาวชนในชาติของตน ที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะประเทศที่ปกครองด้วยระบบสังคมนิยม หรือประเทศที่ต้องการพัฒนาประเทศด้วยอัตราที่ก้าวกระโดด ซึ่งในเรื่องนี้ บางประเทศถือว่าเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เปิดเผยม สำหรับข้อมูลที่มีการเผยแพร่ในหลายประเทศ พบว่ามีการกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติในระดับ ประเทศไว้อย่างชัดเจนมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจรทั้งในเรื่อง การศึกษาและการประกอบอาชีพตามเป้าหมายของประเทศ รัฐจัดสรรงบประมาณ เป็นพิเศษให้และมีการจัดตั้งกองทุนสมทบจากแหล่งต่าง ๆ มีการเสาะแสวงหากลุ่ม เด็กพิเศษเหล่านี้ตั้งแต่วัยเยาว์ ในโรงเรียนจะมีรูปแบบการเรียนการสอน หลักสูตร และมีโปรแกรมพิเศษมากมายให้เด็กได้เลือกเรียนตามความเหมาะสมกับความสามารถ พิเศษของเด็กแต่ละคน ครูผู้สอนจะได้รับการอบรมเป็นพิเศษ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถที่จะสอนเด็กกลุ่มนี้ได้เป็นอย่างดี ทุกประเทศดำเนินการพัฒนาเด็ก เหล่านี้ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน นอกจากนี้ ในระดับประเทศและมลรัฐ จะมีองค์กรที่ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ ประสานการดำเนินงาน ให้คำปรึกษา แนะนำ รวมถึงมีศูนย์หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิจัยและรวบรวม ผลงานวิจัย เพื่อสะสมและเผยแพร่ องค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง ต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีองค์กรระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถ พิเศษ คือ The World Council for Gifted and Talented Children เป็นองค์กร ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีความประสงค์จะพัฒนา เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเน้นการดำเนินงานในรูปแบบแลกเปลี่ยนและร่วมมือ ด้านวิชาการ โดยมีสมาชิกจากทั่วโลกประมาณร้อยละกว่าประเทศ และมีองค์กรในระดับ ภูมิภาค ซึ่งรวมถึงเอเชียแปซิฟิก The Asia - Pacific Federation of The World Council for the Gifted and Talented Children (APF) ดำเนินการประสานงาน และทำหน้าที่เช่นเดียวกับหน่วยงานแรก สำหรับสาระสำคัญของการดำเนินงานเรื่องนี้ โดยสรุปของประเทศต่าง ๆ มีดังนี้

๑. ประเทศแคนาดา

ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยเน้นและให้ความสำคัญกับมิติด้านสติปัญญา (Intellectual Ability) เป็นพิเศษ รัฐบาลมีนโยบายการจัดการศึกษาด้านนี้ที่ชัดเจน การจัดบริการทางการศึกษา ให้สิทธิกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ที่จะรับบริการในโรงเรียนทุกโรงเรียน แนวการจัดเน้นจัดในรูปแบบการเรียนร่วมกับเด็กปกติ การดำเนินการต้องได้รับความเห็นชอบร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและทางโรงเรียน แต่ถ้าชั้นเรียนปกติไม่เหมาะสม อาจจัดแยกเป็นชั้นเรียนพิเศษได้ การจัดเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางสังคม ระดับสติปัญญา และความต้องการของตัวเด็กที่แตกต่างกัน ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงกับเด็กกลุ่มนี้ มีการจัดโปรแกรมการเรียน โดยบูรณาการหลักสูตรและแนวการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเด็กปกติ การแยกชั้นเรียนหรือจัดโปรแกรมพิเศษที่แยกชั้นเรียน มักเริ่มในระดับ เกรด ๓ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓) ในกรณีที่เด็กมีความสามารถสูงมาก (Highly Gifted) อาจใช้แบบเรียนร่วมกับคนอื่นเฉพาะในบางเวลาหรือกำหนดให้ใช้แบบเรียนเฉพาะโดยตลอด แล้วแต่ความเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละคนได้

การศึกษาในงานในโครงการ “Developing Background in The Area of The Gifted Learner” ที่ประเทศแคนาดา (มะลิวัลย์ ลับไพรี, ๒๕๔๙) พบว่ามีแบบฝึกหัดมากมายที่ครูใช้สอนเด็กปัญญาเลิศโดยเฉพาะ เช่น แบบฝึกหัดให้คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา คิดขยายแยกย่อย คิดดัดแปลงตกแต่ง ฯลฯ แบบฝึกหัดเหล่านี้ครูไทยอาจนำไปประยุกต์ใช้ฝึกหัดเด็กไทยเป็นเด็กปัญญาเลิศได้

บริติชโคลัมเบีย เป็นจังหวัดหนึ่งในประเทศแคนาดา จังหวัดนี้มีพื้นที่เป็น ๓ เท่าของประเทศไทย ขณะที่ทั้งประเทศของเขามีประชากรเพียง ๒๓ ล้านคนเท่านั้น การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนช่วยสอนเด็กปัญญาเลิศที่โรงเรียน Kerrisdale และ Lord Kitchener ซึ่งมีการคัดเลือกเด็กปัญญาเลิศที่โรงเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบสอบถามอาจารย์ประจำชั้น แบบสอบถามอาจารย์พิเศษ แบบสอบถามผู้ปกครอง และแบบสอบถามเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน ส่วนเนื้อหาที่สอนนั้นไม่ได้แยกเป็นวิชาแต่อย่างใด โดยเนื้อหาหลักสูตรจัดทำเป็นพิเศษ เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น Problem Solving Techniques Creative Thinking Behaviors Logic Activities Skill in Analysis Synthesis Evaluation รวมทั้ง Fluency Flexibility Originality และ Elaboration อาจารย์ผู้สอนเด็กปัญญาเลิศจะต้องได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ และได้ประกาศนียบัตรนั้นด้วย

ต่อไปนี้เป็นความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนเด็กปัญญาเลิศในโรงเรียนดังกล่าว อาจารย์จะแสดงความคิดเห็น และความรู้อีกที่มีต่อการสอนเด็กเหล่านั้น เช่น

“Teaching in the learning enrichment center is a very challenging”.
But also very reward process.

Currently, I feel that my greatest problem is dealing with the highly gifted student and in finding appropriate learning situation for them” (Linda Fourt)

เธอผู้นี้เป็นอาจารย์สอนเด็กปัญญาเลิศชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ซึ่งในชั้นเรียนของเธอมียุติกา ๗ คนหนึ่งได้เข้าเรียนวิชาฟิสิกส์และเคมีในมหาวิทยาลัยบริติชโคลัมเบีย ขณะเดียวกัน ก็เรียนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนมัธยมด้วย

“The best part of teaching the learning enrichment program is that the children are so energetic and eager to come.

It does talk to educate parents (and other staff members) about L.E.C. program Although many of them know about Bloom’s taxonomy of thinking skill” (Magery Hokonson)

เธอเป็นอาจารย์สอนเด็กปัญญาเลิศชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียน Kerrisdale

“Gifted children need encouragement to talk risks and gain experience in assuming a leadership role. Pupil directed activities should be stressed and a development of social awareness and group dynamics in essential” (Sheila Herman)

เธอผู้มีประสบการณ์ทางการสอนเด็กปัญญาเลิศมาแล้ว ๑๓ ปี

ส่วนต่อไปนี้จะขอกล่าวถึง “ความคิดสร้างสรรค์” ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างหลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาเลิศ

“คิดอย่างไรจึงสร้างสรรค์” เมื่อพูดถึงความคิดสร้างสรรค์ หลายคนนึกถึงกระบวนการ (Process) ที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หลายคนนึกถึงผลงาน (Product) ที่สำเร็จออกมาเป็นชิ้นเป็นอัน ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของความคิดสร้างสรรค์ เช่น

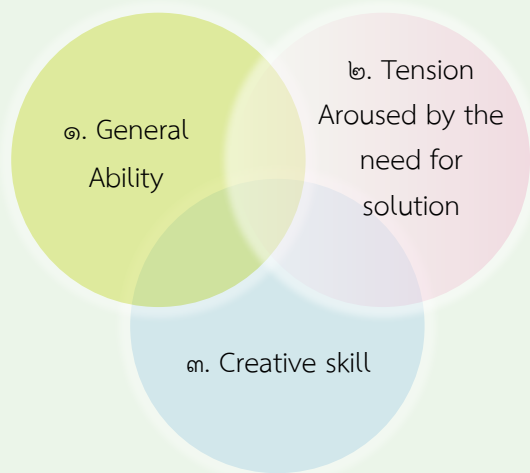
Crutchfield (๑๙๗๓) : กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้น จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการ Cognitive and Motivation Process และขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์มีส่วนเกี่ยวกับ perceiving remembering thinking and imagining

Torrance (๑๙๗๖) เชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการความคิดทางการแก้ปัญหา

Jones (๑๙๗๒) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนประกอบ flexibility originality และ sensitivity

Renzulli (๑๙๘๖) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ในแผนภูมิข้างล่างนี้ คือ

ส่วนที่ ๒ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ คือ Creative Problem solving หรือ Creative thinking หรือ Creative expression และเงาที่ปรากฏ คือ Mental ability ลักษณะสำคัญ ที่ Renzulli เน้นเป็นพิเศษ เกี่ยวกับคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือ คนที่มีลักษณะดังแผนภาพข้างบน และที่สำคัญ จะต้องเป็นคนที่ยากรู้ และยากค้นพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เสมอ

๒. ประเทศอังกฤษ

โดยภาพรวมแล้วยังไม่มีการกำหนดนโยบายในเรื่องนี้ที่ชัดเจนเหมือนหลาย ๆ ประเทศ ด้วยอิทธิพลของระบบการปกครอง แต่ในทางปฏิบัติอังกฤษมีหลักสูตรที่มีโครงสร้างที่ดีในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอังกฤษมีโครงการพิเศษมากมาย รวมทั้งมีการเผยแพร่เอกสาร ตำรา งานวิจัย และความเคลื่อนไหวอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโอกาสที่เอื้อในเด็กกลุ่มนี้ได้มีการพัฒนาและเรียนรู้มากขึ้น ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ ได้มีการจัดตั้งศูนย์สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษหลังจากที่ได้ดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการมาเกือบ ๑๐ ปี โดยทำหน้าที่ประสานงานและเป็นแหล่งรวบรวมงานวิจัยและสื่อ ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานและองค์กรที่จัดการศึกษาแก่เด็กกลุ่มนี้

๓. ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่จุดชนวนความสนใจของโลกในเรื่องนี้ และเป็นประเทศแรกที่ใช้คำว่า Gifted Education เป็นประเทศที่มีอิทธิพลทางความคิด และถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านนี้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๗ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง มีโครงสร้าง นโยบาย และกฎหมายที่ชัดเจนมากที่สุด นับได้ว่าเป็นประเทศที่ครองความเป็นหนึ่งในเรื่องการศึกษาของเด็กกลุ่มนี้ นโยบายการจัดการศึกษากำหนดให้มีการสร้างมาตรฐานหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหา และภาคปฏิบัติที่ทำทนาย สร้างสรรค์โอกาสในการเรียนรู้ที่ทำทนายมากขึ้น ให้เต็มศักยภาพที่เด็กมีอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและโรงเรียนขยายโอกาส ให้เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น พัฒนาครูให้มีความสามารถ พัฒนาหลักสูตรที่ซับซ้อนและท้าทายเด็กให้เรียนรู้ได้ดี มีการช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษประเภทต่าง ๆ อย่างชัดเจน รัฐบาลกลางเป็นผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย เพื่อให้มลรัฐต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ โดยมลรัฐจะเป็นผู้ระบุหรือกำหนดว่าเด็กมีความสามารถพิเศษในด้านใด เพื่อให้ได้รับสิทธิสนับสนุนด้านงบประมาณ และกำหนดนโยบายการศึกษาของมลรัฐขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนนำไปปฏิบัติ มีโปรแกรมการศึกษามากมาย รวมทั้งโปรแกรมในระดับชาติสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่แตกต่างจากโปรแกรมที่มีอยู่ในระบบการศึกษาปกติ ตัวอย่างเช่น Advanced Placement Program หรือ AP Program ที่เป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง ซึ่งได้ริเริ่มมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๕ และได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนปัจจุบันในแต่ละปีจะมีเด็กนักเรียนเข้าร่วมโครงการกว่าหนึ่งล้านคน โดยโปรแกรมพิเศษเหล่านี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อและแนวทางดำเนินการในลักษณะเดียวกัน คือ เด็กที่มีความสามารถพิเศษมีอยู่ในทุกกลุ่มชน ทุกระดับ ทุกสาขาวิชาชีพ ควรขยายการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและให้การสนับสนุน สร้างโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจ วิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ทั้งสถานการณ์และกับชีวิตจริง ใช้แบบทดสอบกับเด็กเท่าที่จำเป็น สนับสนุนเด็กกลุ่มนี้ทั้งในรูปแบบเรียนปกติ ชั้นเรียนพิเศษ รวมถึงจัดให้โรงเรียนมีการสอนที่มีความยืดหยุ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนอยู่ในกลุ่มที่มีความสนใจและความสามารถใกล้เคียงกัน

๔. ประเทศออสเตรเลีย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีลักษณะค่อนข้างก้าวหน้ามีรูปแบบการจัดในลักษณะกระจายอำนาจแต่ยังขาดความหลากหลายของวิธีการจัดการดำเนินการ กำหนดให้เมืองครกกลางที่ไม่ใช่หน่วยราชการที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในเรื่องนี้โดยตรงผลักดันให้เกิดความเคลื่อนไหวระดับชาติ ชื่อว่า Association for Gifted & Talented Children และการดำเนินงานในทางปฏิบัติ เช่น เรื่องหลักสูตร ให้อิสระอยู่กับรัฐต่าง ๆ เด็กที่มีความสามารถพิเศษทุกคนจะมีหลักสูตรเฉพาะบุคคลที่ต่างจากเด็กอื่น ๆ โรงเรียนสามารถจัดให้มีการย่นระยะเวลาเรียนได้ตลอดทุกระดับชั้น มีการจำแนกประเภทความสามารถของเด็กอย่างชัดเจน ครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมมา โดยเฉพาะผู้ปกครองและชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เด็กจะได้รับการแนะแนวและคำปรึกษาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ

๕. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในอดีตแม้ว่าสภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวมของจีนจะต่ำกว่ามาตรฐานสากล แต่จีนก็ให้ความสำคัญกับคนที่มีความสามารถพิเศษอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในยุคใหม่ของจีน เริ่มเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๘ โดยการริเริ่มของ University of Science & Technology of China ดำเนินการโดยจัดให้มีชั้นเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี พร้อมทั้งทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถเหนือปกติโดยคณาจารย์จากสถาบันต่าง ๆ มากกว่า ๓๐ องค์กร (Research Group of Supernormal Children) ปัจจุบันมีนักวิจัยที่ทำงานให้กับสถาบันนี้ในทุกมณฑลทั่วประเทศประมาณ ๘,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ คน และมีการดำเนินงานที่แผ่ขยายไปทั่วประเทศ เพื่อสำรวจหาเด็กที่มีแววความสามารถพิเศษ แม้ว่านโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในปัจจุบันของจีนจะยังไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน แต่จีนก็มีการเน้นการคัดเลือก โดยการแข่งขันเพื่อค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ นอกจากนี้ จีนยังมีความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมพิเศษหลังเลิกเรียน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และการสร้างพลังเยาวชน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความสามารถพิเศษอย่างหลากหลายทุกด้าน

๖. ประเทศไต้หวัน

นับเป็นประเทศที่ให้ความสนใจกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้มาก ประเทศไต้หวันเข้าไปเกี่ยวข้องและมีบทบาทกับวงการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของโลกอย่างใกล้ชิด มีการจัดประชุมระดับโลก การสร้างสายสัมพันธ์ เครือข่ายจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของโลก สร้างองค์ความรู้และความสัมพันธ์ทางวิชาการ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความพิเศษในประเทศไต้หวันได้มีการพัฒนาและขยายวงกว้างออกไป โดยการดำเนินงานในรูปแบบของแผนนำร่องต่าง ๆ มีนักเรียนพิเศษโดยเฉพาะสาขาปัญญาเลิศเพิ่มขึ้นมากอย่างรวดเร็ว มีการทุ่มทุนงบประมาณในด้านนี้อย่างเต็มที่ มีแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เรียกว่า Gate Program การดำเนินการอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดหลักสูตรการอบรมครู และการทำวิจัย โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรและพัฒนาโครงการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีการพัฒนาครูในทุกระดับ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในทุกรูปแบบ กำหนดให้โรงเรียนจัดรูปแบบการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมพิเศษหรือให้มีการจัดชั้นเรียนพิเศษ โดยเด็กจะได้รับการทดสอบและประเมินความสามารถเฉพาะทางของตน รูปแบบการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็นหลายระดับ โดยทั่วไปแล้วรัฐบาลกลางจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของหลักสูตร โรงเรียนทำหน้าที่พัฒนา ประยุกต์และทำการทดลองในชั้นเรียน ด้วยความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยและครูเฉพาะสาขา มีการประชุมเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

๗. ประเทศฮ่องกง

แม้ว่าจะไม่ได้มีการประกาศชัดเจนในเรื่องการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในกฎหมายมาก่อน แต่ในทางปฏิบัติฮ่องกงได้มีการดำเนินการโดยเน้นความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางวิชาการมาอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของฮ่องกงจะเน้นความสามารถทางวิชาการเป็นหลัก โดยเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แนวทางการพัฒนาการศึกษาด้านนี้ฮ่องกงได้เร่งสนับสนุนงานวิจัย จัดทำโครงการนำร่อง จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ ฮ่องกงใช้ระบบที่จัดโนโรงเรียนปกติ และจัดให้มีโครงการพิเศษที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ เป็นการเรียนร่วมกับกลุ่มเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยฝึกให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถต่างกันและไม่เห็นด้วยกับการจัดโรงเรียนแยกออกเฉพาะ กำหนดให้มีรูปแบบการจัดการศึกษาโดยการจัดกลุ่มเด็กที่มีความสามารถคล้ายกันแล้วจัดเวลาพิเศษให้จัดทำหลักสูตรเร่งรัด (Acceleration) รวมถึงการเข้าโรงเรียนก่อนวัย ให้ข้ามชั้นเรียนหรือให้เรียนชั้นสูงในบางวิชาได้ขยายหลักสูตรให้กว้างและลึกกว่าเด็กปกติ พัฒนาหลักสูตรพิเศษตามความสนใจและความถนัดของเด็ก

๘. ประเทศสิงคโปร์

เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง มีการพัฒนาคุณภาพและความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างจริงจัง ให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษอย่างชัดเจน มีการดำเนินการและการติดตามอย่างใกล้ชิด ต่อเนื่องมาหลายปี จัดตั้งโครงการพิเศษชื่อ Gifted Education Branch ในปี ๑๙๘๓ ดำเนินการในรูปโครงการนำร่องในปี ค.ศ. ๑๙๘๔ ปัจจุบันสามารถขยายผลไปได้มาก การจัดการศึกษาสิงคโปร์ได้ใช้วิธีการสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) ฝึกการคิด การเป็นผู้นำ ฝึกการทำโครงการานทุกวิชา มีกระบวนการด้านการแนะแนวและด้านจิตวิทยาที่ดี ปัจจุบันสิงคโปร์มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนขยายไปในทุกชั้นเรียนแทนการ “คัด” แล้ว “แยก” เป็นชั้นพิเศษเหมือนแต่ก่อน

๙. ประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศที่เห็นความสำคัญของการนำบุคคลที่มีความสามารถพิเศษมาช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาหนึ่งในสามประการ จึงได้กำหนดไว้ว่า “ต้องสรรหา ส่งเสริม และใช้ประโยชน์จากกลุ่มอัจฉริยะเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้า ๔ ประการ คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปะและวัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ การผลิตและการจัดการชุมชน” โดยมุ่งเน้นอัจฉริยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ เนื่องจากความรู้ที่กว้างขวางในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัยของประเทศชาติ รัฐได้มีนโยบายระดับชาติในการให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ พร้อมทั้งจัดแข่งขันโอลิมปิกระดับชาติ เพื่อค้นหาและสนับสนุนเด็กนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และคอมพิวเตอร์ รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ ประเทศเวียดนามจัดการแข่งขันระดับชาติขึ้นทุก ๆ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา และส่งเด็กนักเรียนเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ถึงปัจจุบัน ได้รับรางวัลการแข่งขันมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งขึ้น
โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดตั้งและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัด
การศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุน
ทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

(๓) พัฒนาระบบบริหารและส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูล
สารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริม
การนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษา

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และ
กำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และ
ผู้มีความสามารถพิเศษและประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร
วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และ
ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรี
หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๑ โดยได้มีการบัญญัติถึงสิทธิของผู้มีความสามารถพิเศษที่สำคัญ ดังนี้

มาตรา ๑๐ (วรรค ๔) การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา ๒๔ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา ๒๘ หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษา สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

มาตรา ๕๘ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนี้

(๑) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๕๙ ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการ โดยใช้เงินงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๐ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๓) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓. กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๑ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ด้านวิชาการ

- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (ซ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (ฌ) การนิเทศการศึกษา
- (ญ) การแนะแนว
- (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (ฐ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (ฑ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- (ฒ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (ณ) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(๒) ด้านงบประมาณ

(ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

(ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

- (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

(ซ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
(ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
(ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
(ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
(ฎ) การวางแผนพัสดุ
(ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง
ที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แล้วแต่กรณี

- (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (ฑ) การจัดหาพัสดุ
- (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (ด) การเบิกเงินจากคลัง
- (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (ถ) การนำเงินส่งคลัง
- (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (น) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

(๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

- (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (ฉ) การลาทุกประเภท
- (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (ช) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฌ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (ฏ) การออกจากราชการ
- (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (ฑ) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราช

อิสริยาภรณ์

- (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
 - (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๔) ด้านการบริหารทั่วไป

- (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (ช) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (ซ) การดำเนินงานธุรการ
- (ณ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- (ฎ) การรับนักเรียน
- (ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฒ) การทัศนศึกษา
- (ณ) งานกิจการนักเรียน
- (ด) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (ต) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

- (ถ) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- (ธ) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- (น) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ข้อ ๒ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ ๑ ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

(๑) ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ

(๓) ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา

(๔) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

(๕) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

(๖) มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว

(๗) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

(๘) เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

๔. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๕) ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษที่กล่าวในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

จุดมุ่งหมาย

มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีสมรรถนะ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและกำลังแรงงานรองรับการเข้าสู่สังคมและประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๕. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

๕.๑ พัฒนาระบบการคัดกรอง สรรหาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้านการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม เต็มศักยภาพ และต่อเนื่อง

๕.๒ พัฒนาหลักสูตร รูปแบบและกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษให้ทันสมัย สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าทางวิชาการ

๕.๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทั้งกับบุคคล องค์กรหรือหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศ ทั้งในและต่างประเทศ

๕.๔ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษอันโดดเด่น โดยการส่งเข้าแข่งขันทางวิชาการ การจัดประกวดสิ่งประดิษฐ์คิดค้น หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับประเทศหรือระหว่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาทิตย์ อัจหาญ (๒๕๕๘) การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า

๑. รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน ๗ องค์ประกอบ คือ หัวข้อการประเมิน วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน เกณฑ์การประเมินและผู้ใช้สารสนเทศโดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สิ่งที่มีประเมินประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผลผลิตการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหารเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนในการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและระยะเวลาการประเมิน เกณฑ์การประเมินเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์ที่พัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ

๒. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยสรุปรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้น ทำให้โรงเรียนมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้และมีมาตรฐานการประเมินด้านการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม มีความถูกต้องและมีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

เกวลิน ไชยสวัสดิ์ (๒๕๕๗) วิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา

ห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ คือ ๑) ด้านความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากร ๒) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ๔) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนด้านความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากรมี ๓ แนวทาง คือ ๑) การเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME ๒) การเตรียมความพร้อมในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ SME ๓) การเตรียมความพร้อมด้านการประเมินผลโครงการและการพัฒนาโครงการ SME อย่างต่อเนื่องด้านการบริหารจัดการสถานศึกษามี ๓ แนวทาง คือ ๑) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการโครงการ SME ๒) การพัฒนาสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ๓) การพัฒนาด้านบุคลากรในโครงการ SME ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามี ๒ แนวทาง คือ ๑) การกำหนดคุณสมบัติหน้าที่และสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ๒) กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมี ๒ แนวทาง คือ ๑) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME ๒) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในโครงการ SME ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ ๑) กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ขยายการศึกษาในรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) โดยการกำหนดหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้อัตราผลประเมินผล ระบบติดตามประเมินผลและการดำเนินการต่าง ๆ ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ๒) ใช้อุปกรณ์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ในการประเมินผลโครงการ ๓) หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานในชุมชนได้มีส่วนในการสนับสนุนให้โรงเรียนได้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความทันสมัยมีการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ๔) การนำแนวทางไปใช้ควรประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทและความพร้อมของโรงเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๖) ศึกษาประเมินการดำเนินงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ผลการประเมินพบว่า ร้อยละ ๙๑.๘ ของบุคลากรของโรงเรียนระบุว่าทราบและเห็นด้วยว่าโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์เป็นการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในขณะที่ยังร้อยละ ๔.๖ ของบุคลากรของโรงเรียนระบุว่าทราบบ้าง

- แต่ไม่ทราบโดยละเอียด ร้อยละ ๐.๕ ทราบแต่เฉย ๆ ไม่ค้ำและไม่นับสนุน ร้อยละ ๐.๕
- ทราบแต่ไม่เห็นด้วย และร้อยละ ๐.๕ ไม่ทราบเรื่องนี้ บุคลากรของโรงเรียนเพียงร้อยละ
- ๔๘.๘ ระบุว่ามีความมั่นใจว่านักเรียนที่มาสมัครเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียน
- ในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์เป็นนักเรียนที่มีศักยภาพสูงด้านคณิตศาสตร์
- และวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับ ๑๐% บนของกลุ่มอายุและมีเพียงร้อยละ ๒๒ ที่ระบุว่า
- นักเรียนในโครงการในโรงเรียนของตนจำนวนมากว่าร้อยละ ๘๐ เป็นผู้มีความรู้สูง
- ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในระดับ ๑๐% บนของกลุ่มอายุ ในขณะที่บุคลากรของ
- โรงเรียนร้อยละ ๒๐ ระบุว่านักเรียนในโครงการในโรงเรียนของตนมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ
- ๓๐ ที่มีความรู้สูงด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับ ๑๐% บนของกลุ่มอายุ
- จากการแจกแจงข้อมูลการตอบแบบสอบถามของบุคลากรของโรงเรียนที่เกี่ยวกับหลักสูตร
- และกิจกรรมการเรียนการสอนของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์พบว่า

(๑) บุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๘๕.๖ ระบุว่าจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนในโครงการมีความแตกต่างไปจากการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนห้องเรียนปกติ ในขณะที่บุคลากร จำนวนร้อยละ ๗.๒ ระบุว่าไม่มีความแตกต่างกัน และร้อยละ ๓.๒ ระบุว่าทั้งแตกต่างและไม่แตกต่าง

(๒) บุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๘๘.๗ ระบุว่านักเรียนได้ประโยชน์จากการที่โครงการกำหนดให้มีนักเรียน ๓๐ คนต่อ ๑ ห้องเรียน ส่วนร้อยละ ๕.๖ ระบุว่าไม่มีความชัดเจนว่านักเรียนจะได้รับประโยชน์อย่างไรจากการที่กำหนดขนาดห้องเรียนให้มีจำนวน ๓๐ คนต่อห้องเรียน

(ก) ด้านประเด็นวิธีการสอนบุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๔๑.๑ ระบุว่าวิธีการสอนที่ใช้กับนักเรียนในโครงการแตกต่างไปจากวิธีการสอนที่ใช้กับนักเรียนห้องปกติมาก ส่วนร้อยละ ๕๑.๓ ระบุว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนักและร้อยละ ๖.๒ ระบุว่าไม่แตกต่างกัน

(ข) ด้านงานการบ้านและกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนในโครงการกับที่จัดให้นักเรียนห้องปกตินั้นบุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๔๘.๗ ระบุว่ามีความแตกต่างกันมาก ส่วนร้อยละ ๔๓.๑ ระบุว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนักและร้อยละ ๗.๒ ระบุว่าไม่แตกต่างกัน

(ค) บุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๔๑.๕ ระบุว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้นักเรียนในโครงการสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีศักยภาพและคุณภาพตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนได้ในระดับสูง ส่วนร้อยละ ๔๙.๗ ระบุว่าได้ในระดับปานกลางและร้อยละ ๘.๒ ระบุว่าได้ในระดับต่ำ

(ง) ด้านหลักสูตรบุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๔๐ ระบุว่าหลักสูตรที่ใช้สำหรับนักเรียนในโครงการมีความเหมาะสมดีแล้วไม่มีประเด็นใดต้องแก้ไข ในขณะที่ ร้อยละ ๔๗.๗ ระบุว่ายังมีประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องได้รับการแก้ไข

(จ) ด้านความพึงพอใจบุคลากรของโรงเรียน จำนวนร้อยละ ๖๘.๓ ระบุว่ามีความพึงพอใจหลักสูตรที่ใช้สำหรับนักเรียนในโครงการ ในขณะที่บุคลากรจำนวนร้อยละ ๒๑ ระบุว่ายังไม่รู้สึกว่ามีความพึงพอใจหรือไม่และร้อยละ ๗.๒ ระบุว่าไม่มีความพึงพอใจหลักสูตรที่ใช้สำหรับนักเรียนในโครงการ

อดิศักดิ์ มุ่งชู (๒๕๕๕) ศึกษาพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบการบริหารงานพัฒนานักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ ๒) พัฒนารูปแบบการบริหารงานพัฒนานักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า

๑. องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหัวหน้างานผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมี ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาด้านบริหาร ๒) การพัฒนาด้านวิชาการ ๓) การพัฒนาด้านบุคลากร และ ๔) การพัฒนาด้านปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอนได้ตัวบ่งชี้ จำนวน ๖๔ ตัวบ่งชี้

๒. พัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ ๑) การพัฒนาด้านบริหาร ๒)การพัฒนาด้านวิชาการ ๓)การพัฒนาด้านบุคลากรและ ๔)การพัฒนาด้านปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาบริหารงานพัฒนานักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพบว่า ผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๖๔ ตัวบ่งชี้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีผู้ร่วมสัมมนามีความเห็นว่าเป็นรูปแบบที่ดีมีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้และมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างยิ่ง

สรุปคี้ สว่างแสง (๒๕๕๒) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาประสิทธิผลของโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวง ศึกษาธิการ (๒) ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (๓) ออกแบบรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีประสิทธิผล (๔) ตรวจสอบ ปรับปรุง และนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิผลของโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการพบว่า เกิดจากการทำงานอย่างถูกวิธี ตามแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ โดยมีผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหาร ตามความสามารถในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถพัฒนาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การศึกษา เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เป็นต้น ความสามารถในการสร้างความสามัคคีของบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความรักและผูกพันกัน จนสามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะตัวนักเรียนในโครงการที่เป็นเป้าหมายสำคัญจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกปี มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์และสามารถดำรงชีวิตอยู่บนรากฐานของความเป็นไทยในสังคมได้อย่างดี

๒. วิธีปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พบว่าเกิดจากภาวะผู้นำที่เด่นชัดของผู้บริหารโรงเรียน มีการจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์เป็นเฉพาะ มีการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่เป็นการเฉพาะ โดยการเน้นการฝึกทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีช่วยในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาและเรื่องที่สอนทุกครั้ง ที่เข้าสอนจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการเรียนเป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระหลัก มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารขึ้นมาใหม่เหมือนเป็นรองผู้อำนวยการอีกฝ่ายหนึ่งที่มาดูแลรับผิดชอบโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการโดยเฉพาะ ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยบริหารด้วยคณะกรรมการที่มาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดมีการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาของโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการด้วยตนเอง การพัฒนาครู ด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูทำผลงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยี มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ใน ๒ ลักษณะ คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือและเกณฑ์เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน กับการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือและเกณฑ์เป็นมาตรฐานต่างกันโดยยึดลักษณะงานเป็นหลัก ไม่นำผลการประเมินมาพิจารณาารวมกันทั้งโรงเรียน แต่มีการสร้างขวัญกำลังใจให้เป็นพิเศษ

๓. รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ส่วนนำ (ความเป็นมาของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และแนวคิดและหลักการสำคัญที่นำมาสร้างรูปแบบ) การบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (ปัจจัยความสำเร็จและกระบวนการบริหาร) และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความชัดเจน ครอบคลุมง่าย และสะดวกในการนำไปใช้ ต่างจากเดิมที่เป็นการบริหารโรงเรียนปกติทั่วไป โดยใช้โครงสร้างการบริหารแบบเดิมการยืนยันรูปแบบที่มีประสิทธิผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลตรวจสอบพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๑ และเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิผล

วสัน ปูนผล (๒๕๕๑) ศึกษาพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ระเบียบวิจัยแบบผสมวิธีตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ ขั้นใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ขั้นการศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า

๑. ตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมี ๗ องค์ประกอบ ๖๒ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความสามารถทางสติปัญญาและไฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ ๑๑ ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ๗ ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความมีเหตุผลและรอบคอบ ๑๐ ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความอดทน ๗ ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ๙ ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ๘ ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ๑๐ ตัวบ่งชี้

๒. ผลการทดสอบความตรงของตัวบ่งชี้ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับพบว่า แบบจำลองของตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า $= ๕๗๓.๕๘$, $df = ๑๒๖๔$, $p = ๐.๑๐๗$, $GFI = ๐.๙๒$, $AGFI = ๐.๙๑$, $RMSEA = ๐.๐๓๙$ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกโดยมีพิสัย ๐.๓๒ ถึง ๐.๗๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ทุกค่า

๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดน้ำหนักความสำคัญในการสร้างองค์ประกอบคุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านความสามารถด้านสติปัญญาและความไฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๒๒.๘๔ องค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๑๙.๘๐ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ร้อยละ ๑๕.๗๔ องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ ๑๓.๗๐ องค์ประกอบด้านความมีเหตุผลและรอบคอบ ร้อยละ ๑๑.๖๗ องค์ประกอบด้านความอดทน ร้อยละ ๙.๑๔ องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ร้อยละ ๗.๑๑ ตามลำดับ

อ้อมรจิต แป้นศรี (๒๕๕๑) พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ ๑) เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีสภาพปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓) เพื่อทดลองการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) เพื่อประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยมาตรฐาน ๓ ด้านใหญ่ คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ๗ มาตรฐาน ได้แก่ ด้านตัวหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้รับผิดชอบโครงการ ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ด้านความพร้อมพื้นฐานของนักเรียน

ด้านลักษณะของแหล่งเรียนรู้และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย ๖ มาตรฐาน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการสอนของครู ด้านการพัฒนาคุณภาพของครู ด้านการวัดและประเมินผลนักเรียนและด้านการนิเทศติดตามผลหลักสูตรและผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๑๕ มาตรฐาน ๗๙ ตัวบ่งชี้ รูปแบบการประเมินมี ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการประเมิน ขั้นตอนสรุปผลการประเมิน และขั้นตอนรายงานผลการประเมิน โดยสาระในการประเมิน ๑๕ มาตรฐาน ๗๙ ตัวบ่งชี้ ผู้ประเมินคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบสองภาษาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาครูผู้สอนผู้ปกครองและนักเรียนเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินมีลักษณะเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์ และเมื่อนำรูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานการณ์จริงพบว่า มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์คุณภาพงานประเมินทั้งด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมและความถูกต้องอยู่ในระดับมาก

พรชัย อินทร์ฉาย (๒๕๔๙) วิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการบริหารงาน การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษของสถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและพัฒนารูปแบบการบริหารงานพัฒนาและส่งเสริม ผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอนาคต ผลงานวิจัยปรากฏว่า รูปแบบการบริหารงาน การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถาบัน ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอนาคตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษในสถานศึกษาปกติมีจำนวนนักเรียนต่อห้องประมาณ ๒๔ - ๓๐ คน การบริหารจัดการจะต้องครอบคลุมเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ ๓ ส่วนใหญ่ คือ ๑) การสรรหาและการคัดเลือก ๒) การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการและ ๓) การบริหารโครงการโดยมีรูปแบบดังนี้ ๑) การสรรหาและคัดเลือกผู้มีความสามารถ พิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมี ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นที่ ๑ การกรองด้วยวิธีการ สอนคัดเลือกและวิธีการสรรหาที่หลากหลายขั้นที่ ๒ เข้าค่ายวิชาการกลั่นกรองด้วย เครื่องมือที่หลากหลายขั้นที่ ๓ พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๒) การพัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพทางวิชาการมี ๓ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ การจัดการเรียนโดยใช้โปรแกรมเสริมและกิจกรรมเสริมประสบการณ์

วิธีที่ ๒ การขยายหลักสูตรที่กว้างและลึกมากกว่าปกติพร้อมทั้งจัดทำ หลักสูตรการเรียนล่วงหน้าเป็นรายบุคคล

วิธีที่ ๓ การฝึกงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ ๓) การบริหารโครงการศูนย์โรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีวิธีการส่งเสริมสนับสนุน ๖ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การส่งเสริมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอ ส่วนที่ ๒ ความพร้อมด้านห้องเรียนห้องปฏิบัติการและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ส่วนที่ ๓ ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีมาตรฐานสูง ส่วนที่ ๔ มีเครือข่ายให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์ ส่วนที่ ๕ มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอและส่วนที่ ๖ มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารโครงการครอบคลุมเครือข่ายอย่างเหมาะสม

มลิวลีย์ ลับไพรี และคณะ (๒๕๔๕) ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความประสงค์ร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการสำรวจและการวิจัยสภาพการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด

ผลการวิจัยได้ข้อสรุปซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน โดยพิจารณาจากโรงเรียนและหน่วยงานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษเท่านั้น สำหรับโรงเรียนและหน่วยงานที่ตอบว่าไม่มีเด็กความสามารถพิเศษ หรือมีเด็กเหล่านั้น แต่ไม่จัดกิจกรรมให้ จะนำมาแสดงให้เห็นในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น

๑. ด้านจำนวนเด็กและโรงเรียนที่จัด จากการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีแนวโน้มที่ดี มีความตื่นตัวจากหน่วยงานและโรงเรียนหลายแห่ง โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ เริ่มมีโครงการและจัดตั้งองค์กรขึ้นมารับผิดชอบหน่วยงานและโรงเรียนที่ไม่มีนโยบายเกือบทุกแห่งตอบว่าจะมีนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ในอนาคต ผลการศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่าง พบว่าโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อยสาเหตุส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมและคิดว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษเป็นเพียงเฉพาะเด็กที่อัจฉริยะเท่านั้น โรงเรียนร้อยละ ๖๐ ตอบว่าไม่มีเด็กที่มีความสามารถพิเศษเลย สำหรับโรงเรียนที่ตอบว่ามีเด็กที่มีความสามารถพิเศษกลับไม่มีการจัดกิจกรรมใด ๆ ถึงร้อยละ ๓๘ เด็กผู้หญิงมีความสามารถพิเศษที่มีสัดส่วนสูงกว่าเด็กผู้ชายในทุกสาขาวิชา ยกเว้น ด้านกีฬาและดนตรีในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมในสัดส่วนสูงกว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษา

๒. ด้านรูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับรูปแบบที่จัดกันมีหลากหลายรูปแบบ ในขณะที่โรงเรียนหนึ่ง ๆ ก็ยังมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายด้วย โดยเฉพาะการสอนเสริม การให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมพิเศษ การสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์

และการส่งเสริมเข้าแข่งขัน รูปแบบของกิจกรรมที่เป็นการจัดการศึกษาโดยตรงนั้น ยังมีน้อย เช่น การจัดหลักสูตรพิเศษ การรับเข้าเป็นกรณีพิเศษ การย่นระยะเวลาเรียน รูปแบบการจัดการศึกษาที่แท้จริงนั้น เป็นการจัดในลักษณะการสอนเสริม และการส่งเสริมเด็กเก่งไปเรียนกับผู้เชี่ยวชาญนั้น เป็นที่นิยมค่อนข้างมาก โดยภาพรวมรูปแบบของกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการให้โอกาสเด็กมากกว่า เช่น การให้ทุน การส่งเสริมเข้าแข่งขัน การตั้งชมรมต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพิ่มเติม

ผู้ที่มีบทบาทในการคัดเลือกเด็กให้ได้รับการส่งเสริมนั้น ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมจะให้ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาเป็นผู้ดำเนินการ ยกเว้น การให้ทุนการศึกษาและการจัดห้องเรียนพิเศษ ซึ่งจะอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการเฉพาะและฝ่ายวิชาการ ตามลำดับ สำหรับเกณฑ์การคัดเลือก พบว่า การเสนอชื่อจากครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นเกณฑ์ในการบ่งชี้เด็กที่มีความสามารถพิเศษมากที่สุด รองลงมาเป็นการพิจารณาคะแนนรายวิชาคะแนนเฉลี่ยสะสม และการตัดสินจากผู้เชี่ยวชาญ ส่วนเกณฑ์ความประพฤติ นำมาใช้ในการพิจารณาน้อยกว่าเกณฑ์ตัวอื่น

๓. ด้านการบริหารจัดการและการติดตาม จากการสอบถามผู้บริหาร พบว่า หน่วยงานส่วนกลางยังให้การสนับสนุนการบริหารจัดการของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดน้อยหน่วยงาน บางแห่งเปิดโอกาสให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมเอง แต่ก็ให้กำลังใจเท่านั้นเนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเกือบทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมเด็กกลุ่มนี้ โดยโรงเรียนที่จัดกิจกรรมให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษสูงกว่าโรงเรียนที่ไม่มีการจัดกิจกรรม

แม้ว่าโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษจะมีความมุ่งมั่นเพียงใด แต่จากการศึกษา พบว่า โรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังมีปัญหาทางด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๔.๐๔) ไม่มีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร โรงเรียนร้อยละ ๓๕.๗๑ ไม่มีการแจ้งนโยบายให้ครูหรือผู้ปกครองทราบเลย โรงเรียนส่วนหนึ่ง ยังขาดการประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมส่งเสริมของตน โรงเรียนประมาณร้อยละ ๕๐ ไม่มีการแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคลขึ้นมาดูแลนโยบายเป็นการเฉพาะ โรงเรียนร้อยละ ๖๓.๑๙ ไม่มีการปรับโครงสร้างการบริหาร ครูประจำชั้น และครูประจำวิชาเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

ในด้านการส่งต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น โรงเรียนเกือบร้อยละ ๙๐ ไม่มีการดำเนินการในด้านนี้ ส่วนในด้านการติดตามนั้น มีโรงเรียนร้อยละ ๖๒ ที่ดำเนินการลักษณะของการติดตามจะเป็นการสอบถามจากสมาคมศิษย์เก่ามากกว่าที่จะมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ การศึกษาในด้านนโยบาย พบว่า โรงเรียนร้อยละ ๙๐ ทราบนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มีโรงเรียนเพียงร้อยละ ๖๓.๒๑ เท่านั้น ที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานต้นสังกัด

๔. ด้านบุคลากร การวิจัยพบว่า โรงเรียนเฉพาะที่โดดเด่นและเป็นกรณีตัวอย่างและโรงเรียนทั่วไปจากการสุ่มแบบสอบถามมีปัญหาคล้ายคลึงกัน ในด้านบุคลากร คือ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาจัดการศึกษา ครูที่มีอยู่มีความรู้ไม่เพียงพอ ภาระหน้าที่จัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้ยังคงเป็นของครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษาให้ในโรงเรียนเป็นส่วนน้อย คิดเป็นเพียงร้อยละ ๒๕.๒๗ ของโรงเรียนทั้งหมด เช่นเดียวกับนักจิตวิทยาและครูการศึกษาพิเศษ

๕. ด้านทรัพยากรและการเป็นหุ้นส่วน โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมตามลำพังโดยใช้ทรัพยากรของโรงเรียนเอง ไม่มีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น การสนับสนุนความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับส่วนใหญ่เป็นเรื่องสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนการศึกษาและวิทยากร ซึ่งมาจากภาคธุรกิจเอกชนและชุมชน หน่วยงานส่วนกลางมีบทบาทในด้านการอบรมบุคลากร แต่ก็คิดเป็นเพียงร้อยละ ๑๐ ของโรงเรียน ที่ได้รับความช่วยเหลือทั้งหมดเท่านั้น ขณะเดียวกันพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญที่สุดแต่ก็มีบทบาทน้อย เช่นกัน บทบาทสำคัญในการส่งเสริมเน้นหนักไปทางด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่าย และเป็นวิทยากรให้

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคที่โรงเรียนประสบมากหลังจากจัดกิจกรรมให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งที่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยเฉพาะและโดดเด่น กับโรงเรียนที่ทำการสำรวจและจัดกิจกรรมการส่งเสริมนั้น มีองค์ประกอบที่หลากหลายซึ่งมีน้ำหนักใกล้เคียงกันปัญหาสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ นโยบายของส่วนกลางไม่ชัดเจน ขาดทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ การศึกษา อ่อนทางด้านการบริหารจัดการหลักสูตรปกติที่ไม่ยืดหยุ่น การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองน้อยไม่มีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเด็กและการวัดประเมินผลที่ดี และไม่มีกฎหมายและระเบียบที่เอื้อให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสิ่งที่โรงเรียนต้องการมากที่สุด คือ การสนับสนุนทางด้านหลักสูตรจากส่วนกลาง การอบรมวิชาการ ให้คำใช้จ่ายรายหัว และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

บทที่ ๓

การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดหลักการ
- ในข้อ ๓ ว่าสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ
- ท้องถิ่น และข้อ ๕ หลักสูตรการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- ข้อ ๒ ที่กล่าวว่า มีความรู้เป็นสากลที่เน้นการสื่อสารการคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และ
- ทักษะชีวิต การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับ
- ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ผลักดันให้มีการ
- การปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อม
- สำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนจึงต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติ
- ที่กว้างขึ้น มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความเป็นสากล มีการพัฒนาทักษะการคิดมีการปลูกฝัง
- คุณธรรม จริยธรรม มีการสอนด้านเทคโนโลยีและอาชีพ ภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงส่งเสริมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด
- เปิดห้องเรียนพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยกำหนดไว้ในนโยบาย
- และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนแต่ละปีว่า “โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ ให้รับนักเรียน
- ตามวัตถุประสงค์ของการจัดห้องเรียนพิเศษที่ส่งเสริมความสามารถด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ”
- ดังนั้น เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียน
- พิเศษ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงาน
- เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

นิยาม

ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ICT การอาชีพ ฯลฯ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาษาต่างประเทศ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเวียดนาม ภาษาเกาหลี ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษาสเปน ฯลฯ

ศิลปะ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์ผลงานในด้านต่าง ๆ เช่น ทัศนศิลป์ วิจิตรศิลป์ ประติมากรรม ฯลฯ

กีฬา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะ ความสามารถด้านกีฬา เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน ฯลฯ

ดนตรี นาฏศิลป์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนารูปแบบแบบแผนของการแสดง เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล การขับร้อง ศิลปะการแสดง ฯลฯ

การอาชีพ หมายถึง การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ได้แก่ การโรงแรม การอาหาร คหกรรม ธุรกิจและการประกอบการ ฯลฯ

ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นที่เปิดห้องเรียนพิเศษ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หลักเกณฑ์การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. สถานศึกษาต้องมีความพร้อมทางด้านบุคลากร นักเรียน การระดมทรัพยากร แผนการจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่ และด้านบริหารจัดการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ โดยกำหนดวิธีการรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษให้สอดคล้องกับนโยบายการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. สถานศึกษาที่เปิดห้องเรียนพิเศษ ต้องเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ ให้ขอเปิดในชั้นแรกของแต่ละระดับ เช่น ชั้นอนุบาล ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เท่านั้น

๓. สถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ต้องมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O - NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นที่เปิดสอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง และหากเป็นการเปิดห้องเรียนพิเศษ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านภาษา ต้องมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O - NET) เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลังด้วย เช่น การขอเปิดห้องเรียนพิเศษ EP ชั้นอนุบาล ๑ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สถานศึกษาจะต้องมีผลคะแนน O - NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ๕ กลุ่มสาระหลัก สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง และจะต้องมีผลคะแนน O - NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาษาอังกฤษสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง การขอเปิดห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สถานศึกษาจะต้องมีผลคะแนน O - NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๕ กลุ่มสาระหลัก สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง และจะต้องมีผลคะแนน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิทยาศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง และจะต้องมีผลคะแนน O - NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ คณิตศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ๓ ปีซ้อนหลัง การขอเปิดห้องเรียนพิเศษ กีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ สถานศึกษาจะต้องมีผลคะแนน O - NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๕ กลุ่มสาระหลัก สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ เป็นต้น

๔. สถานศึกษาที่ต้องการเปิดห้องเรียนพิเศษ ต้องเสนอขอความเห็นชอบต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในเดือน พฤษภาคม ของปีการศึกษา ก่อนหน้าปีการศึกษาที่ต้องการเปิดห้องเรียนพิเศษนั้น

๕. สถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติให้เปิดห้องเรียนพิเศษ ให้ดำเนินการภายใน ๑ ปีการศึกษา หากไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

๖. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ หากมีความประสงค์จะเลิกดำเนินการ ต้องแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบล่วงหน้า และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๗. สถานศึกษาที่แจ้งยกเลิกการดำเนินการห้องเรียนพิเศษไปแล้ว หากมีความประสงค์จะขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ให้ดำเนินการขอเปิดห้องเรียนพิเศษใหม่

๘. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระดับสถานศึกษา

๑. เตรียมความพร้อมทางด้านหลักสูตร บุคลากร อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ โดยกำหนดการรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. สืบหาข้อมูลความต้องการในการเปิดห้องเรียนพิเศษของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

๓. จัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการขอเปิดห้องเรียนพิเศษต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

๔. นำเสนอข้อมูล เหตุผล และความจำเป็นในการเปิดห้องเรียนพิเศษ และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

๕. เสนอเรื่องการขอเปิดห้องเรียนพิเศษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมเอกสารประกอบ เช่น แบบสำรวจข้อมูลการขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ตารางวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อม สำเนาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นที่ขอเปิดสอน ๓ ปีซ้อนหลัง และหากเป็นการเปิดห้องเรียนพิเศษ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านภาษา ต้องมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ๓ ปีซ้อนหลังด้วย โครงสร้างหลักสูตร โครงการ ภาพถ่ายห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่ สำเนารายงานการประชุมและความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมผลสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น ภายในเดือน พฤษภาคมของปีการศึกษา ก่อนหน้าปีการศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษนั้น ทั้งนี้ จะกล่าวอ้างเหตุผลที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษแต่ระยะเวลาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ไม่ได้

๖. ประกาศผลการขอเปิดห้องเรียนพิเศษให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทราบ

๗. สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบห้องเรียนพิเศษ

๘. กำหนดแผนปฏิบัติการดำเนินงานในการเปิดห้องเรียนพิเศษ

๙. รายงานผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ เมื่อสิ้นปีการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ตรวจสอบข้อมูลและเอกสารประกอบการเสนอเรื่องการขอเปิดห้องเรียนพิเศษให้เป็นไปตามแบบการเสนอขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมในการขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ประกอบด้วย

๒.๑	รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ	ประธานกรรมการ
๒.๒	ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา	กรรมการ
๒.๓	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษ	กรรมการ
๒.๔	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร	กรรมการ
๒.๕	ผู้อำนวยการกลุ่มที่รับผิดชอบการเปิดห้องเรียนพิเศษ	กรรมการ
- และเลขานุการ

โดยให้ผู้รับผิดชอบงานการเปิดห้องเรียนพิเศษ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลประกอบการประเมินความพร้อมในการเปิดห้องเรียนพิเศษ เสนอต่อคณะกรรมการประเมินความพร้อมในการเปิดห้องเรียนพิเศษ และให้ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคมของปีการศึกษา ก่อนหน้าปีการศึกษาที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษ

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย

๓.๑	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธานกรรมการ
๓.๒	ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา	กรรมการ
๓.๓	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	กรรมการ
๓.๔	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓.๕	ผู้อำนวยการกลุ่มที่รับผิดชอบการเปิดห้องเรียนพิเศษ	กรรมการ
- และเลขานุการ

๔. ให้คณะกรรมการพิจารณาการเปิดห้องเรียนพิเศษ พิจารณาให้ความเห็นชอบการเปิดห้องเรียนพิเศษให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายนของปีการศึกษา ก่อนหน้าปีการศึกษาที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษ

๕. จัดทำประกาศการเปิดห้องเรียนพิเศษและแจ้งให้สถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษ

๖. รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันอนุมัติการเปิดห้องเรียนพิเศษ

๗. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษของสถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (แบบห้องเรียนพิเศษ ๓) และรายงานการประเมินผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

กรอบการดำเนินงานเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ข้อกำหนดวิชาที่เปิดสอน
๒. คุณสมบัติของครูผู้สอน
๓. คุณสมบัติของนักเรียน
๔. จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน
๕. ระยะเวลาการรับนักเรียน

๑. ข้อกำหนดวิชาที่เปิดสอน

๑.๑ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านอื่น ๆ

ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ ของหน่วยการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้น

ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ ของเวลาเรียนตลอดปีการศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้น

ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ หน่วยการเรียนรู้ต่อปีการศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้น

๑.๒ ด้านภาษา

ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของหน่วยการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนก่อนประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของเวลาเรียนตลอดปีการศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้น

ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของหน่วยการเรียนรู้แต่ละชั้น โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้น

๒. คุณสมบัติของครูผู้สอน

๒.๑ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านอื่น ๆ

มีครูที่จบสาขาวิชาเอกที่เปิดห้องเรียนพิเศษอย่างเพียงพอ สถานศึกษาอาจจัดหาวิทยากรพิเศษ มาเสริมศักยภาพและความรู้ของผู้เรียนเพิ่มเติม

๒.๒ ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ

๑) ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องมีคุณสมบัติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สามารถใช้ ภาษาที่เปิดสอนได้ถูกต้องตามหลักภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถ ใช้ภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในห้องเรียนพิเศษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วม

๒) ครูผู้สอนชาวต่างชาติต้องได้รับการอบรมภาษาและวัฒนธรรมของประเทศไทย อย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมง

๓) จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ ๑ ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อยและมีบทลงโทษ ที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญาจ้าง

๔) ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชา ที่จะสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๕) ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐาน การศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต

๖) สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

๗) ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศ หรือหน่วยงานทางการศึกษา / สถานศึกษาต่างประเทศ ที่มีการทำข้อตกลงทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

๓. คุณสมบัติของนักเรียน

๓.๑ ด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ก่อนประถมศึกษา

๑. อายุ ๔ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีการศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียน
๒. มีความพร้อมที่จะเข้าเรียน
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. มีอายุเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
๒. มีความสนใจและมีความรู้พื้นฐานในสาระการเรียนรู้ที่จะสมัครเข้าเรียนห้องเรียนพิเศษ
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของปีการศึกษา ก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕ และมีผลการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๓. เป็นโสด

๔. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๕. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๖. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของปีการศึกษา ก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕ และมีผลการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๓. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๔. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๕. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

๓.๒ ด้านกีฬา ICT และด้านอื่น ๆ

ก่อนประถมศึกษา

๑. อายุ ๔ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีการศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียน
๒. มีความพร้อมที่จะเข้าเรียน
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
๒. มีความสนใจและมีความรู้พื้นฐานในสาระการเรียนรู้ที่จะสมัครเข้าเรียนห้องเรียนพิเศษ
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของปีการศึกษาก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
๓. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
๔. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง
๕. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของปีการศึกษาก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
๓. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
๔. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง
๕. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

๓.๓ ด้านภาษา

ก่อนประถมศึกษา

๑. อายุ ๔ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีการศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียน
๒. มีความพร้อมที่จะเข้าเรียน
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
๒. มีความสนใจและมีความรู้พื้นฐานในสาระการเรียนรู้ที่จะสมัครเข้าเรียนห้องเรียนพิเศษ
๓. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของปีการศึกษา ก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐

๓. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๔. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๕. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑. สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของปีการศึกษา ก่อนจะสมัครเข้าเรียน

๒. มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๓. เป็นโสด

๔. มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๕. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๖. ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

๔. จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน

๔.๑ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และอื่น ๆ

ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๒๕ คน

ระดับประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

ระดับมัธยมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

๔.๒ ด้านภาษา

ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๒๕ คน

ระดับประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

ระดับมัธยมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

๔.๓ ด้านกีฬาและด้านอื่น ๆ

ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๒๕ คน

ระดับประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

ระดับมัธยมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

จำนวนห้องเรียน

ให้สถานศึกษาดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษตามจำนวนที่กำหนดไว้ในนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละปีการศึกษา

การรับนักเรียน

ให้สถานศึกษาดำเนินการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละปีการศึกษา

๑. ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้รับนักเรียนโดยการประเมินความพร้อม ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

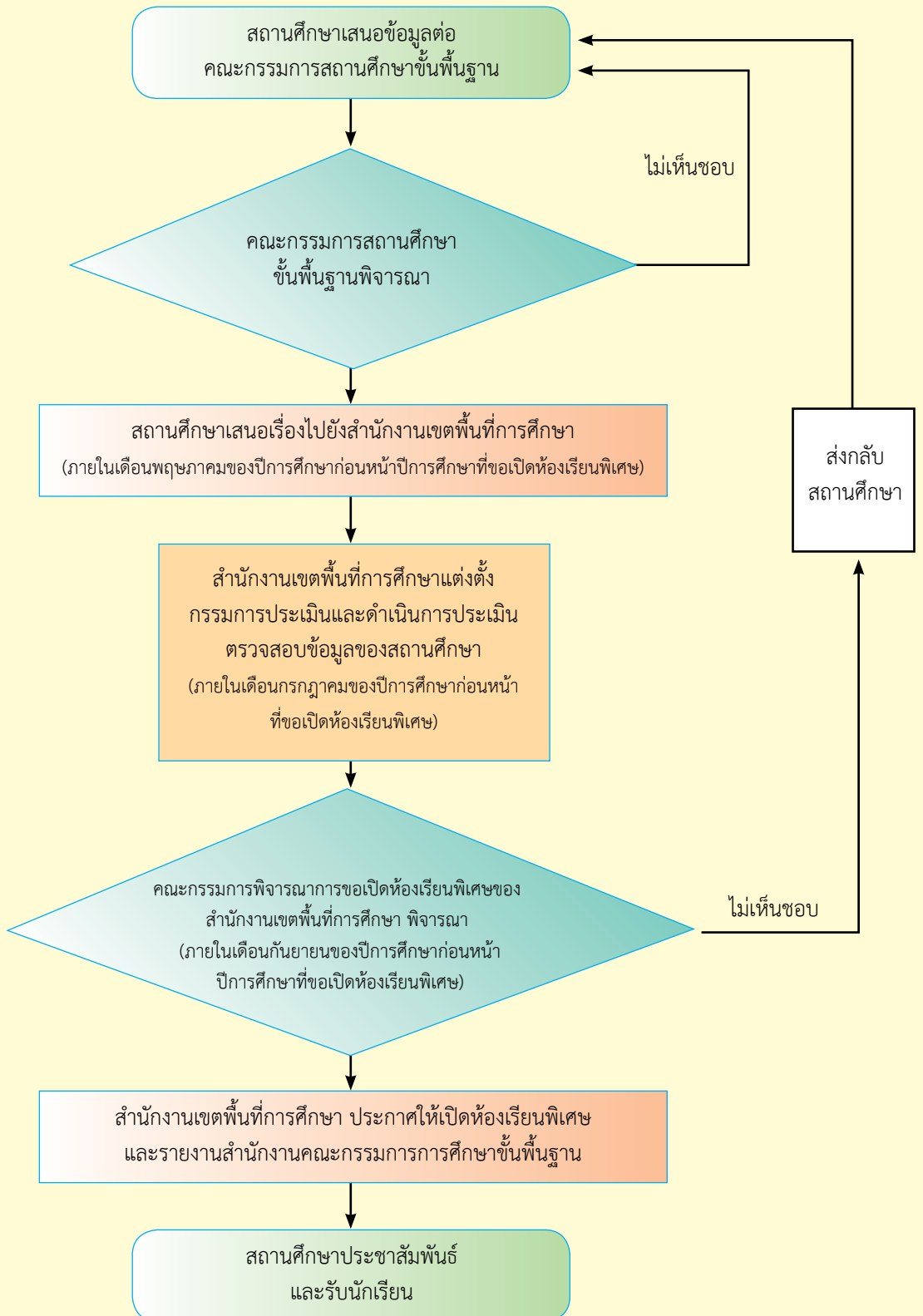
๒. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ใช้วิธีการคัดเลือกจากการสอบ โดยใช้แบบทดสอบ วัดความสามารถทางวิชาการและด้านอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๕. ระยะเวลาการรับนักเรียน

ให้สถานศึกษาดำเนินการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละปีการศึกษา

แผนภูมิการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะในการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

๑. ให้ใช้แบบเสนอการขอเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (แบบห้องเรียนพิเศษ ๑) ประเมินสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ พร้อมเอกสารของสถานศึกษาที่ส่งมาให้

๒. การตอบแบบประเมิน

๒.๑ กรรมการทุกคนหรือต้องมีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมด เป็นผู้ตอบแบบประเมิน

๒.๒ กรรมการส่งแบบประเมินที่กรอกเรียบร้อยแล้วให้ฝ่ายเลขานุการ ฝ่ายเลขานุการสรุปผล และนำเสนอที่ประชุมก่อนที่ประธานจะตัดสินใจตัดสินทุกครั้งที่จะประเมิน

๓. วิธีการประเมิน / ขั้นตอนการประเมิน

๓.๑ คณะกรรมการพบผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูที่สอนห้องเรียนพิเศษ

๓.๒ สถานศึกษาสรุปความพร้อมและการดำเนินการ

๓.๓ คณะกรรมการซักถาม

๓.๔ คณะกรรมการทุกคนศึกษา / สืบจรรยาละเอียดต่าง ๆ ที่จะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ เช่น หลักสูตรห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่ / อุปกรณ์ต่าง ๆ และรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาด้วย

๔. เกณฑ์การให้คะแนน (ใช้แบบประเมินห้องเรียนพิเศษ ๒)

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป เติม / กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ๗ ข้อ

ตอนที่ ๒ ความพร้อมของโรงเรียน เป็นแบบ Rating Scale ๓ ระดับ คือ

ดีมาก หมายถึง มีผลการดำเนินงานความสำเร็จ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ๘๐ - ๑๐๐%
ให้คะแนน ๓

ดี หมายถึง มีผลการดำเนินงานความสำเร็จ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ๖๐ - ๗๙%
ให้คะแนน ๒

พอใช้ หมายถึง มีผลการดำเนินงานความสำเร็จ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำกว่า ๕๙%
ให้คะแนน ๑

๕. หาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน

๕.๑ นำคะแนนที่ให้ (๓ หรือ ๒ หรือ ๑) บวกกันทุกข้อแล้วหารด้วยจำนวนข้อเพื่อหาคะแนนเฉลี่ย

๕.๒ นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบเกณฑ์ ดังนี้

๒.๓๔ - ๓.๐๐ คือ พร้อมมาก

๑.๖๗ - ๒.๓๓ คือ พร้อม

๑.๖๖ ลงมา คือ ไม่พร้อม

๖. สรุปผลการประเมินคะแนนเฉลี่ยของทุกด้าน ต้องผ่านเกณฑ์ความพร้อมไม่ต่ำกว่า ๑.๖๗

๗. เลขานุการคณะกรรมการประเมินความพร้อมในการเปิดห้องเรียนพิเศษ รวบรวมผลการประเมินเสนอต่อประธาน ประธานสรุปผลการประเมิน

๘. ประธานคณะกรรมการประเมินความพร้อมในการเปิดห้องเรียนพิเศษนำผลเสนอที่ประชุมคณะกรรมการและเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แบบเสนอการขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

๑. ชื่อสถานศึกษา.....อำเภอ / เขต.....จังหวัด.....
สังกัด.....
๒. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
 - ๒.๑ สถานศึกษาได้รับประกาศจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.
 - ๒.๒ ปีการศึกษา.....(ปัจจุบัน) สถานศึกษามีจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียน และแนวโน้มที่คาดว่าจะรับนักเรียนได้ ดังนี้

ระดับชั้น	แนวโน้มที่คาดว่าจะได้รับ							
	ปีการศึกษา.....ปัจจุบัน		ปีการศึกษา.....		ปีการศึกษา.....		ปีการศึกษา.....	
	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้อง	จำนวน นักเรียน
อ.๑								
อ.๒								
ป.๑								
ป.๒								
ป.๓								
ป.๔								
ป.๕								
ป.๖								
ม.๑								
ม.๒								
ม.๓								
ม.๔								
ม.๕								
ม.๖								
รวมทั้งสิ้น								

๒.๓ ในปีการศึกษา (ปัจจุบัน).....สถานศึกษาได้เปิดห้องเรียนพิเศษ ดังนี้

- ๑) ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
 ๒) ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
 ๓) ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
 ๔) ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
 ๕) ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน

๒.๔ งบประมาณที่ได้จัดสรรใน ๓ ปีซ้อนหลัง

ปีงบประมาณ	ประเภทงบประมาณ		
	งบลงทุน	งบอุดหนุน	นอกงบประมาณ
รวมทั้งสิ้น			

๒.๕ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O - NET) ๓ ปีซ้อนหลัง

ระดับชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
ภาษาอังกฤษ			
รวม			
เฉลี่ย			

๓. ปีการศึกษา (ปีที่ขอเปิด).....สถานศึกษาเสนอขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ดังนี้
- ๓.๑ ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
- ๓.๒ ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
- ๓.๓ ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
- ๓.๔ ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน
- ๓.๕ ด้าน.....ระดับ.....จำนวน.....ห้อง นักเรียน.....คน

๔. ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร

ปัจจุบันสถานศึกษามีบุคลากร ดังนี้

๔.๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวม.....คน แยกเป็น

- ข้าราชการครู.....คน
- บุคลากรทางการศึกษา.....คน
- พนักงานราชการ.....คน

๔.๒ อัตราจ้าง (ครู) ครูไทยคน ครูต่างประเทศ.....คน รวม.....คน แยกเป็น

- อัตราจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณ (ไทย)คน
- อัตราจ้างชั่วคราวจากเงินนอกงบประมาณ.....คน

๔.๓ ลูกจ้าง รวม.....คน แยกเป็น

- ลูกจ้างประจำ.....คน
- ลูกจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณ.....คน
- ลูกจ้างชั่วคราวจากเงินนอกงบประมาณ.....คน

๔.๔ จำนวนครู พนักงานราชการ และอัตราจ้างที่มีวุฒิ / วิชาเอก - โท

๑) วุฒิการศึกษา

ที่	วุฒิการศึกษา	ข้าราชการครู (จำนวน)	พนักงานราชการ (จำนวน)	อัตราจ้าง (จำนวน)	รวม
๑					
๒					
๓					
๔					
	รวมทั้งสิ้น				

๒) วิชาเอก - โท

ที่	วิชาเอก - โท	ข้าราชการครูและพนักงานราชการ			อัตราจ้าง			รวมทั้งสิ้น (คน)
		วิชาเอก (คน)	วิชาโท (คน)	รวม (คน)	วิชาเอก (คน)	วิชาโท (คน)	รวม (คน)	
๑	ภาษาไทย							
๒	คณิตศาสตร์							
๓	วิทยาศาสตร์ทั่วไป							
๔	เคมี							
๕	ชีววิทยา							
๖	ฟิสิกส์							
๗	สังคมศึกษา							
๘	สุขศึกษา							
๙	พลศึกษา							
๑๐	ศิลปะ							
๑๑	พานิชยกรรม							
๑๒	คหกรรม (ผ้า อาหาร คหกรรมทั่วไป)							
๑๓	คอมพิวเตอร์ศึกษา							
๑๔	เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร							
๑๕	ภาษาอังกฤษ							
๑๖	ภาษาฝรั่งเศส							
๑๗	ภาษาญี่ปุ่น							
๑๘	ภาษาเยอรมัน							
๑๙	ภาษาจีน							
๒๐	ภาษาเวียดนาม							
๒๑	ภาษาเกาหลี							
๒๒	ภาษาอาเซียน							
๒๓	อาชีวะ							

ที่	วิชาเอก - โท	ข้าราชการครูและพนักงานราชการ			อัตราจ้าง			รวมทั้งสิ้น (คน)
		วิชาเอก (คน)	วิชาโท (คน)	รวม (คน)	วิชาเอก (คน)	วิชาโท (คน)	รวม (คน)	
๒๔	อื่น ๆ (ระบุ)...							
๒๕								
๒๖								
๒๗								
	รวมทั้งสิ้น							

๕. ข้อมูลอาคารสถานที่

ปัจจุบันโรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

๕.๑ อาคารเรียน จำนวน.....หลัง ดังนี้

- ๑) อาคารเรียนแบบ.....จำนวน.....ห้อง สร้างปี พ.ศ.
- ๒) อาคารเรียนแบบ.....จำนวน.....ห้อง สร้างปี พ.ศ.
- ๓) อาคารเรียนแบบ.....จำนวน.....ห้อง สร้างปี พ.ศ.

๕.๒ อาคารฝึกงาน จำนวน.....หลัง ดังนี้

- ๑) อาคารฝึกงาน.....จำนวน.....ห้อง สร้างปี พ.ศ.
- ๒) อาคารฝึกงาน.....จำนวน.....ห้อง สร้างปี พ.ศ.

๕.๓ การใช้อาคารเรียนและสิ่งก่อสร้างที่มีอยู่แล้ว

- ๑) ใช้เป็นห้องเรียนปกติ รวม.....ห้อง
- ๒) ใช้เป็นห้องพักผู้บริหารและห้องพักครู รวม.....ห้อง
- ๓) ใช้เป็นห้องปฏิบัติการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวม.....ห้อง

๕.๔ ห้องเรียนพิเศษและสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี

- ๑) คอมพิวเตอร์ จำนวน.....เครื่อง
- ๒) ระบบอินเทอร์เน็ต.....
- ๓) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ รวม.....ห้อง
- ๔) ห้องปฏิบัติการทางภาษา รวม.....ห้อง
- ๕) ห้องเรียนพิเศษอื่น ๆ ระบุ.....รวม.....ห้อง
- ๕) แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ระบุ.....รวม.....แห่ง

๖. ข้อมูลแผนการบริหารจัดการ โดยระบุว่า จะดำเนินการอย่างไร

- ๖.๑ การบริหารงานด้านวิชาการ.....
- ๖.๒ การบริหารงานด้านงบประมาณ.....
- ๖.๓ การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล.....
- ๖.๔ การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป.....
- ๖.๕ ด้านอื่น ๆ

๗. ข้อมูลภาพความสำเร็จของสถานศึกษา (๓ ปีย้อนหลัง)

- ๗.๑
- ๗.๒
- ๗.๓

ลงชื่อ.....ผู้รายงานข้อมูล
(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

..... / /

ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาที่ขอความเห็นชอบดำเนินโครงการห้องเรียนพิเศษ
ประจำปีการศึกษา ๒๕.....

ลำดับ	กิจกรรม	หมายเหตุ
๑	ประชุมกรรมการตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมสถานศึกษาที่ขอความเห็นชอบโครงการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ	ประมาณ ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง
๒	ชี้แจงแบบประเมินความพร้อมสถานศึกษา เพื่อพิจารณาเปิดห้องเรียนพิเศษ	เพื่อสร้างความเข้าใจตรงตาม “คำสั่ง”
๓	สถานศึกษานำเสนอการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินตามแบบประเมิน พร้อมเอกสารการนำเสนอ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ตอนที่ ๒ ความพร้อมของสถานศึกษา ๑. ด้านวิชาการ ๒. ด้านงบประมาณ ๓. ด้านการบริหารงานบุคคล ๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป ๕. ด้านอื่น ๆ	คณะกรรมการ - รับฟังการนำเสนอ - เก็บรวบรวมข้อมูล - ตรวจสอบเอกสาร - พิจารณาคุณวุฒิครู ต่างประเทศ / ความเหมาะสม / ตามสภาพจริง
๔	สถานศึกษานำคณะกรรมการชมอาคารสถานที่ / ห้องเรียน / ห้องประกอบ ฯลฯ	
๕	คณะกรรมการประชุมร่วมกันเพื่อประเมิน	กรรมการลงมติ / แจงผลให้สถานศึกษาทราบ / ผอ.สพป./สพม. จะเห็นชอบ
๖	ถ้าข้อมูลไม่เพียงพอให้สถานศึกษาชี้แจงเพิ่ม	
๗	เลขานุการรวบรวมผลคะแนนเข้าที่ประชุม สรุปผลเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาการเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	

แบบประเมินความพร้อมของสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

ขอเปิดห้องเรียนพิเศษด้าน.....

ปีการศึกษา ๒๕.....

ระดับ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

- แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความพร้อมของสถานศึกษา สำหรับเป็นข้อมูลในการพิจารณาสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ
- แบบประเมินฉบับนี้มี ๒ ตอน ดังนี้
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
ตอนที่ ๒ ความพร้อมของสถานศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษา

- ชื่อสถานศึกษา..... ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
- ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....วุฒิการศึกษา.....
สาขา/วิชาเอก.....สถาบัน.....
ประสบการณ์ด้านบริหาร.....ปี
- จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวนห้องเรียน.....ห้อง จำนวน.....คน
ระดับประถมศึกษา จำนวนห้องเรียน.....ห้อง จำนวน.....คน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนห้องเรียน.....ห้อง จำนวน.....คน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนห้องเรียน.....ห้อง จำนวน.....คน

๔. จำนวนครูทั้งหมด.....คน ครูกลุ่มสาระที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ.....คน
ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือวิทยากรพิเศษที่จะสอนห้องเรียนพิเศษ.....คน

๕. อัตรากำลังครูของสถานศึกษา

ต่ำกว่าเกณฑ์.....คน พอดีเกณฑ์ เกินเกณฑ์.....คน

๖. เหตุผลการสนับสนุนการเข้าร่วมโครงการ (ตอบได้มากกว่า ๑ รายการ)

- มีแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนสาขาที่เปิดห้องเรียนพิเศษ
- มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ
- เพื่อตอบสนองความต้องการชุมชน
- มีแหล่งอุตสาหกรรมต่างประเทศ
- มีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน
- มีข้อตกลงกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ
- อื่น ๆ

๗. ความต้องการของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้เปิดห้องเรียนพิเศษ

- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วย

๘. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบให้เปิดห้องเรียนพิเศษตามมติที่ประชุม
ครั้งที่..... / วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๙. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ๓ ปีซ้อนหลัง

๙.๑ คะแนนเฉลี่ยรวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ในระดับชั้นที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

ระดับชั้นที่ขอเปิด	พิจารณาผลคะแนน O - NET	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....
ชั้นอนุบาล ๑				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔				

๙.๒ คะแนนเฉลี่ยสาระการเรียนรู้ที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ในระดับชั้นที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ

๑) สาระการเรียนรู้.....

ระดับชั้นที่ขอเปิด	พิจารณาผลคะแนน O - NET	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....
ชั้นอนุบาล ๑				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔				

๒) สาระการเรียนรู้.....

ระดับชั้นที่ขอเปิด	พิจารณาผลคะแนน O - NET	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....	ปีการศึกษา.....
ชั้นอนุบาล ๑				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔				

ตอนที่ ๒ ความพร้อมของสถานศึกษา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๑. การบริหารงานด้านวิชาการ				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) มีหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับห้องเรียนพิเศษชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ				
๒) มีหนังสือเรียนครบตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษา - ธิการกำหนด อย่างน้อย ๑๐ ชุด ไว้ในห้องเรียนพิเศษ				
๓) เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีจำนวนเพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน สอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร				
๔) มีแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนชัดเจน				
๕) มีแผนการรับนักเรียน (สำรวจความต้องการ ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯลฯ)				
๖) มีแผนการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียน				
๗) มีแนวปฏิบัติการรับนักเรียนชัดเจน				
๘) มีแผนการจัดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด				
๙) มีการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา				
รวม				
๒. การบริหารงานด้านงบประมาณ				
๑) มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานของโครงการ ชัดเจนและเหมาะสม				
๒) มีแหล่งรายได้ / งบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการ ชัดเจนและเป็นไปได้				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๓) มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๔) ค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ เหมาะสมกับแผนการใช้เงิน				
๕) แผนการใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม / การเรียน การสอนปกติให้นักเรียนเหมาะสมกับสภาพของ สถานศึกษา				
๖) แผนจัดหาทุนการศึกษาเพื่อสนับสนุนนักเรียน				
รวม				
๓. การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) มีแผนการพัฒนาครูและบุคลากร				
๒) มีแผนและดำเนินการจัดหาครูและบุคลากร				
๓) ผู้บริหารมีแนวคิด / วิสัยทัศน์ต่อโครงการ				
๔) ผู้บริหารมีวิธีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ในสถานศึกษาและชุมชน				
๕) ครูมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชา ที่สอนและ / หรือมีความรู้ความสามารถในวิชา ที่เปิดห้องเรียนพิเศษ				
๖) ครูชาวต่างประเทศมีหลักฐานด้านการสอนผ่าน การอบรมด้านการสอน ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หรือครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (สำหรับ ห้องเรียนพิเศษด้านภาษา)				
๗) ครูชาวต่างประเทศได้รับการอบรมด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม อย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมง (สำหรับห้องเรียนพิเศษด้านภาษา)				
๘) ครูผู้สอนทุกคน มีความรู้ความสามารถในการสอน ในห้องเรียนพิเศษในวิชาที่เปิดสอน				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๙) ผู้รับผิดชอบโครงการ มีความรู้และความสามารถในการประสานงานโครงการ				
รวม				
๔. การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ห้องเรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์ของต้นสังกัด และเพียงพอ (โดยไม่กระทบกับจำนวนห้องเรียนปกติ)				
๒) มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พลศึกษา ดนตรี ศิลปะ หรือสาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอนและมีอุปกรณ์เพียงพอ				
๓) ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนพิเศษ				
๔) มีชุมชนให้การสนับสนุน				
๕) มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้				
รวม				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ข้อเสนอแนะในการประเมินการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ให้ใช้แบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (แบบห้องเรียนพิเศษ ๓) เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. การตอบแบบติดตามประเมิน ให้

๒.๑ กรรมการทุกคนหรือต้องมีคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมด เป็นผู้ตอบแบบประเมิน

๒.๒ กรรมการส่งแบบประเมินที่กรอกเรียบร้อยแล้วให้ฝ่ายเลขานุการ และฝ่ายเลขานุการสรุปผล และนำเสนอที่ประชุมก่อนที่ประธานจะตัดสินใจครั้งที่ประเมิน

๓. วิธีการติดตามประเมิน / ขั้นตอนการติดตามประเมิน

๓.๑ คณะกรรมการพบผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน และคณะครูที่สอนห้องเรียนพิเศษ

๓.๒ สถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานรายงานต่อคณะกรรมการติดตามประเมิน

๓.๓ คณะกรรมการซักถาม สัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ งบประมาณ นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น

๓.๔ คณะกรรมการวิเคราะห์สรุปข้อมูลตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายเสนอฝ่ายเลขานุการ

๔. การให้คะแนน กรรมการให้คะแนนผลการติดตามประเมินเป็นแบบ Rating Scale

๕. หาคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้าน

๕.๑ นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนระหว่าง ๒.๓๔ - ๓.๐๐ หมายถึง สถานศึกษามีความพร้อมมาก

คะแนนระหว่าง ๑.๖๗ - ๒.๓๓ หมายถึง สถานศึกษามีความพร้อม

คะแนนระหว่าง ๑.๖๖ ลงมา หมายถึง สถานศึกษายังไม่มีความพร้อม

๖. สรุปผลการประเมิน คะแนนเฉลี่ยของทุกด้าน ๕ ด้าน ต้องผ่านเกณฑ์ความพร้อมไม่ต่ำกว่า (๑.๖๗)

๗. ฝ่ายเลขานุการ รวบรวมผลการประเมินเสนอประธาน สรุปผลการประเมินและสรุปความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๘. นำเสนอผลการประเมินการดำเนินการห้องเรียนพิเศษต่อคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ
โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชื่อสถานศึกษา..... อำเภอ/เขต จังหวัด.....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๑. ด้านนักเรียน (สัมภาษณ์นักเรียน)				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ความสามารถในการสอนของครู				
๒) สื่อ, อุปกรณ์การสอนเพียงพอ				
๓) มีความพึงพอใจต่อห้องเรียน - คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ - ภาษาอังกฤษ - ภาษาจีน - ภาษาญี่ปุ่น - ภาษาฝรั่งเศส - ภาษาเวียดนาม - ศิลปะ - ดนตรี - กีฬา - อื่น ๆ ระบุ.....				
รวม				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๒. ด้านครูผู้สอน (สัมภาษณ์ครูผู้สอน)				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ผู้บริหารให้การดูแล กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ห้องเรียนพิเศษ				
๒) งบประมาณที่ให้ครูจัดการเรียนการสอนได้รับเพียงพอ ต่อการดำเนินงาน				
๓) มีการพัฒนาครูเพื่อการเรียนการสอนและด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง				
รวม				
๓. ด้านวิชาการ (สัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ)				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน				
๒) ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่สอน ห้องเรียนพิเศษ				
๓) งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินการ ห้องเรียนพิเศษ				
รวม				
๔. ด้านผู้ปกครอง (สัมภาษณ์ผู้ปกครอง)				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) สภาพห้องเรียน มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน				
๒) ความรู้ความสามารถของครูในการสอน				
๓) ผลการเรียนรู้ของนักเรียน				
๔) การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน				
รวม				

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			สรุปผล
	ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	
๕. ด้านงบประมาณ (สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงบประมาณ)				คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) สถานศึกษาใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้				
๒) มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกองค์กรชุมชน				
๓) การขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม				
รวม				
สรุปผล				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

เรื่อง การเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

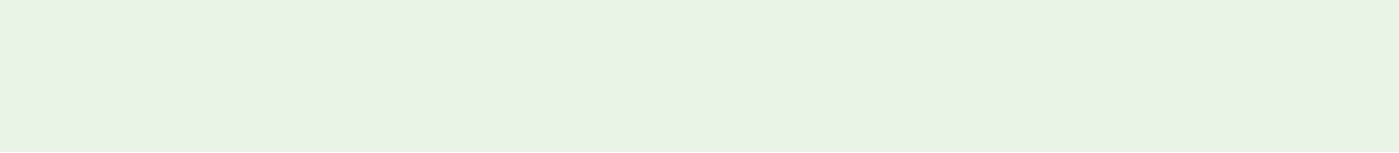
อาศัยอำนาจ.....และมติที่ประชุม
คณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในคราวประชุม ครั้งที่.....
เมื่อวันที่.....ให้เปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน.....โรงเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียน.....เปิดห้องเรียนพิเศษ.....ระดับ.....ปีการศึกษา.....
๒. โรงเรียน.....เปิดห้องเรียนพิเศษ.....ระดับ.....ปีการศึกษา.....
๓. โรงเรียน.....เปิดห้องเรียนพิเศษ.....ระดับ.....ปีการศึกษา.....
๔. โรงเรียน.....เปิดห้องเรียนพิเศษ.....ระดับ.....ปีการศึกษา.....

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....เขต

บทที่ ๔

การเปิดห้องเรียนพิเศษ

โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรา ๑๐ กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น มาตรา ๒๒ กำหนดว่า การจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ประกอบกับแนวความคิดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะด้านการเรียนรู้และการศึกษาต่อและทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย ในการพัฒนาขีดความสามารถ สมรรถนะและศักยภาพในการแข่งขันของผู้เรียนในการแข่งขันเวทีโลก ซึ่งประเด็นดังกล่าวข้างต้น เป็นมูลเหตุให้เกิดความตระหนัก ในการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีศักยภาพสูงสุดตามเจตนารมณ์ดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำ โครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษ เช่น ห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนพิเศษ พัฒนาประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) เป็นต้น

เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

นิยาม

ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ห้องเรียนพิเศษ EP ห้องเรียนพิเศษ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) เป็นต้น

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

๑. การเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่นานาชาติทั่วโลกได้ใช้ติดต่อถึงกันทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่ถือได้ว่าเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารและการคมนาคม ทำให้ข้อมูลข่าวสารกระจายรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ มีการเชื่อมโยงถึงกันเป็นเครือข่าย และส่งอิทธิพลถึงกันและกันแทบทั้งสิ้น ดังนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า ความสำคัญของความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษที่จะเป็นปัจจัยสำคัญ ในการเข้าถึงข้อมูลทางเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดให้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน โดยจัดให้มีการเรียน อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วน ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ กำหนดให้เรียนเป็นภาษาที่สองหรือสามตามความจำเป็นและ ความเหมาะสม ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในบริบทของสังคมโลก กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวง ศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ซึ่งเป็นหนึ่งนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการที่จะเร่งรัดพัฒนาคนไทยให้มีทักษะทางภาษาอังกฤษ จึงได้มีคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่องให้ใช้ นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๔๓ / ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ดังนั้น เพื่อให้การเปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมี ๒ รูปแบบ คือ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) เป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียน พิเศษ MEP ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล

นิยาม

ห้องเรียนพิเศษ EP (English Program) หมายถึง ห้องเรียนพิเศษในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดดำเนินการ ซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ดังนี้

ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไม่เกิน ร้อยละ ๕๐ ของเวลาที่จัดกิจกรรม

ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในสาระของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ยกเว้นภาษาไทย และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ไม่น้อยกว่า ๑๘ คาบต่อสัปดาห์

ห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) หมายถึง ห้องเรียนพิเศษในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนเปิดดำเนินการ ซึ่งจัดการเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ดังนี้

ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของเวลาที่จัดกิจกรรม

ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในสาระของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ยกเว้นภาษาไทย และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ไม่น้อยกว่า ๑๒ คาบต่อสัปดาห์

หลักเกณฑ์การเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP

สถานศึกษาต้องมีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ซึ่งจัดได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเสนอโครงการและเอกสารประกอบการขอเปิดห้องเรียนพิเศษล่วงหน้า ๑ ปีการศึกษา พร้อมกับการวางแผนการจัดชั้นเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงานการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP

การบริหารจัดการ

๑. สถานศึกษาที่มีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ล่วงหน้า ๑ ปีการศึกษา

๒. การขออนุมัติโครงการการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP / MEP

๒.๑ สถานศึกษาเสนอโครงการเป็นเอกสารตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๒.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินความพร้อมเบื้องต้นของสถานศึกษา

๒.๓ กรณีผ่านการประเมินและเอกสารสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เอกสารไม่สมบูรณ์แจ้งสถานศึกษาแก้ไข)

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันภาษาอังกฤษแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อม ตรวจสอบเอกสาร ประเมินโรงเรียน และประชุมพิจารณาสรุปผลการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

๒.๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาอนุมัติ กรณีการเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP

๒.๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุมัติ กรณีการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP

๒.๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งผลการพิจารณาให้สถานศึกษาทราบ

๓. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ให้ดำเนินการภายใน ๒ ปี ถ้าไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุดและจะต้องดำเนินการรับนักเรียนตามกำหนดเวลาการรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๔. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความประสงค์จะเลิกดำเนินการต้องแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ ปี ทั้งนี้จะต้องคำนึงการจับตัวประโยคของนักเรียนในช่วงชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย

๕. สถานศึกษาที่จัดการสอนสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่จัดเป็นภาษาอังกฤษ ต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนกลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทยไว้ในโครงการอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

๖. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา แล้วจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๗. เวลาและวิชาที่เปิดสอน

๗.๑ ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของเวลาที่จัดกิจกรรม

๗.๒ ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในสาระของศาสตร์นั้นควบคู่กับ ภาษาอังกฤษ

๗.๓ ระดับมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษาเป็นหลัก และสามารถเปิดสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งยกเว้นกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

๘. ครูผู้สอน

๘.๑ ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องมีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สามารถใช้ภาษาที่เปิดสอนได้ถูกต้องตามหลักภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในห้องเรียนพิเศษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วม

๘.๒ จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ ๑ ปีการศึกษา เป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญาจ้าง

๘.๓ ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๘.๔ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต

๘.๕ สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคน ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกันเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

๘.๖ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศอย่างน้อย ๓ ครั้งต่อปี

๙. การตั้งกองทุน

สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งให้นักเรียนที่สามารถผ่านเกณฑ์ได้เข้าเรียน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จำนวนร้อยละ ๓ ของจำนวนนักเรียนในโครงการแต่ละปี ตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔ และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๔๓ / ๒๕๔๖

๑๐. การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

๑๐.๑ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องบริหารจัดการบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐที่ใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

๑๐.๒ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่มต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน / ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณภาพ จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

๑. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

๓. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงามสร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร

๔. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงการส่งเสริมพัฒนาการ ๔ ด้านตามหลักสูตรปฐมวัย และความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมง่าย ๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สร้างความกระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ เช่น การร้องเพลง การฟังนิทานประกอบภาพ การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกมการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

๑. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับที่เปิดสอน ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้ครูทุกคนได้ศึกษา
๒. สถานศึกษาต้องจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วน ตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อย่างน้อย ๑๐ ชุด ไว้ในห้องสมุด
๓. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเอง ต้องได้รับการตรวจสอบ พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ ของสถานศึกษา และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
๕. สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ห้องปฏิบัติการและอาคารสถานที่

สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ สำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ

การวัดและการประเมินผลการเรียน

๑. การวัดและการประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร / ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยแบบทดสอบมาตรฐานจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ ทดสอบทักษะทางภาษาอังกฤษของนักเรียน เทียบเคียงกับกรอบ CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) ตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดดังนี้

๑.๑ ระดับประถมศึกษา นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ต้องมีระดับความสามารถไม่ต่ำกว่าระดับ A๑

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ต้องมีระดับความสามารถไม่ต่ำกว่าระดับ B๑

๑.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต้องมีระดับความสามารถไม่ต่ำกว่าระดับ B๑

๒. สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพ และจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

การกำกับ ติดตาม และประเมินโครงการ

สถานศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ จำนวน ๓ - ๕ คน ทำหน้าที่ดำเนินการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ สถานศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ จำนวนอย่างน้อย ๕ - ๗ คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนกลุ่มนโยบายและแผน ผู้แทนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ผู้แทนกลุ่มบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้แทนที่มีประสบการณ์ด้านการเปิดห้องเรียน EP / MEP ศึกษาในเทศก์ผู้รับผิดชอบ โครงการห้องเรียนพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เปิดห้องเรียนพิเศษต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสิ้นปีการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอน เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านความพร้อม ในด้านการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการการดำเนินงานของสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน

๒. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอน และวิธีการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หลักเกณฑ์การเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP

๑. คุณสมบัติของนักเรียน

๑.๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๑

๑) อายุ ๔ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ของปีการศึกษา
จะสมัครเข้าเรียน

๒) มีความพร้อมที่จะเข้าเรียน

๑.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑) มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

๒) มีความสนใจและมีความรู้พื้นฐานในการใช้ภาษาอังกฤษ

๑.๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑) สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตร
ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ของปีการศึกษา ก่อนที่จะสมัครเข้าเรียน

๒) มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ และกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๓) มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับ
ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๔) สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๕) ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่าย

ขณะที่ศึกษาอยู่

๑.๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑) สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตร
ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ของปีการศึกษา ก่อนที่สมัครเข้าเรียน

๒) มีผลการเรียนเฉลี่ยรวมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๓) มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับ
ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๔) สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง

๕) ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่าย

ขณะที่ศึกษาอยู่

๒. จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนต่อห้อง

ให้สถานศึกษาดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ตามจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนต่อห้องตามนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน ดังนี้

๒.๑ จำนวนห้องเรียน

๑) กรณีโรงเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP เป็นปีแรก มีสัดส่วนจำนวนห้องเรียนปกติ : ห้องเรียนพิเศษ เท่ากับ ๘๐ : ๒๐

๒) กรณีโรงเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP มาแล้ว และดำเนินการได้ตามเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดสัดส่วน ห้องเรียนปกติ : ห้องเรียนพิเศษ เท่ากับ ๖๐ : ๔๐ โดยขออนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายกรณี พร้อมส่งหลักฐานประกอบการพิจารณา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อมูลย้อนหลังการสมัครสอบคัดเลือก และความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง เป็นต้น

๒.๒ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP

๑) ระดับก่อนประถมศึกษา ห้องละไม่เกิน ๒๕ คน

๒) ระดับประถมศึกษา ห้องละไม่เกิน ๓๐ คน

๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ห้องละไม่เกิน ๓๐ คน

๓. การรับนักเรียน

ให้สถานศึกษาดำเนินการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละปีการศึกษา

๑) ระดับก่อนประถมศึกษาและชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ รับนักเรียน โดยการประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ใช้วิธีการคัดเลือกจากการสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการและด้านอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๓) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ใช้วิธีการคัดเลือกจากการสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการและด้านอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔) โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ EP และ MEP ไม่จำกัดเขตพื้นที่บริการ เนื่องจากเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในทุกเขตที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาอังกฤษได้พัฒนาเต็มศักยภาพ รับทั้งนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๔. ระยะเวลาการรับนักเรียน

ให้สถานศึกษาดำเนินการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละปีการศึกษา

๕. การเก็บค่าใช้จ่าย

ให้สถานศึกษาเก็บค่าใช้จ่ายสนับสนุนบำรุงการศึกษาจากนักเรียนเพิ่มขึ้น จากเงินอุดหนุนการศึกษาที่ภาครัฐจัดให้ได้ แต่เมื่อรวมกันไม่เกินจำนวน ดังต่อไปนี้

๑) ห้องเรียนพิเศษ EP

๑.๑) ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๓๕,๐๐๐ บาท / ภาคเรียน

๑.๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๔๐,๐๐๐ บาท / ภาคเรียน

๒) ห้องเรียนพิเศษ MEP

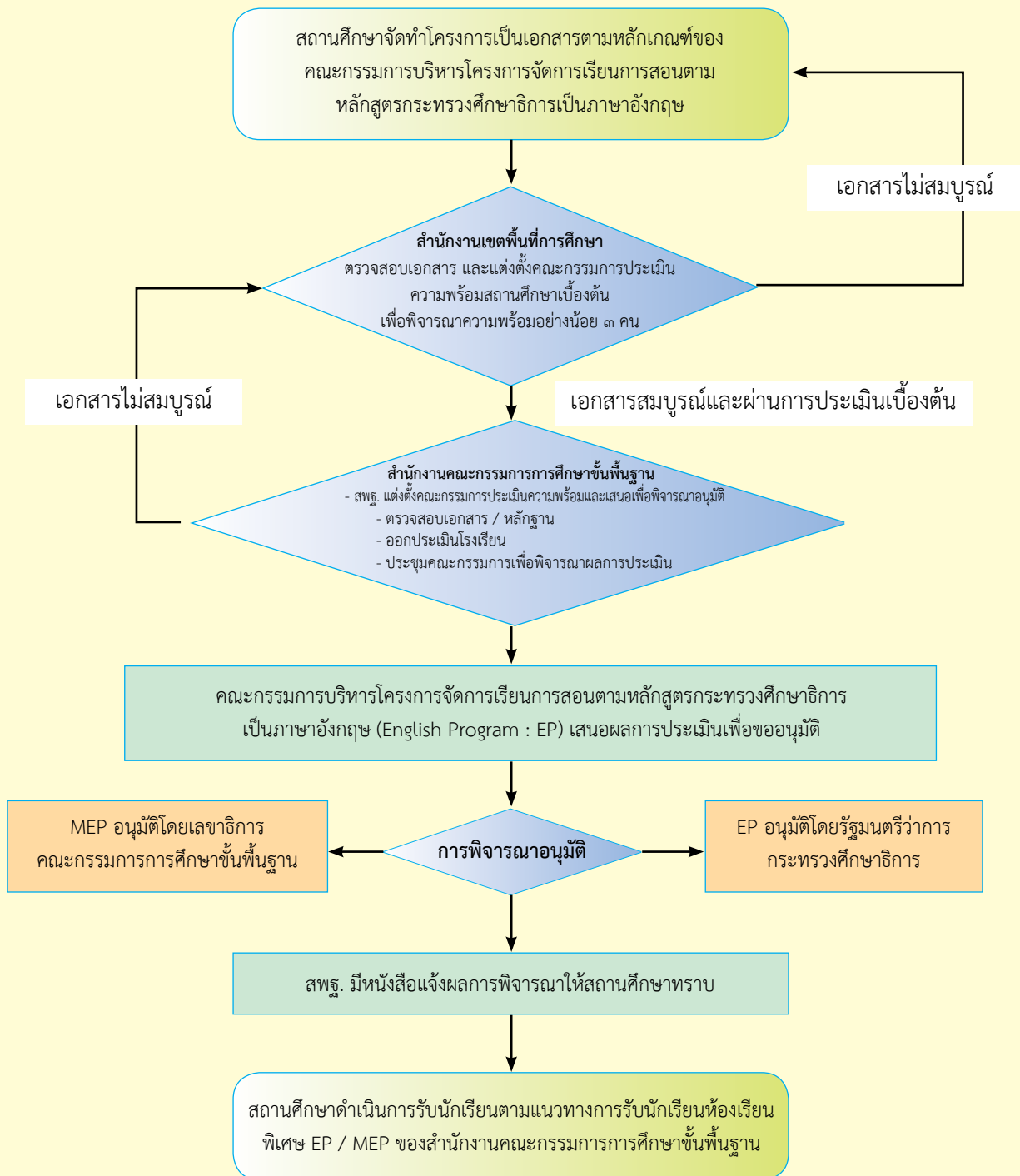
๒.๑) ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๑๗,๕๐๐ บาท / ภาคเรียน

๒.๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท / ภาคเรียน

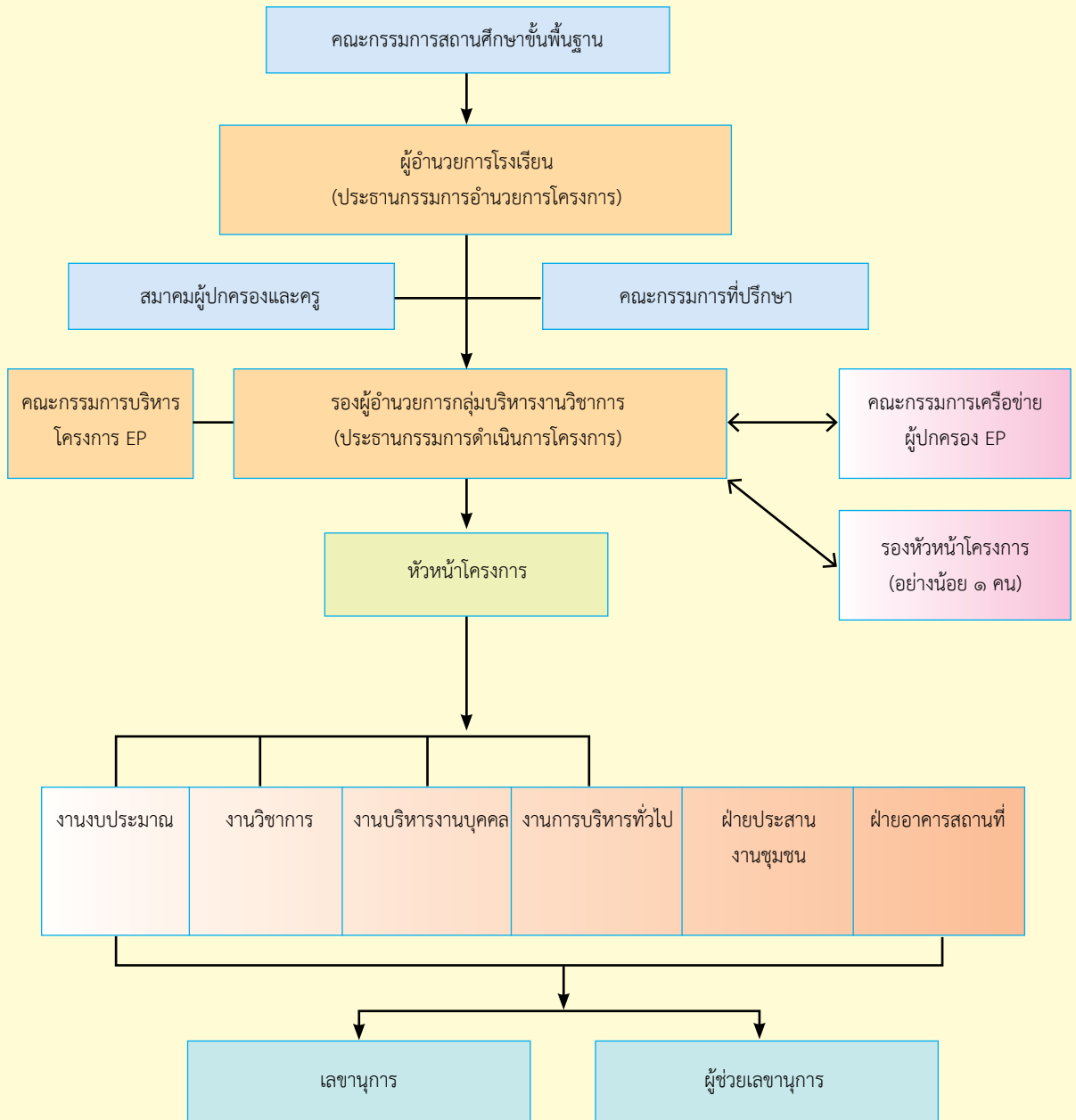

ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ English Program / Mini English Program (EP / MEP)

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โครงสร้างการบริหารโครงการสถานศึกษา EP / MEP

แบบแสดงความจำนงขอรับการประเมินความพร้อม

สำหรับโรงเรียนที่ขอเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
ปีการศึกษา ๒๕.....

๑. ชื่อโรงเรียน.....
๒. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา / ประถมศึกษา.....
๓. ที่ตั้งโรงเรียน เลขที่.....ถนน.....
ตำบล / แขวง.....อำเภอ / เขต.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....E - mail.....
๔. ระดับชั้นที่จะขอรับการประเมินตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา ๒๕.....
 อนุบาล / ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
๕. จำนวนห้องเรียนที่จะเปิดสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นภาษาอังกฤษ.....ห้อง จำนวนนักเรียน.....คน
๖. ลักษณะการจัดการเรียนการสอน
 English Program (EP) Mini English Program (MEP)
๗. เอกสารประกอบการประเมิน
 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน
 โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
 ข้อมูลห้องเรียนและจำนวนนักเรียนที่จะเปิดสอนตามโครงการ
 ข้อมูลแสดงความพร้อมที่จะดำเนินงานตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
(โครงสร้างการบริหารโครงการ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการฉบับภาษาอังกฤษ
พร้อมแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษ,
แผนงบประมาณการบริหารโครงการ, แผนการรับนักเรียน, ประวัติครูต่างชาติ)
 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ)
๘. หัวหน้าโครงการ / ผู้ประสานงานโครงการ ชื่อ.....โทร.
มือถือ.....E - mail

คำรับรองของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

สถาบันภาษาอังกฤษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๘๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๙๑๕ e - mail: randdobec.eli@gmail.com

**แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program / Mini English Program)**

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา / ประถมศึกษา โรงเรียน.....
เลขที่.....ถนน.....ตำบล / แขวง.....อำเภอ / เขต.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....
๒. เงินสนับสนุนที่จะเรียกเก็บ.....บาท / ภาคเรียน / คน
ไม่เกิน (๓๕,๐๐๐ บาท ในระดับประถมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนต้น / ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท
ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย)
๓. ระดับที่เปิดสอน อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
๔. จำนวนห้องเรียนที่เปิด.....ห้อง (๒๕ - ๓๐ คน / ห้อง)
๕. อุปกรณ์ / สื่อ ที่โรงเรียนจัดเตรียม
 - ๑)
 - ๒)
 - ๓)
๖. ผู้บริหารโรงเรียน ชื่อ - สกุลโทรศัพท์.....มือถือ.....
๗. ผู้ประสานงานโครงการ ชื่อ - สกุลโทรศัพท์.....
โทรสาร.....มือถือ.....อีเมล.....

วิชาที่เปิดสอน EP รวมแล้วระดับ ประถมศึกษา / มัธยมศึกษาตอนต้น / มัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๘ ชม. ขึ้นไป / สัปดาห์	ข้อมูลครูผู้สอน		ผลการทดสอบพื้นฐาน การใช้ภาษาอังกฤษ ใบรับรองปัจจุบัน (ถ้ามี)	สถานที่ ปฏิบัติงาน ปัจจุบัน
	ชื่อครู	วุฒิการศึกษา		
ภาษาอังกฤษ.....ชม. / สัปดาห์	๑.(ครู)			
	๒.(ครูไทย)			
	๓.(ครูต่างชาติ)			
	๔.(ครูไทย)			
วิทยาศาสตร์.....ชม. / สัปดาห์	๑.(ครู)			
	๒.(ครูไทย)			
	๓.(ครูต่างชาติ)			
	๔.(ครูไทย)			
คณิตศาสตร์.....ชม. / สัปดาห์	๑.(ครู)			
	๒.(ครูไทย)			
	๓.(ครูต่างชาติ)			
	๔.(ครูไทย)			
อื่น ๆชม. / สัปดาห์	๑.(ครู)			
	๒.(ครูไทย)			
	๓.(ครูต่างชาติ)			
	๔.(ครูไทย)			

แบบประเมินความพร้อมเบื้องต้น (โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)
สำหรับโรงเรียนที่ประสงค์จะขอเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program / Mini English Program) ปีการศึกษา.....

ระดับ ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภท EP MEP จำนวนห้องเรียนที่ขอเปิด.....ห้อง ห้องละ..... คน

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพร้อมของโรงเรียน สำหรับเป็นข้อมูลในการพิจารณาโรงเรียน เข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)
๒. แบบประเมินฉบับนี้มี ๒ ตอน ดังนี้
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน
ตอนที่ ๒ ความพร้อมของโรงเรียน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียน

๑. ชื่อโรงเรียน.....ถนน.....
เขต.....แขวง.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....มือถือ.....
โทรสาร.....E - mail.....
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
๒. ชื่อผู้บริหารโรงเรียน.....วุฒิการศึกษา.....
สาขาวิชา / วิชาเอก.....สถาบัน.....ประสบการณ์ด้านบริหาร.....ปี
๓. จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวน.....ห้อง อนุบาล.....คน จำนวน.....ห้อง
ประถมศึกษา.....คน จำนวน.....ห้อง มัธยมศึกษาตอนต้น.....คน จำนวน.....ห้อง
มัธยมศึกษาตอนปลาย.....คน จำนวน.....ห้อง
๔. จำนวนครูทั้งหมด.....คน ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....คน
คนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่มีความรู้ที่จะสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ จำนวน.....คน
๕. อัตรากำลังครูของครูในโรงเรียน
 ต่ำกว่าเกณฑ์.....คน พอดีเกณฑ์.....คน เกินเกณฑ์.....คน

๖. เหตุผลสนับสนุนการเข้าร่วมโครงการ (ตอบได้มากกว่า ๑ รายการ)

- มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ
- มีแหล่งอุตสาหกรรมต่างประเทศ ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของภาค
- ไม่มีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอน EP ในระดับประถมศึกษา / มัธยมศึกษา
- อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ ๒ ความพร้อมของโรงเรียน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				สรุป
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. ด้านบุคลากร					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ผู้บริหารมีแนวคิด / วิสัยทัศน์ต่อโครงการฯ					
๒) ผู้บริหารมีวิธีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ในโรงเรียนและชุมชน					
๓) ครูชาวต่างประเทศที่จบปริญญาตรีในสาขา ที่สอน / สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง					
๔) ครูชาวต่างประเทศที่มีหลักฐานด้านการสอน ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หรือครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา					
๕) ครูชาวต่างประเทศได้รับการอบรมด้านหลักสูตร ของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมง					
๖) ครูผู้สอนทุกคน มีความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ในการสื่อสาร					
๗) ผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความรู้และ ความสามารถในการประสานงานโครงการฯ					
รวม					

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				สรุป
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๒. ด้านการรับนักเรียน					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) มีแผนการรับนักเรียน (สำรวจความต้องการ, ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯลฯ)					
๒) มีแผนการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้ เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอย่างน้อย ๓% ของจำนวนนักเรียนในโครงการ					
๓) มีแนวปฏิบัติกรรับนักเรียนชัดเจนและเหมาะสม					
๔) มีแผนการจัดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด					
รวม					
๓. ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) อัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น (สช.) / ค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ (สพฐ.) เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายเงิน					
๒) มีแผนการใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม / บริการเสริมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติให้แก่ักเรียนเหมาะสมสภาพของโรงเรียน					
๓) มีการจัดตั้ง / เตรียมการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนนักเรียน					
รวม					
๔. ด้านแผนการจัดการเรียนการสอน					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นภาษาอังกฤษชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (หลักสูตร / หน่วยการเรียนรู้ / โครงการสอน / แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ / คุณลักษณะอันพึงประสงค์)					

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				สรุป
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๒) มีหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร ที่กระทรวงศึกษากำหนดอย่างน้อย ๑๐ ชุด ไว้ในห้องสมุด EP / MEP					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๓) เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือ แบบฝึกหัดหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นภาษาอังกฤษ (ครบทุกวิชาจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และสาระสอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตร)					
๔) มีแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ ภาษาอังกฤษของนักเรียน					
รวม					
๕. ด้านอาคารสถานที่					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) ห้องเรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์ของต้นสังกัด และเพียงพอ (โดยไม่กระทบกับจำนวนห้องเรียนปกติ)					
๒) ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ มีอุปกรณ์เพียงพอ					
๓) ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน EP / MEP (หนังสือคอมพิวเตอร์)					
รวม					
๖. ด้านการบริหารจัดการ					คะแนนเฉลี่ย..... ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๑) มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงาน ของโครงการ ชัดเจนและเหมาะสม					
๒) มีการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนด					
๓) มีแหล่งรายได้ / งบประมาณ เพื่อดำเนินงาน โครงการ ชัดเจนและเป็นไปได้					

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				สรุป
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๔) มีแผนการพัฒนาคู					
๕) มีแผนและดำเนินการบริหารงานโครงการ					
๖) มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการ					
๗) มีชุมชนให้การสนับสนุน					
๘) มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้					
รวม					

บันทึกสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

แบบสรุปผลการประเมินความพร้อมเบื้องต้น (โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)
สำหรับโรงเรียนที่ประสงค์จะขอเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (EP / MEP) ปีการศึกษา

โรงเรียนสพม. / สพป. ประเภท () EP () MEP
 ระดับ ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการประเมิน	คะแนนของคณะกรรมการ						คะแนนรวม
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕	คนที่ ๖	
๑. ด้านบุคลากร							
๑.๑							
๑.๒							
๑.๓							
๑.๔							
๑.๕							
๑.๖							
๑.๗							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							
๒. ด้านการรับนักเรียน							
๒.๑							
๒.๒							
๒.๓							
๒.๔							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							
๓. ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา							
๓.๑							
๓.๒							
๓.๓							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							

รายการประเมิน	คะแนนของคณะกรรมการ						คะแนนรวม
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕	คนที่ ๖	
๔. ด้านแผนการจัดการเรียนการสอน							
๔.๑							
๔.๒							
๔.๓							
๔.๔							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							
๕. ด้านอาคารสถานที่							
๕.๑							
๕.๒							
๕.๓							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							
๖. ด้านการบริหารจัดการ							
๖.๑							
๖.๒							
๖.๓							
๖.๔							
๖.๕							
๖.๖							
๖.๗							
๖.๘							
คะแนนเฉลี่ย (คะแนนรวม / จำนวนคน / จำนวนข้อ) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							
คะแนนเฉลี่ยของ ๖ ด้าน (คะแนนรวมทั้ง ๖ ด้าน) = () ผ่าน () ไม่ผ่าน							

สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

- นำคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านมาเทียบเกณฑ์ ดังนี้
๔.๐๐ - ๓.๕๑ คือ พร้อมมาก ๓.๕๐ - ๒.๕๑ คือ พร้อม ตั้งแต่ ๒.๕๐ ลงมา คือ ไม่พร้อม
- การสรุปผลการประเมิน คะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๖ ด้าน ต้องผ่านเกณฑ์ความพร้อม (๒.๕๑ - ๓.๕๐) ตามเกณฑ์
วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔ และ สพฐ. ๔๓ / ๒๕๔๖

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....รองประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
.....

ลงชื่อ.....รองประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

๒. การเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ระดับพื้นฐานถึงอุดมศึกษา เช่น การเพิ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ การให้สถาบันวิจัยมีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรระดับปริญญาโทและเอก เป็นต้น จะผลักดันให้ประชาชนมีความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียิ่งขึ้น ทำให้เกิดแนวคิดที่จะมีการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ขั้นใหม่ ที่มีลักษณะแบบเดียวกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ เพื่อเพิ่มจำนวนตัวบ่อนที่มีคุณภาพสูง เยี่ยมเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาจนถึงปริญญาเอก เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล และให้กระจายอยู่ทุกภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ แล้วเห็นว่าการดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ขั้นใหม่ตามแนวคิดข้างต้น เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์แต่จะต้องใช้วงเงินงบประมาณสำหรับดำเนินการ ทุนการศึกษา และงบลงทุน เพื่อให้มีโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ๕ แห่ง ใน ๕ ภูมิภาค เป็นวงเงินสูงถึง ๓,๖๒๔๓.๓ ล้านบาท โดยได้ผลผลิตนักเรียนเพิ่มขึ้นในแต่ละระดับชั้น ปีละ ๒๔๐ คน ต่อแห่ง เฉลี่ยนักเรียนหนึ่งคนต้องใช้วงเงิน ๖๒๙,๒๑๘.๗๕ บาท แต่เมื่อพิจารณาภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันซึ่งจำเป็นจะต้องนำวงเงินงบประมาณที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงเห็นว่าสามารถดำเนินการได้อีก แนวทางหนึ่ง ซึ่งจะใช้งบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยจัดห้องเรียนพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถด้านนี้ โดยให้เปิดห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่นิยมเชื่อถือของประชาชน ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค สามารถให้บริการการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

วัตถุประสงค์

เพื่อเร่งรัดพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ให้เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้น เป็นการเพิ่มปริมาณ นักวิทยาศาสตร์ภายในประเทศให้มากขึ้น สามารถเพิ่มขีดความสามารถของ ประเทศไทยในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้

นิยาม

ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม หมายถึง ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ที่มีการคัดเลือกนักเรียนและการจัดหลักสูตรพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน ที่มี ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยความร่วมมือกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน / องค์กรที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากเป็นห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม ทั้งด้านอุปกรณ์ สถานที่ ครู และนักเรียน พร้อมทั้งเป็นโรงเรียนที่มีกิจกรรมเสริมที่เป็น ส่วนหนึ่งที่อยู่ในแนวทางการพัฒนาศักยภาพนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยสอบถามความเห็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา หากประสงค์ จะเปลี่ยนแปลงก็สามารถดำเนินการได้

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดหลักสูตรพิเศษที่มุ่งพัฒนาศักยภาพนักเรียน ทั้งทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์และกระบวนการวิจัย เพื่อเป็นนักประดิษฐ์ คิดค้น ด้านวิทยาศาสตร์ต่อไปในอนาคต โดยมีโรงเรียนในระดับจังหวัดและอำเภอ ๒๑๙ แห่ง

- สามารถเลือกใช้หลักสูตร พสวท. ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) หรือประยุกต์ใช้หลักสูตรของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ตามความพร้อมและความต้องการของโรงเรียน ทั้ง ๒ หลักสูตรข้างต้น จะเน้นกระบวนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นมากกว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนักเรียนห้องเรียนอื่น ๆ

การกำกับ ติดตาม และประเมินโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะติดตามและประเมินผลการเปิดห้องเรียนพิเศษของสถานศึกษา

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการออกไปติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของการเปิดห้องเรียนพิเศษด้วย

สำนักที่รับผิดชอบ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๒ - ๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๔

๓. การเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

สังคมภูมิภาคอาเซียนมีความแตกต่างในด้านภาษา วัฒนธรรม สังคม การเมือง การปกครอง สภาพภูมิอากาศ ระบบการศึกษารวมทั้งประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ การจัดการศึกษา เป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจ ความสามัคคี กลมเกลียว อันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาคมอาเซียนเข้มแข็ง

ประเทศไทยตั้งอยู่ในศูนย์กลางของภูมิภาคส่งผลให้การติดต่อสื่อสาร การเดินทาง การค้าขาย รวมทั้งการศึกษามีเพิ่มมากขึ้นตามกระแสการพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีมาตรฐานระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น จะทำให้นักเรียนไทยที่เดินทางไปศึกษาในต่างประเทศมีจำนวนลดลง อีกทั้งยังเป็นการสร้างการยอมรับให้นักเรียนในภูมิภาคอาเซียนและประเทศอื่น ๆ ให้เข้ามาศึกษาในประเทศเพิ่มขึ้นอันส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Education Hub) อย่างเต็มภาคภูมิ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงคัดเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ มีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่จำนวนมาก โดยให้จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานสากลระดับนานาชาติได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาให้มีมาตรฐานระดับนานาชาติ และสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทแต่ละพื้นที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนต่างชาติที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาพิเศษในประเทศไทย และประกาศรายชื่อเป็น โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษในโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นโรงเรียนนำร่อง จำนวน ๑๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนปทุมเทพพิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตุล จังหวัดสตุล โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย โรงเรียนประสาธพิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา และโรงเรียนสรรพวิทยา จังหวัดตาก

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับนานาชาติ
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกรวมทั้งการรองรับนักเรียนต่างชาติ

นิยาม

ห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) หมายถึง ห้องเรียนในโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ที่มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนานักเรียนไทยให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและเตรียมการรองรับนักเรียนต่างชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งนักเรียนที่ติดตามผู้ปกครองมาทำงานในประเทศไทย

แนวทางการบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

การบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้นั้น สถานศึกษาควรมีแนวทางในการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาและวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ ดังต่อไปนี้

๑. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตามโครงการพัฒนา ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

สถานศึกษาต้องกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ การบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตามแนวคิด School Within School

๒. หลักสูตรและโปรแกรมที่เปิดสอน

โปรแกรมสำหรับห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) มี ๓ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ โปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP)
รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกันระหว่าง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรต่างประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพ ตามมาตรฐานของต่างประเทศ

รูปแบบที่ ๒ โปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program : MP)
ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และสอนเป็นภาษา ต่างประเทศที่ ๒ ที่สูงกว่าโปรแกรมปกติ อย่างน้อย ๒ ภาษา

รูปแบบที่ ๓ โปรแกรมวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์สองภาษา (Science - Maths Bilingual Program : SMBP) ใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้น วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ เสริมความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ ด้านอาเซียนศึกษา IT และจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ

๓. คุณสมบัติผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษตามโครงการ พัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ควรเป็นผู้มี วิทยุทัศน์ในการจัดการศึกษาแบบนานาชาติ มีภาวะผู้นำด้านการบริหารและวิชาการ สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งบริหารโครงการแบบมีส่วนร่วม

๔. คุณสมบัติครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ครูไทย

๑) จบปริญญาตรีขึ้นไปจากต่างประเทศหรือโปรแกรมนานาชาติจากมหาวิทยาลัยในประเทศและต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์ด้านการสอนมาไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรืออยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารโครงการ

๒) มีผลการสอบภาษาอังกฤษ ที่สามารถเทียบเคียงกับกรอบ CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) โดยมีผลคะแนน TOEFL ๕๕๐ หรือ TOEIC ๖๐๕ ขึ้นไป หรือด้วยแบบทดสอบมาตรฐานจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ

๓) มีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นสากล มีหลักฐานการศึกษาพร้อมทั้งมีใบประกอบวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

๔) มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความเป็นสากลและเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม

๔.๒ ครูชาวต่างประเทศ

๑) มีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สามารถใช้ภาษาที่เปิดสอนได้ถูกต้องตามหลักภาษา และในกรณีที่เป็นครูชาวต่างประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่ง หรือภาษาที่สอง ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการสอนได้เป็นอย่างดี

๒) ต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อยและมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์ด้านการสอนมาไม่น้อยกว่า ๕ ปีหรืออยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารโครงการ

๓) มีความรู้ความเข้าใจและมีจิตวิทยาสำหรับเด็กหรือจิตวิทยาวัยรุ่น และวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต

๔) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ๕ ประเทศ (สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย) ต้องมีผลการทดสอบภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR โดยมีผลคะแนนผ่านระดับ B๒ หรือ TOEFL ๕๕๐ หรือ TOEIC ๖๐๕ ขึ้นไป เป็นต้น

๔.๓ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

หัวหน้าโครงการหรือผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการ

๑) มีวุฒิทางด้านการศึกษา หรือการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้แบบสองภาษาหรือนานาชาติ

๒) มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และ / หรือ ภาษาอื่น ๆ ตามบริบทของสถานศึกษาเป็นอย่างดี รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับสถานศึกษาในต่างประเทศ

๓) สามารถให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินงานตามโครงการ Education Hub พัฒนาศักยภาพโรงเรียนให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ และพร้อมในการรองรับนักเรียนต่างชาติ

๔) มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตบริการ และสามารถให้คำปรึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ครูในโรงเรียนรวมทั้งครูชาวต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

บุคลากรอื่น ๆ

๑) มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ICT

๒) มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครอง นักเรียน ครูในโรงเรียนรวมทั้งครูชาวต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

๕. คุณสมบัติผู้เรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- ๑) สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่าในประเทศหรือต่างประเทศ หรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่าในประเทศหรือต่างประเทศ
- ๒) มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- ๓) มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง
- ๔) ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายขณะที่ศึกษา
- ๕) มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมตามที่โรงเรียนกำหนด
- ๖) รับทั้งนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

- ๑) สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่าในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่าในประเทศหรือต่างประเทศ
- ๒) มีความประพฤติเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- ๓) มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง
- ๔) ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายขณะที่ศึกษา
- ๕) มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมตามที่โรงเรียนกำหนด
- ๖) รับทั้งนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ

๖. จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน

ห้องละ ๒๕ คน

๗. การดูแลนักเรียน

- ๑) มีการแนะแนวการศึกษาต่อและทักษะชีวิต เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งประเมินตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒) มีระบบรักษาความปลอดภัย สามารถสร้างความเชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้

๘. การเก็บค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนไทยที่ร่วมในโครงการ

๑) ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP)

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

๒) ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program : MP)

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๔๐,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

๓) ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (Science - Maths Bilingual Program : SMBP)

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๓๕,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๔๐,๐๐๐ บาท /

ภาคเรียน

๔) สำหรับนักเรียนต่างชาติให้เก็บค่าใช้จ่ายในอัตราสูงกว่านักเรียนไทยตามที่สถานศึกษากำหนด

การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ

๑. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑) สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วม และพัฒนาทักษะการคิด เช่น Project - based Learning, Task - based Learning หรือกระบวนการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างชิ้นงานที่เป็นนวัตกรรม (Innovative productivity) สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๒) จัดการเรียนรู้ ในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นนานาชาติ และมีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณีที่หลากหลาย

๓) บูรณาการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม ในการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามที่กำหนด

๔) สร้างความมั่นใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่หลากหลายในการสื่อสาร มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

๒. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑) สถานศึกษาจัดให้มีสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา สาระการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรและจัดบริการให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์อย่างพอเพียงและเต็มศักยภาพ

๒) สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จากแหล่งเรียนรู้ภายในประเทศและต่างประเทศที่สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเป็นสากล

๓. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอาคารประกอบ

๑) ห้องเรียนควรตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะดวก ปลอดภัย สะอาด แสงสว่างเพียงพอและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วนทันสมัย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒) ห้องอัจฉริยภาพ (Resource Center) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และ / หรือ เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของผู้เรียน เช่น มี Internet Access, VDO Conference, Skype เป็นต้น และสามารถใช้เป็นห้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับห้องเรียนของโรงเรียนคู่พัฒนาในประเทศได้ รวมทั้งมุม Edutainment

๓) ห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องปฏิบัติการอื่น ๆ ที่มีความปลอดภัยตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล

๔) อาคารประกอบต่าง ๆ เช่น โรงอาหาร อาคารเอนกประสงค์ สนามกีฬา ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องประชุม ห้องพยาบาล และห้องมั่นคง (Security Room)

๔. การวัดและประเมินผลผู้เรียน

๑) การวัดและประเมินผลตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

๒) การวัดและประเมินผลความรู้ภาคภาษาอังกฤษ CEFR โดยผู้สำเร็จ
การศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) ต้องได้ระดับความสามารถที่ไม่ต่ำกว่า
ระดับ B๑ และผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) ต้องได้ระดับ
ความสามารถที่ไม่ต่ำกว่าระดับ B๒

๓) การวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (SMART : S = Skills, M =
Morality, A = Attitude, R = Responsibility, T = Technology)

๔) ในกรณีที่โรงเรียนเลือกใช้หลักสูตรต่างประเทศ ให้ดำเนินการ
ประเมินผลตามหลักสูตรที่เลือกใช้ เช่น IGCSE, A - Level, SAT เป็นต้น

๕) สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรม
จริยธรรมและด้านคุณลักษณะสำคัญที่กำหนดให้เกิดกับผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของ
การเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุง แก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้าน
เต็มตามศักยภาพ และจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

๕. เกณฑ์การจบหลักสูตร

๕.๑ การจบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕.๒ การจบตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่างประเทศที่ได้รับ
การรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

๖.๑ ระดับสถานศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงาน ห้องเรียนพิเศษ จำนวน ๕ - ๗ คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีหัวหน้าโครงการ Education Hub เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒) รายงานผลการดำเนินงานของโครงการ Education Hub ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด ทุกสิ้นปีการศึกษา

๖.๒ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงาน ห้องเรียนพิเศษ จำนวนอย่างน้อย ๓ - ๕ คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์ในด้านการศึกษานานาชาติ และศึกษานิตเทศก์ผู้รับผิดชอบห้องเรียนพิเศษ โครงการ Education Hub เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒) รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เปิดห้องเรียนพิเศษต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกสิ้นปีการศึกษา

๖.๓ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) กำกับ ติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค ทั้งในด้านความพร้อมของสถานศึกษา การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียน

๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อพัฒนา การดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่ายการพัฒนา คุณภาพของครูผู้สอนและวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๗. การยกเลิกการดำเนินงานห้องเรียนพิเศษ

สถานศึกษาที่ได้ดำเนินการห้องเรียนพิเศษแล้ว หากมีความประสงค์จะยกเลิกการดำเนินการ ต้องแจ้งผู้ปกครองและนักเรียนให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา และขออนุมัติในการยกเลิกจากหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ ทั้งนี้ ต้องถึงขั้นปีสุดท้ายของระดับการศึกษาของผู้เรียน

๘. การเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีโครงการพิเศษที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาเปิดห้องเรียนพิเศษ เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของประชาชน โดยจะคัดเลือกสถานศึกษาที่มีความพร้อมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการให้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการนั้น ๆ ด้วย

บทที่ ๕

การเก็บค่าใช้จ่ายและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

- ปัจจุบันโรงเรียนให้ความสำคัญและสนใจดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษสำหรับนักเรียน
- ที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษมากขึ้น ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน
- ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น แต่การเปิดห้องเรียนพิเศษจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร
- ในการจัดการศึกษาเพิ่มเติมจากงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากโครงการสนับสนุน
- ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กระทรวง
- ศึกษาธิการจัดให้จึงต้องมีการเก็บเงินบำรุงการศึกษา และการระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองเพิ่มขึ้น
- สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรา ๙
- (๕) ที่กำหนดให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และ (๖) การมี
- ส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร
- เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง
- มีการวางแผนทางการเงินเก็บค่าใช้จ่ายและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส
- และตรวจสอบได้ในแต่ละปีการศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดแนวทางการเก็บเงินบำรุงการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของห้องเรียนพิเศษให้เกิดความโปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม และตรวจสอบได้

นิยาม

เงินบำรุงการศึกษา หมายถึง เงินที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษตามอัตราที่กำหนด

การระดมทรัพยากร หมายถึง การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ปกครองและชุมชนเพื่อนำมาใช้สนับสนุนและพัฒนากิจการการเรียนการสอนในห้องเรียนพิเศษโดยเป็นไปตามความสมัครใจ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

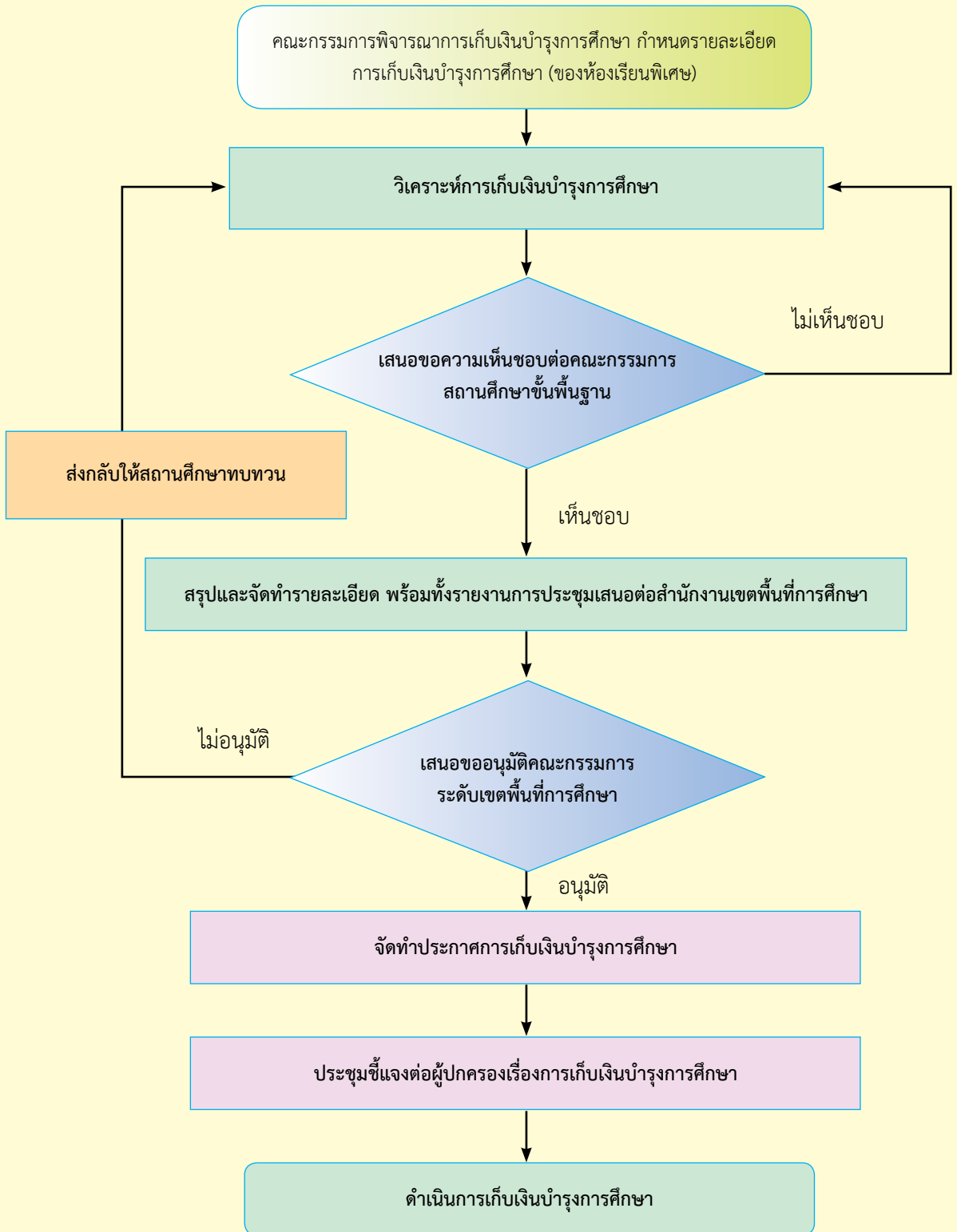
คณะกรรมการพิจารณาการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ระดับสถานศึกษา หมายถึง องค์คณะบุคคล จำนวน ๕-๗ คน ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าโครงการห้องเรียนพิเศษ ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิของโรงเรียนที่เปิดสอนห้องเรียนพิเศษ

คณะกรรมการพิจารณาการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง องค์คณะบุคคล จำนวน ๙ - ๑๒ คน ที่ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนห้องเรียนพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา นิติกรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนสมาคมการศึกษาเอกชน

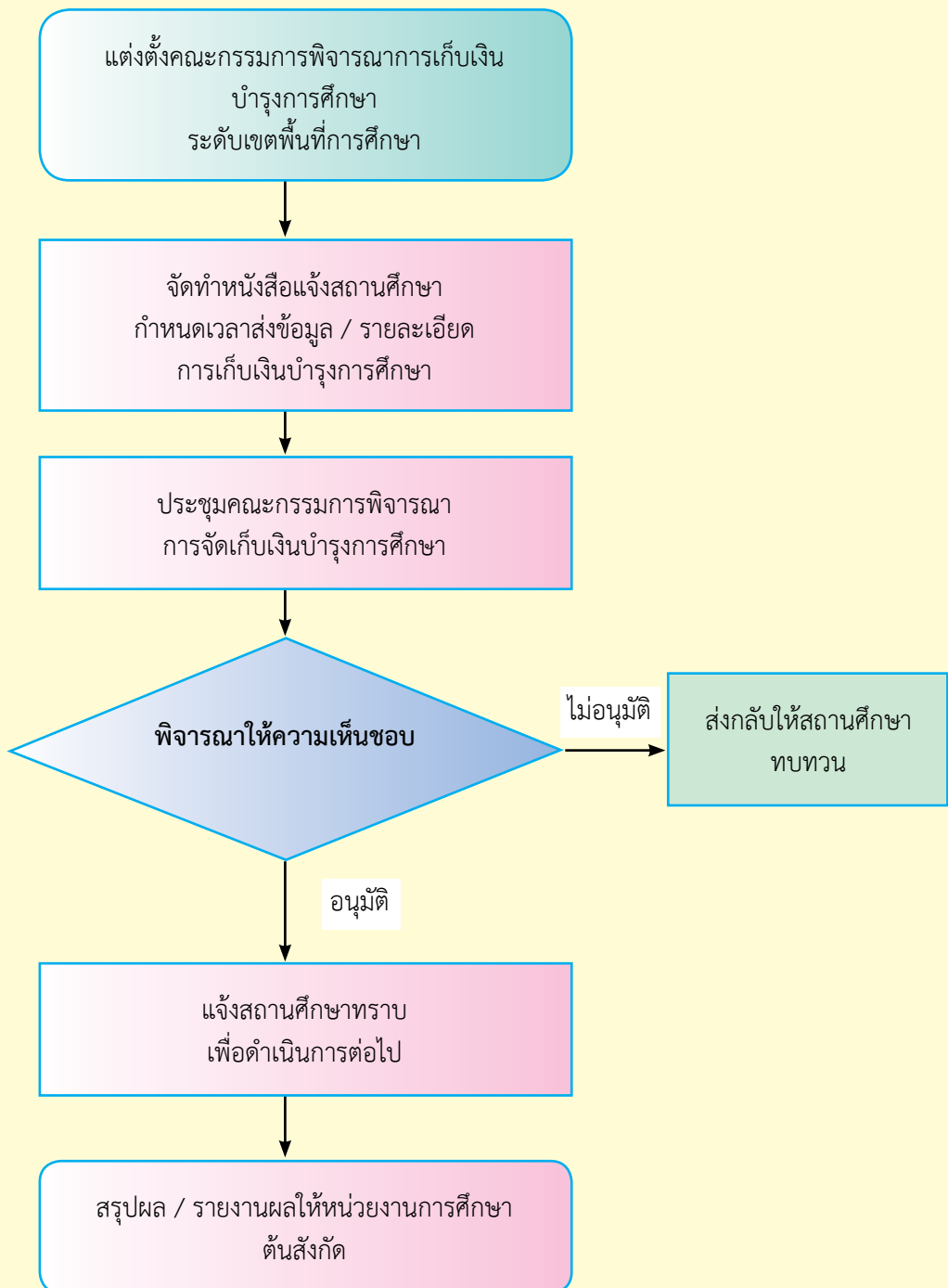
ขั้นตอนการดำเนินการเก็บเงินบำรุงการศึกษา (ของห้องเรียนพิเศษ)

ระดับสถานศึกษา

ขั้นตอนการเก็บเงินบำรุงการศึกษา (ของห้องเรียนพิเศษ)

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการ (การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ)

ระดับสถานศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเก็บเงินบำรุงการศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลในเรื่องค่าใช้จ่าย วางแผนการเก็บค่าใช้จ่าย และสรุปข้อมูลค่าใช้จ่าย
๒. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ข้อเสนอแนะการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ
๓. เสนอการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษต่อคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติดำเนินการ
๔. ประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ ตามที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่
๕. ประกาศเรื่องการรับสมัคร ห้องเรียนพิเศษ และการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ ตามที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ
๒. จัดประชุมพิจารณาข้อเสนอการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษและพิจารณาอนุมัติ
๓. ประกาศเรื่องการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษของแต่ละภาคเรียนตามที่โรงเรียนเสนอพิจารณา
๔. แจ้งประกาศเรื่องการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ
๕. รายงานเรื่องการพิจารณาเก็บเงินบำรุงการศึกษาของห้องเรียนพิเศษต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเก็บค่าใช้จ่ายและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	รายการ	อัตราการเก็บ / คน / ภาคเรียน
๑	ห้องเรียนพิเศษตามโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program : EP) - ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท
๒	ห้องเรียนพิเศษตามโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program : MEP) - ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ไม่เกิน ๑๗,๕๐๐ บาท ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๓	ห้องเรียนพิเศษตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย)	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๔	ห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง การศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ๑. ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP) - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒. ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program : MP) - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๓. ห้องเรียนพิเศษโปรแกรมวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (Science - Math Bilingual Program) : SMBP - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับนักเรียนสัญชาติไทย ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับนักเรียนสัญชาติไทย * ส่วนการเก็บค่าใช้จ่ายของ นักเรียนต่างชาติ ให้เก็บ ในอัตราสูงกว่านักเรียนไทย ตามที่สถานศึกษากำหนด ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ที่	รายการ	อัตราการเก็บ / คน / ภาคเรียน
๑	<p>ห้องเรียนพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ (ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ กีฬา ศิลปะ ดนตรี วิชาชีพ และอื่น ๆ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 	<p>เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น</p> <p>ไม่เกิน ๘,๕๐๐ บาท</p> <p>ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท</p>

บทที่ ๖

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการนำเสนอแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้างต้น สามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังต่อไปนี้

สรุป

การเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การเปิดห้องเรียนพิเศษลักษณะนี้ สถานศึกษาสามารถเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจัดส่งรายละเอียด พร้อมหลักฐานประกอบไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต่อจากนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินออกไปประเมินความพร้อมของสถานศึกษา และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาการเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบให้สถานศึกษาเปิดห้องเรียนพิเศษได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะออกประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เปิดห้องเรียนพิเศษ สถานศึกษาก็สามารถดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษได้

๒. การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเปิดห้องเรียนพิเศษลักษณะนี้ สถานศึกษาสามารถเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจัดส่งรายละเอียด พร้อมหลักฐานประกอบไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต่อจากนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินออกไปประเมินความพร้อมเบื้องต้นของสถานศึกษา และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบแล้วให้จัดส่งรายละเอียดพร้อมหลักฐานประกอบไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินออกไปประเมินความพร้อม และนำเสนอผลการประเมินเพื่อขออนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแล้วแต่กรณี เมื่อได้รับการอนุมัติ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบเพื่อแจ้งให้สถานศึกษาทราบและดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษได้ นอกจากนี้ ห้องเรียนพิเศษบางโครงการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเข้าโครงการ และแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบเพื่อแจ้งให้สถานศึกษาทราบและดำเนินการเปิดห้องเรียนพิเศษได้

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. การประเมินความพร้อมเพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความเป็นธรรม โอกาส ความเสมอภาค ระหว่างห้องเรียนปกติทั่วไป กับห้องเรียนพิเศษ
๒. การตัดสินใจต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
๓. มีการนำเสนอข้อมูลประกอบ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาการเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อเท็จจริง
๔. ควบคุมดูแลการระดมทรัพยากรของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับคุณภาพในการจัดทรัพยากรการศึกษาของห้องเรียนพิเศษ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมก่อนที่จะขอเปิดห้องเรียนพิเศษ
๒. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพในห้องเรียนพิเศษ และตระหนักถึงโอกาสความเสมอภาคระหว่างห้องเรียนปกติทั่วไปกับห้องเรียนพิเศษ
๓. ควบคุมจำนวนนักเรียนต่อห้องให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
๔. การเก็บค่าใช้จ่ายหรือการระดมทรัพยากรต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และให้โอกาสเด็กที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้เข้าเรียนด้วย โดยจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนเหล่านี้
๕. พึงตระหนักว่าการเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปเพื่อมุ่งเน้นคุณภาพเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

- เกวลิน ไชยสวัสดิ์. (๒๕๕๗). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
ห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME)
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทิตินา แคมมณี. (๒๕๔๕). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. (๒๕๔๖, มกราคม - มิถุนายน). “พหุปัญญา (Multiple Intelligence)”.
ศึกษาศาสตร์สาร. ๓๐(๑): หน้า ๑๐๙ - ๑๑๙.
- พรชัย อินทร์ฉาย. (๒๕๔๙). รูปแบบการบริหารงานการพัฒนาและส่งเสริม/ผู้มีความสามารถ
พิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสัน ปันผล. (๒๕๕๑). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ทางวิทยาศาสตร์: การประยุกต์ใช้ระเบียบวิจัยแบบผสมวิธี. วิทยานิพนธ์
กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (๒๕๔๓). กระบวนการทัศน์ใหม่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล.
กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์พรินติ้ง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (๒๕๕๐). “เด็กที่มีความสามารถพิเศษ”. สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. หน้า ๑๗๑ - ๑๗๖.
- สุรศักดิ์ สว่างแสง. (๒๕๕๒). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการ
การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๕). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๕). รายงานสรุปสภาพปัจจุบันและ
ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ
ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๗). **ห้องเรียนพิเศษโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๘). **แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๕๙). **นายกรัฐมนตรีพบเพื่อนครู “คืนความสุขให้ครู คืนครูให้นักเรียน”**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๕). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙**. [ออนไลน์], http://www.tu.ac.th/org/ofrector/planning/m๑_m๑/m๑_m๑๐๑/๐๕_plan.pdf. (๒๕๕๕, ๑ มิถุนายน).
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๘). **นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๙). (ร่าง) **กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔**. [ออนไลน์], http://www.onec.go.th/onec_backoffice/uploaded/Outstand/๒๐๑๖ - EdPlan๖๐ - ๗๔.pdf. (๒๕๕๙, ๑ มิถุนายน).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (๒๕๕๖). **“สรุปผลการประเมินการดำเนินงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์” เอกสารประกอบการประชุมผู้แทนเครือข่ายโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อดิศักดิ์ มุ่งชู. (๒๕๕๕). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อ้อมธจิต แป้นศรี. (๒๕๕๑). **การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาทิตย์ อัจหาญ. (๒๕๕๘). **การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Ausubel, D.P. (๑๙๖๓). **The Psychology of Meaningful verbal learning**. New York: Grunner & Stratton.

Conell, Dianal J. (๒๐๐๕). **Brain Based Strategies to Research Every Learner**. New York: Scholastic Inc.

Ec, Jessic, Agnes Chang and Oon - Seng Tan. (๒๐๐๔). **Thinking about Thinking What Educators Need to Know**. Singapore: McGraw Hill.

Gardner, Howard. (๑๙๙๙). **Intelligence Reframed Multiple Intelligence for the ๒๑st Century**. New York: Member of the Peruses Book Group.

House, Geggy. (๑๙๙๑). **A. Providing Opportunities for the Mathematically Gifted**, K - ๑๒, National Council of Teachers of Mathematics.

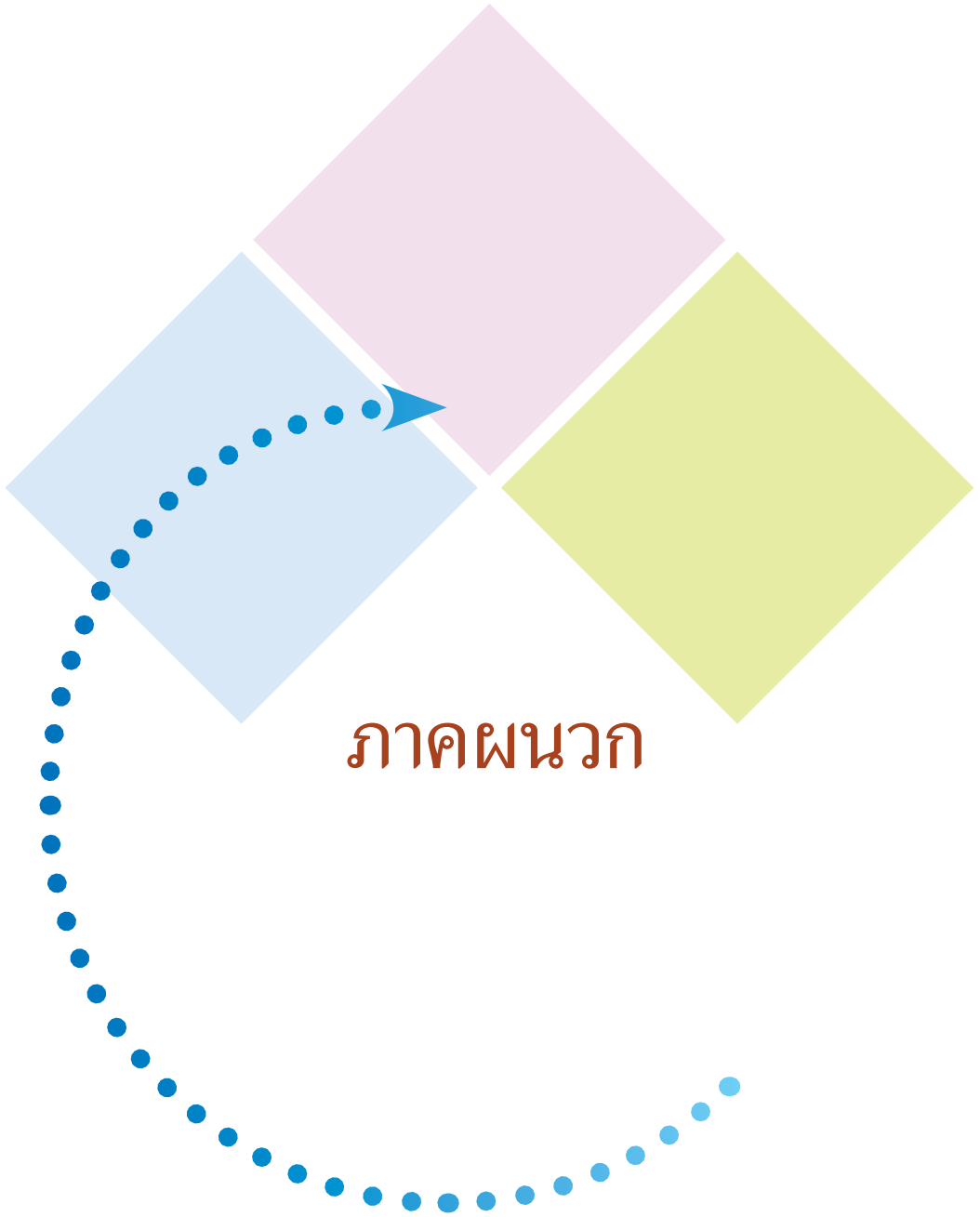
Maslow, A.H. (๑๙๖๒). **Toward a Psychology of being**. New York: D. VanNostrand.

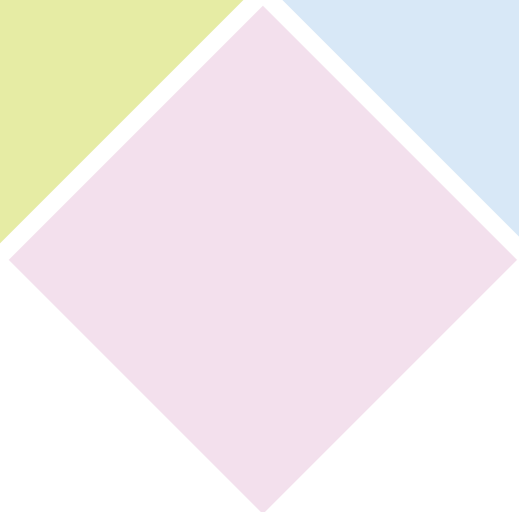
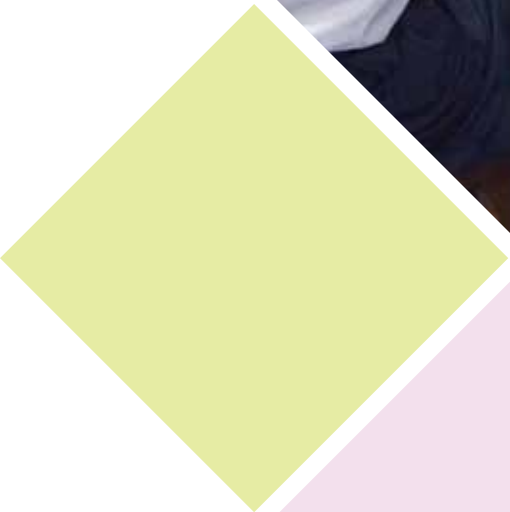
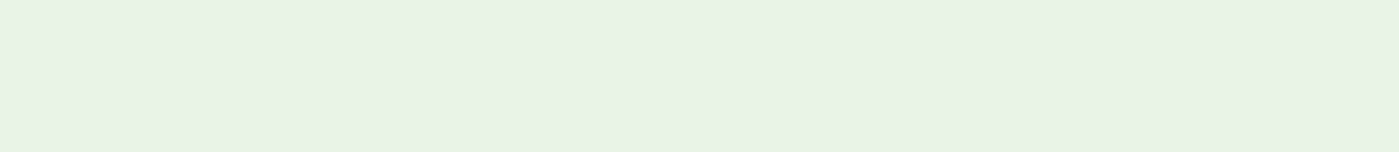
Rogers, R.S. (๑๙๖๙). **Freedom to learn**. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company.

Thorndike, E.L. and C.L. Barnhart. (๑๙๖๕). **Thorndike Barnhart Junior Dictionary**. New York: Doubledary and Company.

ระเบียบ หนังสือราชการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว๒๗๔๒ เรื่อง การใช้จ่ายเงินและการมอบอำนาจเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว๒๙๖๘ เรื่อง การรับเงินและทรัพย์สินเพื่อการจัดการศึกษา ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑
๔. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/พิเศษ ๒๒ เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาและการระดมทรัพยากร ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๕. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๕๑๑ เรื่อง เงินรายได้สถานศึกษา ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
๖. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๕/๓๓๑๑ เรื่อง การใช้นอกงบประมาณในการจ้างครูชาวต่างชาติ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๗. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
๘. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
๙. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนฟรี ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
๑๐. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
๑๑. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

**ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙**

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินรายได้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๕๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“เงินรายได้สถานศึกษา” หมายความว่า บรรดารายได้ ผลประโยชน์ที่เกิดจากราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษาและเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้งบประมาณ เงินที่มีผู้มอบให้ และเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษาได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ แต่ไม่รวมถึงเงินงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การรับเงินและการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๕ สถานศึกษาต้องออกใบเสร็จรับเงินตามแบบที่ราชการกำหนดให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินได้ ให้ใช้หลักฐานการรับเงินตามแบบที่ทางราชการกำหนด และต้องควบคุมใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับเงินไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๖ ให้สถานศึกษาเก็บรักษาเงินสดไว้เพื่อสำรองใช้จ่ายได้ภายในวงเงินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง นอกนั้นให้นำฝากกระทรวงการคลังหรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี หรือนำฝากธนาคารพาณิชย์ตามวงเงินที่กระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ

หมวดที่ ๒ การก่อกู้ผูกพันและการใช้จ่ายเงิน

ข้อ ๗ เงินรายได้สถานศึกษาแห่งใดให้นำไปใช้จ่ายหรือก่อกู้ผูกพันได้แต่เฉพาะเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้น ยกเว้นเงินรายได้สถานศึกษา ในส่วนที่มีผู้มอบให้สถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ชัดเจนให้นำไปจ่ายหรือก่อกู้ผูกพันได้เฉพาะในกิจการที่ผู้มอบวัตถุประสงค์ประสงค์ในการใช้ไว้เท่านั้น

ห้ามมิให้นำรายได้สถานศึกษาไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาแห่งอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๘ ให้สถานศึกษานำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ ๙ อำนาจการอนุมัติการจ่ายเงินและการก่อกู้ผูกพันเงินรายได้สถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด

หมวดที่ ๓ การเงิน การพัสดุ การบัญชี

ข้อ ๑๐ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุ การบัญชี และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๑ ให้เงินรายได้สถานศึกษาที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นเงินรายได้สถานศึกษาตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(นางพรนิภา ลิ้มปยอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๗๔๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง การใช้จ่ายเงินและการมอบอำนาจเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นหน่วยเบิก ๑๖๐ โรง
อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/๒๑๘๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๕๐๕/๒๕๕๑
สั่ง ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งประกาศหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลพร้อมทั้งการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการแทน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาแล้ว เพื่อให้การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา มีความคล่องตัว เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา จึงยกเลิกประกาศหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินและคำสั่งมอบอำนาจตามหนังสือที่อ้างถึง โดยให้ใช้ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และคำสั่งมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย แทน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สถานศึกษาทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ขอบผล)

สำนักการคลังและสินทรัพย์

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๑๑๒, ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๓๒

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๑๑๒, ๐ ๒๒๘๒ ๙๖๕๗

**ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑**

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการ
ใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้เกิดความสะดวก คล่องตัว
ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จึงยกเลิกประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙
และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วย
การบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษา
ไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
ดังนี้

๑. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาให้สถานศึกษาใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและ
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาที่ได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
และเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาในส่วนที่เป็นเงินที่มีผู้มอบให้สถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์
ชัดเจน ให้นำไปใช้จ่ายหรือก่องหนี่ผู้กพันได้เฉพาะในกิจการที่ผู้มอบระบวุวัตถุประสงค์ในการใช้ไว้เท่านั้น

๓. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา นอกเหนือจากข้อ ๒ ให้สถานศึกษาดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ ใช้จ่ายค่าจ้างชั่วคราว เพื่อจ้างครูผู้สอน และพนักงานที่ปฏิบัติงานในลักษณะอำนวยการ
ให้ดำเนินการคัดเลือกด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงกรอบอัตรากำลัง วุฒิการศึกษา อัตราค่าจ้าง และเงื่อนไข
การจ้างให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการจ้างลูกจ้างชั่วคราวด้วยเงินนอกงบประมาณตามที่สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๓.๒ ใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค) ยกเว้น
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

๓.๓ รายจ่ายงบประมาณอุดหนุน สำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนและขาดแคลน

๓.๔ รายจ่ายงบลงทุนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

- รายการค่าครุภัณฑ์ ที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- รายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินครั้งหนึ่งต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๕ รายจ่ายเพื่อสมทบรายการค่าครุภัณฑ์ หรือรายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณที่ทางราชการกำหนด

๔. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาเพื่อเป็นเงินยืม ให้สถานศึกษาดำเนินการได้ ดังต่อไปนี้

๔.๑ การยืมเงินเพื่อใช้ทดรองจ่ายในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

๔.๒ การยืมเงินเพื่อดำเนินงานจัดหารายได้ให้กับสถานศึกษา

๔.๓ การยืมเงินเพื่อทดรองจ่ายเป็นเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตร สำหรับข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างของสถานศึกษา เฉพาะในส่วนที่สามารถเบิกจากเงินงบประมาณมาชดใช้เงินรายได้สถานศึกษาได้

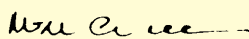
๕. ห้ามสถานศึกษาดำเนินการสั่งซื้อ สั่งจ้าง และก่อกันผู้กผัน เกินวงเงินรายได้สถานศึกษาที่มีอยู่ ณ วันที่ดำเนินการ

๖. สถานศึกษารายงานการรับ - จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาตามแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

๗. กรณีสถานศึกษาแห่งใด จำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ขอความเห็นชอบต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนดำเนินการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่ ๑๕๐๕ / ๒๕๕๑
เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษา

เพื่อให้การบริหารจัดการเงินรายได้สถานศึกษามีความคล่องตัวและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จึงเห็นสมควรยกเลิกคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๖๑/๒๕๔๙ เรื่อง การมอบอำนาจเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษา สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้คำสั่งฉบับนี้แทน

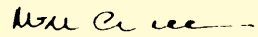
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๔๑ แห่งระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๕๑ แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินรายได้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงมอบอำนาจการอนุมัติจ่ายเงิน การอนุมัติจ่ายเงินยืม การก่อหนี้ผูกพัน การสั่งซื้อสิ่งจ้าง และการดำเนินการทั้งปวงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกกรณีด้วยเงินรายได้สถานศึกษา ให้บุคคลดังต่อไปนี้ปฏิบัติราชการ แทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ครั้งละไม่เกิน ๑๕ ล้านบาท
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งละไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท
๓. ผู้อำนวยการสำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งละไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งละไม่เกิน ๒๕ ล้านบาท
๕. ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งละไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท
๖. รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งละไม่เกิน ๔๐ ล้านบาท

นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้เป็นอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายงานการรับ - จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาประจำปีงบประมาณ.....
 โรงเรียน.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
 ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

รายการ	จำนวนเงิน
ยอดยกมาจากปีงบประมาณที่ผ่านมา	
รายรับ	
๑. ผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุ	
๒. เบี้ยปรับจากการผิดสัญญาการศึกษา	
๓. เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายสินค้าหรือจ้างทำของด้วยเงินงบประมาณ	
๔. เงินที่มีผู้มอบให้ โดย	
๔.๑ ระบุวัตถุประสงค์ชัดเจน	
๔.๒ ระบุวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน	
๕. เงินบำรุงการศึกษา	
๖. ผลประโยชน์อื่น ๆ	
๖.๑	
๖.๒	
รวมรายรับ	
รายจ่าย	
๑. งบบุคลากร รายการค่าจ้างชั่วคราว	
๒. งบดำเนินงาน	
๒.๑ ค่าตอบแทน	
๒.๒ ค่าใช้สอย	
๒.๓ ค่าวัสดุ	
๒.๔ ค่าสาธารณูปโภค	
๓. งบลงทุน	
๓.๑ ค่าครุภัณฑ์	
๓.๒ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	
๔. งบเงินอุดหนุน	
๕. อื่น ๆ	
๕.๑	
๕.๒	
รวมรายจ่าย	
ยอดยกไป	

ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๙๖๘

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การรับเงินและทรัพย์สินเพื่อการจัดการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นหน่วยเบิกทุกโรง

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/๑๔๔๘ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๑๖๙๙ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๑๘๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เงินบำรุงการศึกษาสถานศึกษา แนวปฏิบัติในเรื่องการรับบริจาคตลอดจนกำกับ เรื่องการห้ามมิให้รับเงินแป๊ะเจี๊ยะระหว่างการรับนักเรียน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบว่ายังมีความเข้าใจที่สับสนไม่ชัดเจน มีการดำเนินการไปในทางที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนด ตลอดจนมีการร้องเรียนอยู่เนือง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน จึงขอซ้อมความเหมาะสมและแนวปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้กรอบในการกำกับ ติดตาม และวินิจฉัย กรณีเกิดความร้องเรียน ดังนี้

๑. การรับบริจาค หมายถึง การที่ผู้บริจาคมีความประสงค์จะบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่โรงเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อการกุศลโดยมิหวังผลตอบแทนใดๆ โรงเรียนสามารถรับบริจาคได้ทั่วไป ยกเว้นช่วงเวลาการรับนักเรียน ต้องไม่มีการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการขอให้แสดงความจำนงหรือรับบริจาคผ่านองค์กรอื่นใด เมื่อโรงเรียนได้รับบริจาคแล้วจะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ในทันทีทุกครั้ง และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค เพื่อให้มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนผู้บริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้

๒. การรับเงินแป๊ะเจี๊ยะ หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ที่มีมอบให้ในช่วงการรับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการแลกเปลี่ยนกับโอกาสเข้าเรียน กรณีดังกล่าวนี้ ไม่ว่าจะมอบให้โรงเรียนผ่านสมาคมผู้ปกครอง และครู ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ถือเป็น การรับเงินหรือทรัพย์สินที่ผิดระเบียบของทางราชการ

๓. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินตามโครงการต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของนักเรียน ตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบแล้ว ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าบุตรหลานจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จึงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ด้วยความสมัครใจเมื่อโรงเรียนได้รับเงินหรือทรัพย์สินแล้ว จะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ทันที และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๔. การเก็บเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การรับเงินจากผู้ปกครองที่มีความประสงค์ต้องการจะให้บุตรหลานเพิ่มพูนประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ และครูผู้สอนที่ทำการสอนเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรณีพิเศษด้วยความสมัครใจ ซึ่งโรงเรียนต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดโดยเคร่งครัดและพิจารณา กำหนดค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น ตามหนังสือที่อ้างถึง สำหรับใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการสามารถนำไปเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ ตามประเภทและอัตราที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด

อนึ่ง ในการเก็บเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนจะต้องปิดประกาศรายการที่จัดเก็บพร้อมทั้งจำนวนเงิน โดยเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกันในช่วงการรับสมัครนักเรียนและก่อนช่วงเปิดเทอม พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลมิให้เกิดข้อร้องเรียน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบทั่วกัน

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักการคลังและสินทรัพย์

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๑๑๒, ๐ ๒๖๒๘ ๕๖๓๒

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๑๑๒, ๐ ๒๖๒๘ ๘๘๘๘

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖ / พิเศษ ๒๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาและการระดมทรัพยากร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกเขต

- อ้างถึง
๑. สำเนาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ ชุด
 ๒. หลักเกณฑ์เงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ ชุด
 ๓. สำเนาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ ชุด
 ๔. แนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแจ้งสถานศึกษาในสังกัดทราบและถือปฏิบัติตาม ๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) หลักเกณฑ์การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) แนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๕๖

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงยกเลิกประกาศดังกล่าวและให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑ / ๐๖๘๗ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เก็บเงินบำรุงการศึกษาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน นอกหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งเน้นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระมากกว่าปกติ การสอนด้วยบุคลากรพิเศษ การสอนด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่แตกต่างจากการเรียนการสอนปกติ หรือการสอนที่ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จัดทำให้เป็นพิเศษตาม อัตราที่เหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นไปด้วยความสมัครใจของผู้ปกครองและนักเรียน ภายใต้หลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายวรวิจน์ เอื้ออภิญญกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยปัจจุบันสถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นต้น แต่ในการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่มีความพร้อม และศักยภาพเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงต้องการจะเพิ่มพูนประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนด้วยรูปแบบวิธีการ สื่ออุปกรณ์ และบุคลากรที่ทำการสอนเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษ โดยมีค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายที่รัฐจัดสรรให้ กอปรกับการตอบข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถประกาศให้สถานศึกษาของรัฐในสังกัดเก็บค่าใช้จ่าย เพื่อจัดการศึกษานอกหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมา สถานศึกษาจำนวนมากได้จัดการศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๙ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว แต่ยังมีสถานศึกษาบางแห่งเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อจัดการศึกษาเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษ ดังนั้น เพื่อให้การขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีการมีส่วนร่วมสนับสนุนให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งเป็นการคุ้มครองผู้ปกครองมิให้เกิดผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์ให้สถานศึกษาถือปฏิบัติดังนี้

ก. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถเรียกเก็บเงินสนับสนุนจากนักเรียนหรือผู้ปกครองได้ เนื่องจากรัฐบาลได้จ่ายเงินงบประมาณเพื่ออุดหนุนให้แล้วดังนี้

๑. ค่าเล่าเรียน
๒. ค่าหนังสือเรียน
๓. ค่าอุปกรณ์การเรียน
๔. ค่าเครื่องแบบนักเรียน
๕. ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมวิชาการ ปีละ ๑ ครั้ง
๖. ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมคุณธรรม / ชุมนุมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาด ปีละ ๑ ครั้ง
๗. ค่าใช้จ่ายในการไปทัศนศึกษา ปีละ ๑ ครั้ง
๘. ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอินเทอร์เน็ตตามหลักสูตร และที่เพิ่มเติมจากหลักสูตรปีละ ๔๐ ชั่วโมง

๙. ค่าวัสดุฝึก สอน สอบ พื้นฐาน
๑๐. ค่าสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
๑๑. ค่าบริการห้องสมุดขั้นพื้นฐาน
๑๒. ค่าบริการห้องพยาบาล
๑๓. ค่าวัสดุสำนักงาน
๑๔. ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
๑๕. ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว
๑๖. ค่าอุปกรณ์กีฬา
๑๗. ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเรียนการสอน
๑๘. ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือดูแลนักเรียน
๑๙. ค่าคู่มือนักเรียน
๒๐. ค่าบัตรประจำตัวนักเรียน
๒๑. ค่าปฐมนิเทศนักเรียน
๒๒. ค่าวารสารโรงเรียน

สำหรับรายการที่ ๑๙, ๒๐, ๒๑ และ ๒๒ หากโรงเรียนได้จัดทำเป็นลักษณะพิเศษอย่างมีคุณภาพสามารถขอรับการสนับสนุนได้โดยประหยัด ตามความเหมาะสมกับเศรษฐกิจของท้องถิ่น

ข. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนนอกเหนือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้นักเรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้ สามารถขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้ตามความสมัครใจของผู้ปกครองและนักเรียน ดังนี้

ที่	รายการ	อัตราการเก็บ / คน / ภาคเรียน
๑	ห้องเรียนพิเศษ EP (English Program) <ul style="list-style-type: none"> - ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 	ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท
๒	ห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) <ul style="list-style-type: none"> - ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 	ไม่เกิน ๑๗,๕๐๐ บาท ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ที่	รายการ	อัตราการเก็บ / คน / ภาคเรียน
๓	ห้องเรียนพิเศษด้านภาษาต่างประเทศ ด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ (เช่น ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนพิเศษคณิตศาสตร์ เป็นต้น)	เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น ยกเว้นค่าใช้จ่ายห้องเรียนพิเศษด้านภาษาอังกฤษให้เก็บได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของห้องเรียน MEP

การเปิดห้องเรียนพิเศษต้องได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี

ค. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถของนักเรียนที่นอกเหนือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้ตามความสมัครใจของผู้ปกครองและนักเรียน โดยไม่รอนสิทธินักเรียนที่ด้อยโอกาส ดังนี้

ที่	รายการ	อัตราการเก็บ / คน / ภาคเรียน
๑	โครงการพัฒนาทักษะตามความถนัดของนักเรียนนอกเวลาเรียน	เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น ทุกรายการรวมกันไม่เกิน ๑,๒๕๐ บาทต่อภาคเรียน
๒	ค่าจ้างครูชาวต่างประเทศ	
๓	ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก	
๔	ค่าเรียนปรับพื้นฐานความรู้	

ง. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้กับนักเรียนนอกเหนือจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป ที่ได้รับงบประมาณจากรัฐ อาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง โดยประหยัด ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น ตามความสมัครใจของผู้ปกครองและนักเรียน ดังนี้

๑. ค่าจ้างครูที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะ
๒. ค่าสาธารณูปโภคสำหรับห้องเรียนปรับอากาศ
๓. ค่าสอนคอมพิวเตอร์ กรณีโรงเรียนจัดคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้ (๑ เครื่อง : นักเรียน ๒๐ คน)
๔. ค่าใช้จ่ายในการจัดรวมโครงการ โครงการงานและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้
๕. ค่าใช้จ่ายในการไปทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนเกินมาตรฐานที่รัฐจัดให้

จ. สถานศึกษาที่จัดให้มีการดูแลด้านสวัสดิการ และสวัสดิภาพนักเรียน อาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงโดยประหยัด ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น ตามความสมัครใจของผู้ปกครองและนักเรียน ดังนี้

๑. ค่าประกันชีวิตนักเรียน / ค่าประกันอุบัติเหตุนักเรียน
๒. ค่าจ้างบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา
๓. ค่าตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการให้บริการสาธารณสุขของรัฐ
๔. ค่าอาหารนักเรียน
๕. ค่าหอพัก
๖. ค่าซักรีด

สำหรับสถานศึกษาที่จัดให้นักเรียนอยู่ประจำ สามารถขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ตามข้อ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, และ ๖ ได้เท่าที่จ่ายจริงโดยประหยัด ตามความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

ฉ. สถานศึกษาต้องพิจารณาให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสให้ได้เรียน โดยไม่รอนสิทธิที่จะได้รับ ดังนี้

๑. การเรียนกับครูชาวต่างประเทศ หากสถานศึกษามีการจัดให้นักเรียนทุกคน ควรจัดให้นักเรียนด้อยโอกาสได้เรียนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง
๒. การเรียนการสอนโดยครูที่สถานศึกษาจ้างหรือโดยวิทยากรภายนอก
๓. ค่าสาธารณูปโภคสำหรับห้องเรียนปรับโอกาส
๔. ค่าตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการให้บริการสาธารณสุขของรัฐ
๕. ค่าเรียนปรับพื้นฐานความรู้
๖. ค่าอาหารนักเรียน
๗. การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ / คุณธรรม / ชุมนุมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาดและการไปทัศนศึกษา
๘. การเรียน การฝึกใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้บริการอินเทอร์เน็ต ปีละ ๔๐ ชั่วโมง

อนึ่ง การเก็บเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อ ข, ค, ง, จ และ ฉ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับอนุมัติจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนได้ โดยให้มีการประกาศประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนทราบล่วงหน้า

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดมทรัพยากรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นไปด้วยความสมัครใจภายใต้หลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วย ปัจจุบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนประกอบกับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ เปิดโอกาสให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การระดมทรัพยากรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดหลักเกณฑ์ให้สถานศึกษาถือปฏิบัติดังนี้

๑. สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรได้ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ตลอดปี
๒. การระดมทรัพยากรต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ตามความเหมาะสม และความจำเป็น
๓. สถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการระดมทรัพยากรของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร จากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
๔. สถานศึกษาต้องเสนอแผนและโครงการในการระดมทรัพยากรเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. การใช้จ่ายทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นที่ได้รับจากการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. สถานศึกษาต้องรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการระดมทรัพยากรต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ศธ. ๐๔๐๐๒ / ว ๒๕๑๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง เงินรายได้สถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นหน่วยเบิก
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษที่เป็นหน่วยเบิก

ด้วยมีหลายหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่อง
ของเงินที่ได้รับมาจากการขายแบบรูปรายการ ของการจ้างก่อสร้าง / ซ่อมแซม ว่าเงินดังกล่าวสามารถนำเข้าเป็น
รายได้สถานศึกษา หรือต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้วเพื่อให้เกิดความชัดเจนและลดปัญหา
ความสับสนในการปฏิบัติงาน จึงขอแจ้งให้ทราบดังนี้

๑. เงินที่ได้รับจากการขายแบบรูปรายการที่จัดทำขึ้นโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน หรือได้รับจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานถือว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๒. เงินที่ได้รับจากการขายแบบรูปรายการที่จัดทำขึ้นโดยใช้เงินรายได้สถานศึกษา ถือเป็นรายได้
ของสถานศึกษาที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้เงินแผ่นดิน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ขอบผล)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักการคลังและสินทรัพย์

โทร. ๐๒ ๒๘๘ ๕๖๓๒

โทรสาร ๐๒ ๖๒๘ ๘๘๘๘

ความเป็นมา

โครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (ENGLISH PROGRAM)

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันสังคมโลกได้ก้าวสู่ศตวรรษที่ ๒๑ เป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ซึ่งคนในสังคมจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลา การปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเตรียมให้คนในชาติมีความสามารถในการปรับตัว ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และมีความสามารถในการแข่งขัน ภาษาจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งในสังคมของการเรียนรู้ที่จะใช้สื่อกลางของการค้นคว้า ศึกษาหาความรู้ ทั้งเป็นสื่อกลางของการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน รวมถึงเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อสังคมปัจจุบันและอนาคตเป็นอันมาก การที่นักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง กรมสามัญศึกษาได้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง จึงได้จัดโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ (ENGLISH PROGRAM) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการขึ้นในโรงเรียนมัศึกษานอกจากจะสนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมแล้ว ยังเป็นการเติมเต็มให้กับนักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพด้านความรู้ความสามารถ และทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล
๒. เพื่อสนับสนุนให้ครู อาจารย์ และบุคลากรของโรงเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
๓. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
๔. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในโครงการ

เป้าหมาย

๑. ผู้เรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกับการสื่อสาร ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้รู้วิธีคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหาได้ มีจิตสำนึกต่อตนเอง ชุมชน สังคม และโลกมากขึ้น โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง
๓. โรงเรียนที่ดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษจะเป็นต้นแบบในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนอื่นได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีความประสงค์จะจัดโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ (ENGLISH PROGRAM) ได้ศึกษาและประเมินความพร้อมของโรงเรียนตามหลักเกณฑ์ของโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษของกรมสามัญศึกษา

๒. โรงเรียนจัดทำโครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ (ENGLISH PROGRAM) ตามรายละเอียดที่กรมสามัญศึกษากำหนด

๓. โรงเรียนเสนอโครงการผ่านตามลำดับขั้นกรมสามัญศึกษา ภายในวันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปีก่อนปีการศึกษาที่จะเริ่มดำเนินการเรียนการสอนเพื่อขออนุมัติ

๓.๑ โรงเรียนจะต้องได้รับการอนุมัติโครงการก่อนจึงจะจัดการเรียนการสอนตามโครงการได้

๓.๒ โรงเรียนเสนอโครงการให้พิจารณาหลังจากวันที่กำหนดไว้ในข้อ ๒

๓.๓ หากโรงเรียนใดที่ได้รับอนุมัติแล้วไม่ดำเนินการภายใน ๒ ปี ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

๔. กรมสามัญศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการของโรงเรียนที่เสนอมาตามหลักเกณฑ์โครงการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษของกรมสามัญศึกษา เพื่อเสนอกรมสามัญศึกษาอนุมัติ

๕. กรมสามัญศึกษาแต่งตั้งหรือมอบหมายให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพ

งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายของนักเรียนให้โรงเรียนเก็บเงินสนับสนุนบำรุงการศึกษาจากนักเรียนเพิ่มขึ้นจากเงินอุดหนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้ แต่เมื่อรวมกันไม่เกินจำนวน ดังต่อไปนี้

๑. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคนละ ๓๕,๐๐๐ บาท / ภาคเรียน

๒. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคนละ ๔๐,๐๐๐ บาท / ภาคเรียน

การติดตามประเมินผล

๑. ประเมินผลก่อนการดำเนินการ เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของโรงเรียนที่จะขอเปิดโครงการ รวมถึงความคิดเห็นและแนวทางการดำเนินงาน

๒. ประเมินผลระหว่างการดำเนินการ เพื่อให้การสนับสนุนและแก้ไขปัญหาอันจะเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน

๓. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

- ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ทำการวิจัย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโครงการและนักเรียนภาคปกติ

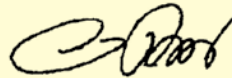
ผู้รับผิดชอบโครงการ

กรมสามัญศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการใช้ภาษาอังกฤษ มีความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น มีความเชื่อมั่นและสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้
๒. นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ได้มากขึ้น
๓. โรงเรียนที่จัดโครงการจัดการเรียนการสอนภาควิชาภาษาอังกฤษ สามารถพัฒนาและเผยแพร่เทคนิคการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนอื่นได้

ผู้เสนอโครงการ

(นายวิพากย์ โรจนแพทย์)

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมและสื่อการศึกษา

กรมสามัญศึกษา

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔

เรื่อง ให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นไปอย่างมีคุณภาพมีความเท่าเทียมและเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรแต่ละระดับและเป็นไปตามนโยบายของรัฐ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังรายละเอียดที่แนบท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ลงชื่อ สิริกร มณีรินทร์

(นางสิริกร มณีรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ
จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
แบบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔
ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

นโยบาย

เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทยสามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถือเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดได้เป็นบางวิชาเท่านั้น

๒. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามต้องการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๓. การบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเอื้อไปยังระบบการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่อ อุปกรณ์ การใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาการอื่น ๆ และบุคลากรในสถานศึกษา

๔. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย

๕. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล อย่างเป็นระบบ เป็นระยะ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๖. การเก็บค่าธรรมเนียมนการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ใหหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

๗. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการ

การบริหารจัดการ

๑. สถานศึกษาที่มีความพร้อมสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการ ใหหน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการเปิด การสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนดหัวข้อเรื่อง และวิธีการในการเขียนโครงการ

๒. การขออนุมัติโครงการ

๒.๑ สถานศึกษาเสนอโครงการต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

๒.๒ หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการ

๒.๓ คณะกรรมการตรวจสอบความพร้อมของสถานศึกษา

๒.๔ คณะกรรมการประเมินผลการตรวจสอบ และแจ้งผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัด

๒.๕ หน่วยงานต้นสังกัดให้ความเห็นชอบ

๒.๖ หน่วยงานต้นสังกัดเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๓. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการโครงการแล้ว ให้ดำเนินการภายใน ๒ ปี ถ้าไม่ดำเนินการ ภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

๔. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความประสงค์จะหยุดดำเนินการ ต้องแจ้งต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้า อย่างน้อย ๒ ปี ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการจบตัวประโยชน์ ของนักเรียนชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย

๕. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่จัดเป็น ภาษาอังกฤษ ต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษ สำหรับกลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทยไว้ใน โครงการอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสอนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

๖. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่อง

๗. เวลาและวิชาที่เปิดสอน

๗.๑ ระดับก่อนประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของเวลาที่จัดกิจกรรม

๗.๒ ระดับประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ

๗.๓ ระดับมัธยมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

๘. ครูผู้สอน

๘.๑ ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

๘.๒ จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ ๑ ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อยและมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

๘.๓ ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

๘.๔ ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า ๕๕๐ หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า ๕.๕

๘.๕ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานทางการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต

๘.๖ ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมง

๘.๗ สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด

๘.๘ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย ๓ ปีต่อครั้ง

๙. การรับนักเรียน

๙.๑ รับนักเรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๙.๒ สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของผู้เรียนได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด

๙.๓ ให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ได้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มอย่างน้อย ๓% ของจำนวนนักเรียนในโครงการ

๙.๔ การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องควรเป็นดังนี้

- ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๒๕ คน

- ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

- ระดับวิชาชีพ (ปวช.) ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

- ระดับวิชาชีพ (ปวส.) ไม่เกินห้องละ ๓๐ คน

๑๐. การเก็บค่าเล่าเรียนและการตั้งกองทุน

๑๐.๑ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม

๑๐.๒ สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย ๓% ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

๑๑. การจัดทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

๑๑.๑ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องบริหารจัดการบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

๑๑.๒ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่มต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมโรงเรียน/ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

๑. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

๓. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร

๔. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมง่ายๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สร้างความกระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ เช่น การร้องเพลง การฟังนิทานประกอบภาพ การเล่น บทบาทสมมุติ การเล่นเกมการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

๑. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับที่เปิดสอนทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้ครูทุกคนได้ศึกษา

๒. สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วน ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อย่างน้อย ๑๐ ชุด ไว้ในห้องสมุด

๓. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเอง และมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

๔. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัดหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

๕. สถานศึกษาต้องจัดให้มีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ห้องปฏิบัติการและอาคารสถานที่

สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอย่างน้อย

การวัดและประเมินผลการเรียน

๑. การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักสูตรแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๒. สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพ และจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

การกำกับ ติดตาม และประเมินโครงการ

๑. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านความพร้อมในการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน

๒. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอน และวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๓. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหามจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หมายเหตุ สำหรับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้ใช้นโยบายและหลักเกณฑ์วิธีการนี้ไปจนกว่าจะโอนไปอยู่ในระดับอุดมศึกษา

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สพฐ. ๔๓/๒๕๔๖

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรแก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๑๐๖๕ / ๒๕๔๔ สังกัด วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้

๑. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง นโยบายเป็นดังนี้

“เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และเรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า English Program : EP ได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้”

๒. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในหัวข้อการบริหารจัดการ ข้อ ๒.๖ ข้อ ๘.๔ ข้อ ๘.๕ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๐.๒ โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒.๖ หน่วยงานต้นสังกัดเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ”

“ข้อ ๘.๔ ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ในการสื่อสารเหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า ๕๕๐ หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า ๕.๕ หรือ TOEIC ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ หรือได้รับหลักฐานการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเทียบเท่าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นจากสถาบันภาษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง”

“ข้อ ๘.๕ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หรือหลักฐานที่แสดงว่าได้ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษาจากหน่วยงานหรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต หากยังไม่ได้รับการศึกษา ผ่อนผันให้เข้ารับการศึกษาภายในระยะเวลา ๑ ปี หรือมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครู หรือมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานเดิม”

“ข้อ ๑๐ การเก็บค่าเล่าเรียนและการจัดสรรงบประมาณ”

“ข้อ ๑๐.๒ สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งให้เพียงพอต่อการสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อย ๓% ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนปกติ”

๓. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียน ข้อ ๑ โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

ลงชื่อ ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ กค ๐๔๑๕/๓๓๑๑

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กท. ๑๐๔๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การใช้เงินนอกงบประมาณในการจ้างครูชาวต่างชาติ

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมสามัญศึกษา ด่วนมาก ที่ ศธ ๐๘๐๓/๑๓๒๔๕ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือกรมสามัญศึกษา ด่วนมาก ที่ ศธ ๐๘๐๓/๑๗๙๖๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมสามัญศึกษาขออนุมัติให้โรงเรียนในสังกัดใช้เงินนอกงบประมาณ (เงินบำรุงการศึกษา) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

๑. ค่าจ้างครูชาวต่างชาติ

- ๑.๑ สอนระดับมัธยมศึกษา วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป อัตราค่าจ้างไม่เกินเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาทต่อราย
๑.๒ สอนระดับมัธยมศึกษา วุฒิปริญญาตรีขึ้นไป เป็นรายคาบ ไม่เกินคาบละ ๘๐๐ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายในการพานักเรียนไปทัศนศึกษาต่างประเทศตามโครงการจัดการเรียนการสอน โดยครูเจ้าของภาษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ (เงินบำรุงการศึกษา) เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. ค่าจ้างครูชาวต่างชาติ ปฏิบัติหน้าที่สอน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อัตราค่าจ้างไม่เกินเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อราย
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อัตราค่าจ้างไม่เกินเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาทต่อราย

๒. ค่าตอบแทนครูชาวต่างชาติ ปฏิบัติหน้าที่สอน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายคาบ ไม่เกินคาบละ ๖๐๐ บาท
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายคาบ ไม่เกินคาบละ ๘๐๐ บาท

๓. ค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนในการไปทัศนศึกษาต่างประเทศตามโครงการจัดการเรียนการสอน โดยครูเจ้าของภาษา ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงภายในวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

๔. สำหรับครู - อาจารย์ที่เดินทางไปดูแลนักเรียนที่เดินทางไปทัศนศึกษาดังกล่าว เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นโครงการตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเงินโครงการต่อเนื่อง จึงเห็นควรให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ได้แจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุภา ปิยะจิตติ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กลุ่มงานพัฒนาระบบลูกจ้าง

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๓๑๑๖

โทรสาร. ๐ ๒๒๗๑ ๓๑๑๕

ข้อควรตระหนัก

การดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษจะประสบความสำเร็จได้ดีมีประเด็นที่เกี่ยวข้องควรตระหนักหรือระมัดระวัง ดังนี้

การบริหารจัดการ

๑. ควรดำเนินงานโครงการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่การวางแผนร่วมกัน รวมทั้งการชื่นชมในความสำเร็จร่วมกัน
๒. ควรจัดโครงสร้างการบริหารงานให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานโครงการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อให้มีอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการที่จะส่งผลต่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. สร้างความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษให้ตรงกัน
๔. ควรสร้างแรงจูงใจ ใช้ศิลปะในการบริหารงาน กำหนดมาตรการ และจัดสวัสดิการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันครูชาวต่างประเทศยกเลิกสอนระหว่างปี
๕. ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี มีความเสียสละ มุ่งประโยชน์เพื่อนักเรียน และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
๖. การบริหารด้านการเงิน เป็นเรื่องที่ควรระมัดระวังอย่างยิ่ง ผู้ปกครองอาจคาดหวังใช้จ่ายเงิน/สนับสนุนการจัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นข้อมูลทางการเงินต้องชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดเวลา การบริหารการเงินควรให้ตัวแทนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย

การสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง

๑. ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจและรับรู้ตรงกันว่า โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เกิดขึ้นได้เพราะการสนับสนุนของภาครัฐและเงินบริจาคของผู้ปกครองร่วมกัน
๒. ผู้ปกครองและนักเรียนต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่มุ่งฝึกให้นักเรียนที่มีความสามารถ และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนา ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ และทักษะการปฏิบัติ ทั้งนี้ภายใต้วัฒนธรรมไทย

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนและครูในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษและในหลักสูตรปกติ ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความแปลกแยก เช่น การเข้าค่าย ธรรมะ ลูกเสือ - เนตรนารี กิจกรรมกลุ่มสื่ กิจกรรมชมรม เป็นต้น

การสร้างความสำเร็จให้แก่นักเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ ให้เข้าใจและตระหนักตรงกันว่า การเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มิได้แยกมาเป็นส่วนต่างหาก แต่ยังมีส่วนร่วมในการดำเนินการทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ทรัพยากร อาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ งบประมาณเงินรายหัวก็ใช้บริหารร่วมกัน ดังนั้น นักเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ก็เป็นนักเรียนปกติ ของโรงเรียน จึงต้องร่วมกันทำกิจกรรมของโรงเรียนตามปกติ

ครูชาวต่างประเทศ

๑. ต้องแจ้งครูชาวต่างประเทศให้ทราบล่วงหน้า เมื่อมีการ ลด เปลี่ยนแปลงเวลาการสอน หรือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ เพราะชาวต่างประเทศมีวัฒนธรรมการทำงานตรงต่อเวลา

๒. ทำความเข้าใจกับครูชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน การร่วมกิจกรรมในโรงเรียน ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน การปฏิบัติตนให้เข้าใจวัฒนธรรมของไทยโดยจัดทำข้อตกลงในสัญญาจ้าง ให้ชัดเจน

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๑๐ / ๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

โดยที่ได้ปรากฏข้อเท็จจริงถึงสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาในส่วนภูมิภาคของประเทศว่า เกิดจากปัญหาการสั่งการและการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เป็นเอกภาพเป็นปัญหาสำคัญ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูประบบการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ
- (๓) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการ
- (๔) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ
- (๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการ
- (๖) เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการ
- (๗) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๒ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด
- (๒) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด
- (๓) พิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด
- (๔) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภทหรือระดับตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๕) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานตามข้อ ๗ (๗)

(๘) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในระหว่างที่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตาม (๕) บุคคลนั้นไม่อาจได้รับเงินค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ ในตำแหน่งที่ถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้องค์กรใดมีอำนาจหน้าที่ตาม (๔) มิให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับแก่องค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว

ข้อ ๓ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามข้อ ๒ (๖) และให้การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๔ ให้ยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และให้โอนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ของจังหวัดนั้น ๆ ตามคำสั่งนี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๕ ให้ยุบเลิก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้โอนอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กศจ. ของจังหวัดนั้น ๆ ตามคำสั่งนี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี
ใดที่อ้างถึง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๖ ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประธาน
หอการค้าจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และวัฒนธรรมจังหวัด เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนภาคประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค จำนวน
สองคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนข้าราชการครูในท้องถิ่น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง โดย
ความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค จำนวน
สองคน เป็นกรรมการ

(๗) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านกฎหมาย ด้านบริหารงานบุคคล หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๘) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ สำหรับกรุงเทพมหานคร
ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคทำหน้าที่เป็น กศจ.

ข้อ ๗ นอกจากอำนาจหน้าที่ที่รับโอนมาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละเขต
จังหวัดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัด
การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน
องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
ในจังหวัด

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด

(๔) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคเพื่อใช้อำนาจตามข้อ ๒ (๔)

(๕) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด

(๖) วางแผนการจัดการศึกษาในจังหวัดและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๗) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ. ได้ตามความจำเป็น

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมอบหมาย

ข้อ ๘ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจาก กศจ.

ให้ อกศจ. ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) บุคคลซึ่ง กศจ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็น กศจ. เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) บุคคลซึ่ง กศจ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็น กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่ง กศจ. แต่งตั้ง จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง กศจ. แต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๙ ให้การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของ กศจ. อกศจ. รวมทั้งคณะกรรมการและคณะทำงานตามข้อ ๗ (๓) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๐ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึง กศจ. ตามคำสั่งนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๒ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๑๑ / ๒๕๕๙

เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีเอกภาพ และสามารถประสานเชื่อมโยงและบูรณาการภารกิจในเรื่องการศึกษาของประเทศ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานโดยประชาธิรัฐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษานั้นจะส่งผลในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

(๒) คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๑๖๙๓ / ๒๕๕๕ เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

(๓) คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๑๖๙๔ / ๒๕๕๕ เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

(๔) บรรดาคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการภาคที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัดโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัย และพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนา อย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๓ ให้มีศึกษาธิการภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาจให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนไม่เกิน หนึ่งคนเพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งศึกษาธิการภาคและ รองศึกษาธิการภาคจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ ตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอ

ข้อ ๔ ในแต่ละจังหวัด ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมาย กำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และการปฏิบัติงานราชการ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมอบ หมาย

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานด้านวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการในระดับจังหวัด

(๓) ส่งการ กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดทำรอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานในลักษณะ ตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด

(๕) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้ง ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด

ข้อ ๕ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค โดยอาจให้มีรองศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินหนึ่งคนเพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งศึกษาธิการจังหวัดและรองศึกษาธิการจังหวัดจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๖ ให้โอนอำนาจหน้าที่ ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เฉพาะงานที่เกี่ยวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด

ข้อ ๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลัง ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ไปเป็นของสำนักงานศึกษาธิการภาคตามข้อ ๒ ทั้งนี้ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๘ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ ในจังหวัดต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในจังหวัดนั้น ๆ ไปพลางก่อน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๐ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๒๘ / ๒๕๕๙

เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนฟรี ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้รัฐต้องจัดให้บุคคลได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายนั้น รัฐบาลที่ผ่านมามีนโยบายจัดการศึกษาดังกล่าวโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเป็นเวลา ๑๕ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ โดยขออนุมัติตั้งงบประมาณเป็นรายปี และขยายขอบเขตการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลแต่ละคณะมาเป็นลำดับ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่เรื่องนี้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนโยบายปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล ทั้งสามารถลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสทางการศึกษา และความเป็นธรรมในสังคม แก้ปัญหาความยากจน ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จึงสมควรยืนยันแนวทางดังกล่าวและพัฒนาต่อไป ด้วยการยกระดับจากการเป็นโครงการตามนโยบายของแต่ละรัฐบาลให้เป็นหน้าที่ของรัฐและมาตรการตามกฎหมาย เพื่อเป็นหลักประกันความยั่งยืนมั่นคง และเพื่อให้สามารถจัดงบประมาณสนับสนุนได้อย่างต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

“ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา” หมายความว่า งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้แก่หรือผ่านทางสถานศึกษา หรือผู้จัดการศึกษาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี” หมายความว่า การศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) (ถ้ามี) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. ๓) หรือเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ด้วย

“การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า การจัดการศึกษาให้แก่บุคคลซึ่งมีความผิดปกติอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้เป็นรูปแบบโดยเฉพาะ และอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในการสอนตามลักษณะความต้องการ และความจำเป็นของแต่ละบุคคล

“การศึกษาสงเคราะห์” หมายความว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก หรืออยู่ในสถานภาพที่ด้อยกว่าเด็กทั่วไป หรือที่มีลักษณะเป็นการกุศล เพื่อให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

ข้อ ๒ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเตรียมการเพื่อจัดให้เด็กเล็กก่อนวัยเรียน ได้รับการดูแล และพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ข้อ ๓ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี เพื่อเสนอตามกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ค่าใช้จ่ายตามวรรคสอง ได้แก่

- (๑) ค่าจัดการเรียนการสอน
- (๒) ค่าหนังสือเรียน
- (๓) ค่าอุปกรณ์การเรียน
- (๔) ค่าเครื่องแบบนักเรียน
- (๕) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- (๖) ค่าใช้จ่ายอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

ข้อ ๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้แทน และขยายผลต่อจากคำสั่งนี้แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในหกเดือนนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๖ ให้อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลใช้อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี ตามข้อ ๓

ข้อ ๗ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๓๘/๒๕๕๙

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙

และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙

ตามที่มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ นั้น ปรากฏว่ายังมีข้อขัดข้องในการดำเนินการ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๒ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๘”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙) ของข้อ ๒ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

“(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบริหารจัดการการศึกษาในภูมิภาค เพื่อให้การดำเนินการตามคำสั่งนี้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๘”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗/๑) ของข้อ ๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

“(๗/๑) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ความคุ้มค่า และความประหยัด เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ. ในส่วนที่มีใช้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ ให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” ทำหน้าที่ช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดให้แก่ กศจ. ให้ อกศจ. ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) กรรมการใน กศจ. จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) กรรมการใน กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัดนั้นจำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

กรณีมีความจำเป็น กศจ. อาจเสนอแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ให้มีศึกษาธิการภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาจให้มีรองศึกษาธิการภาคเพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาคก็ได้”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๕ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค โดยอาจให้มีรองศึกษาธิการจังหวัดเพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัดก็ได้”

ข้อ ๘ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๙ / ๑๐๐๐ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า มาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนเท่าเทียมกัน แต่มาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีการระดมทรัพยากรจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และองค์กรอื่น ๆ เพื่อมีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพื้นฐาน คือ ค่าเล่าเรียน และอุปกรณ์การเรียนให้แก่แก่นักเรียนทุกคน และค่าใช้จ่ายพิเศษให้แก่คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และนักเรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ เพิ่มเติมตามความเหมาะสมและสภาพเศรษฐกิจ

แต่เนื่องจาก ในการให้บริการและจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชน อาจมีค่าใช้จ่ายอื่นนอกเหนือจากที่รัฐจัดสรรให้ กล่าวคือ การจัดการศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือบริการอื่น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอาจระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่นอกเหนือจากที่รัฐจัดสรรให้ แต่ยังมีความเห็นในทางกฎหมายแตกต่างกันว่าจะให้ผู้ปกครองนักเรียนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาดังกล่าวได้หรือไม่เพียงใด กระทรวงศึกษาธิการจึงขอหารือ ดังนี้

๑. การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกเหนือหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือบริการอื่น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนจะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

๒. หากสถานศึกษาของรัฐไม่อาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑ ได้ โรงเรียนในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้มีวัตถุประสงค์และระบบการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะไม่ขอรับงบประมาณที่รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนที่รัฐจัดสรรให้แก่สถานศึกษาและขอเรียกเก็บเงินบำรุงจากผู้ปกครองนักเรียนตามความเหมาะสมและจำเป็นจะได้หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑ / ๑๑๔๕ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาธิการมีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๙ / ๑๐๓๑ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๖
ถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาธิการหรือเพิ่มเติมว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศกำหนดสถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสอง
ประเภท ดังนี้ จะได้หรือไม่

๑.๑ สถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐจะจัดให้มีจำนวน
เพียงพอสำหรับเด็กนักเรียนที่ใช้บริการในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๑.๒ สถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนบางแห่งผู้เรียนต้องรับ
ภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนเอง เช่น โรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนสาธิตในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาหรือโรงเรียนของ
รัฐหรือเอกชนที่ประสงค์ไม่ขอรับงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่รัฐจัดสรรให้ โดยขอเก็บ
เงินบำรุงการศึกษาหรือค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน

๒. ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้คณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียน
ในสถานศึกษา และจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อสำหรับเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับนั้น หากคณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศและแจ้งการเข้าเรียนว่าเด็กคนใดได้เข้าเรียน
ในสถานศึกษาใดแล้ว เด็กคนนั้นไม่ยอมเข้าเรียนในสถานศึกษาที่กำหนดให้ แต่ไปเข้าเรียนในสถานศึกษาตาม
ข้อ ๑.๒ จะถือว่าเด็กคนนั้นสละสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเด็กจะต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายในการเรียนเองหรือไม่

๓. กรณีที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายละเอียด
เกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว แต่เด็กคนนั้นมีความประสงค์ที่จะไปเรียนในสถานศึกษาอื่นที่มีจัดให้
สถานศึกษาดังกล่าวจะปฏิเสธไม่รับเด็กนั้นเข้าเรียนได้หรือไม่

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจาก
ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
แล้วแต่กรณีเห็นว่าประเด็นที่ต้องพิจารณา ๔ ประเด็น คือ

๑. กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศกำหนดสถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสอง
ประเภท ดังนี้ จะได้หรือไม่

๑.๑ สถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐจะจัดให้มีจำนวน
เพียงพอสำหรับเด็กนักเรียนที่ใช้บริการในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

๑.๒ สถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนบางแห่ง ผู้เรียนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนเอง เช่น โรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนสาธิตในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา หรือโรงเรียนของรัฐหรือเอกชนอื่นที่ประสงค์ไม่ขอรับงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่รัฐจัดสรรให้ โดยขอเก็บเงินบำรุงการศึกษาหรือค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน

๒. การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพื่อจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกเหนือหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือบริการอื่น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนจะกระทำได้อย่างไรหรือไม่ เพียงใด

๓. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อสำหรับเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมทั้งได้แจ้งการเข้าเรียนว่าเด็กคนใดได้เข้าเรียนในสถานศึกษาได้แล้ว เด็กคนนั้นไม่ยอมเข้าเรียนในสถานศึกษาที่กำหนดให้ แต่ไปเข้าเรียนในสถานศึกษาตามข้อ ๑.๒ จะถือว่าเด็กคนนั้นสละสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเด็กจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนเองได้หรือไม่

๔. กรณีที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว แต่เด็กคนนั้นมีความประสงค์จะไปเรียนในสถานศึกษาอื่นที่มีได้จัดให้สถานศึกษาดังกล่าวจะปฏิเสธไม่รับเด็กคนนั้นเข้าเรียนได้หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้จัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จากบทบัญญัติดังกล่าว รัฐมีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและต้องจัดให้อย่างทั่วถึงทั้งนักเรียนมีสิทธิและโอกาสเข้ารับการศึกษามีลักษณะดังกล่าวเสมอกันสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของรัฐ ส่วนสถานศึกษาของเอกชนมีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาดังเช่นสถานศึกษาของรัฐ ไม่เว้นแต่สถานศึกษาของเอกชนจะได้รับ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามที่รัฐมีหน้าที่ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงไม่อาจประกาศกำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน แต่สำหรับสถานศึกษาของเอกชนที่มีได้รับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามที่รัฐมีหน้าที่ ย่อมไม่มีหน้าที่จะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง เห็นว่าการจัดการศึกษานอกหลักสูตรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นย่อมไม่อยู่ในหน้าที่ที่รัฐจะต้องจัดตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามที่ได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้ว ดังนั้น การจัดการศึกษานอกหลักสูตรจึงอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ ตามความสมัครใจของนักเรียนว่าจะเข้าร่วมในการศึกษานอกเหนือหลักสูตรนั้นหรือไม่

ประเด็นที่สาม เห็นว่าหากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาให้แก่เด็กซึ่งอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบ

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่ ๘๓๐/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นควรปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเผยแพร่แก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายการุณ สกุลประดิษฐ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายพะโยม ชิณวงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. นายอำนาจ วิชยานุวัติ	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

๑. นายสุเทพ ชิตยวงษ์	ประธานคณะทำงาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๒. นายชลำ อรรถธรรม	รองประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๓. นายสนิท แยมเกษร	คณะทำงาน
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน	

๔. นางนิรมล ตู๋จินดา
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	คณะทำงาน
๕. นายธีระพล บัวแก้ว
รองผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย	คณะทำงาน
๖. นายสุวิทย์ มุกดาภิรมย์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำพูน เขต ๒	คณะทำงาน
๗. นางมณฑน์ทอ วุฒิวิชญานันต์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕	คณะทำงาน
๘. นายเกรียงพงศ์ ภูมิราช
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙	คณะทำงาน
๙. นายทวีศิลป์ สารแสน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐	คณะทำงาน
๑๐. นายสุทธิชัย เดชสุวรรณนิธิ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๑. นางกัลยา มาลัย
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ่างทอง	คณะทำงาน
๑๒. นายเอกวัฒน์ ล้อสุนิรันดร์
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครนายก	คณะทำงาน
๑๓. นางงามพิศ ลวากร
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต ๑	คณะทำงาน
๑๔. นายอำนาจ พุทธิมี
ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๕. นางราตรี ศรีไพรวรรณ
ผู้อำนวยการโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย
(กระจ่าง สิงหเสนี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน

๑๖.	นางเมตตา ศิริรัตน์
ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตประถมบางแค
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๗.	นางสุนันทา โกธธา
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามร่วม (ไพบูลย์ปัญญา)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑	คณะทำงาน
๑๘.	นางบรรเจิด อุ่นมณีรัตน์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจอมบึง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑	คณะทำงาน
๑๙.	นางสาววิไลวรรณ รุ่งเรืองสมบัติ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังไลย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓	คณะทำงาน
๒๐.	นางสาวสุปราณี ไกรวัตนุสรณ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	คณะทำงาน
๒๑.	นางชนเดตี วัจนะรัตน์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	คณะทำงาน
๒๒.	นางสาววิมลนาถ บัวแก้ว
ผู้อำนวยการโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	คณะทำงาน
๒๓.	นายเอกพรต สมุทธานนท์
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔	คณะทำงาน
๒๔.	นายสมร ปาโท
ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔	คณะทำงาน
๒๕.	นายสมชาย พิภทอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙	คณะทำงาน
๒๖.	นายศรายุทธ ธีศรีชัย
ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินูทิศ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	คณะทำงาน

<p>๒๗. นายชัยรัตน์ หลายวัชรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๒๘. นางจิตราภรณ์ ไยศิลป์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๒๙. นางสาวสุดสวาท ยิ่งแจ่ม ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมแสงชนูทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๐. นางทรงพร พนมวัน ณ ออยุธยา รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๑. นางจงกลรัตน์ พิพัฒน์อนุสรณ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๒. นายอชิพย์ อุ่แก้ว รองผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๓. นางอัมพร สงวนศักดิ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรมาตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๔. นายปรียวิศว์ คงผดุง รองผู้อำนวยการโรงเรียนยุงทองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๕. นางสาวจันทระฉาย ยมสูงเนิน ข้าราชการบำนาญ</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๖. นางวัชรภรณ์ จิตรอนุกุล ข้าราชการบำนาญ</p>	<p>คณะทำงาน</p>
<p>๓๗. นางสาวสุขเกษม ทักฉินสัมพันธ์ ข้าราชการบำนาญ</p>	<p>คณะทำงาน</p>

๓๘.	นายสุภพงษ์ วงศ์สมิตกุล ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนปากช่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑	คณะทำงาน
๓๙.	นางรัตนา แก้วเขียว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านรางอีเม้ย (องบำรุงราษฎร์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต ๑	คณะทำงาน
๔๐.	นายกุลจิตต์ รัชดาศิวะกุล ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑	คณะทำงาน
๔๑.	นางสาวสุนิตย์ ดีประหลาด ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑	คณะทำงาน
๔๒.	นางพรพิมล ชินภักดี ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	คณะทำงาน
๔๓.	นางจิรวดี ออย่าลิมญาติ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑	คณะทำงาน
๔๔.	นางสาวสุวิชา บัวผุด นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	คณะทำงาน
๔๕.	นางจินดาภักดิ์ อภิธนนภคสมัญญ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒	คณะทำงาน
๔๖.	นางเกษแก้ว ชื่นรุ่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒	คณะทำงาน
๔๗.	นางสาวฐิติพร บุญชร นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑	คณะทำงาน

๔๘. นางไพพรรณ ชาตะโชติ
นักวิชาการศึกษำชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษำมัธยมศึกษา เขต ๓๗
คณะทำงาน
๔๙. นางสาวนวลแข บุนนาค
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
คณะทำงาน
๕๐. นิตกรชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
คณะทำงาน
๕๑. นิตกรชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
คณะทำงาน
๕๒. นายบรรจง ตั้งคำ
เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน
สำนักอำนวยการ
คณะทำงาน
๕๓. นางสาวอุศณา ลาภประเสริฐพร
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สถาบันภาษาอังกฤษ
คณะทำงาน
๕๔. นางกฤษณา สว่างแสง
ผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามตรวจสอบ
การดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และเลขานุการ
๕๕. นางกุสุมา ไพนสตัน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๕๖. นางเพ็ญศรี วิจารณ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๕๗. นางสาวเพ็ญสุภา ชัยโชติกุลชัย
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๕๘. นางจรินทร์ พุ่มพวง
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

๕๙. นายวิโรจน์ ธานมาศ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๖๐. นายพงษ์พิสุทธิ์ นาคะสิงห์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๖๑. นางสาวหทัยานันท์ เศรษฐพรโมทย์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๖๒. นายวัชรินทร์ จะปะมากา
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๖๓. นางสาวจินดา ขำประสิทธิ์
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๖๔. นางสาวน้ำผึ้ง ศรีเพ็ญ
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ปรับปรุงแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. เผยแพร่แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณาธิการและออกแบบ

นางกฤษณา สว่างแสง

ผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามตรวจสอบการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวเพ็ญสุภา ชัยโชติกุลชัย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายวิโรจน์ ธานมาศ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

